

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพครหกรรมศาสตร์
ของนักศึกษาสาขาวิชาครหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้

สารนิพนธ์

ของ

ธิดารัตน์ โพธิ์ dara

เสนอต่อบันฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

มีนาคม 2542

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ก. ๕๗๑
๔.๔

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพครุภัณฑ์
ของนักศึกษาสาขาวิชาระบบทั่วไป สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้

บทคัดย่อ

ของ

ธีดาวดัน พธีดา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
มีนาคม 2542

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์

ธิดารัตน์ พธิดารา. (2541). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพ
คหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชากหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต
พระนครใต้. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ดร.นันทา สุรักษา, ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. นันทนา วงศ์อินทร์

การศึกษารังนั้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับอาชีพและเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรม
ศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษา
สาขาวิชากหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชากหกรรมศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2541 จำนวน 342 คน
ซึ่งได้มาจากการสำรวจจำนวนประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบความรู้เกี่ยว
กับอาชีพ กับแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การ
ทดสอบที (t -test) การทดสอบ F (F -test) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพไม่แตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
ไม่แตกต่างกัน
5. ความรู้เกี่ยวกับอาชีพมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

THE RELATIONSHIP BETWEEN CAREER'S KNOWLEDGE AND ATTITUDE
TOWARDS PROFESSIONAL HOME ECONOMICS OF HOME ECONOMICS
STUDENTS AT RAJAMANGALA INSTITUTE OF TECHNOLOGY
AT PRANAKORNTAI CAMPUS

AN ABSTRACT
BY
THIDARAT POTHDARA

Presented in Partial Fulfillment of requirements for the
Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
March 1999

Thidarat potidara. (1998). The Relationship between career's knowledge and attitude towards professional home economic of home economic students at Rajamangala Institute of Technology at Pranakorntai Campus. Master baby thesis, M.A. (counseling and Guidance). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Dr. Nanta Sooraksa, Assoc. Prof. Dr. Nantana wongin.

The main purpose of this study was to study the relationship between career's knowledge and attitude towards professional home economic of home economic students at Rajamangala Institute of Technology at Pranakorntai Campus. The subject were 342 higher - vocational certificate student whose drawn from the population. The instruments for collecting data were the career's knowledge test and the attitude towards professional home economics questionnaire. The data were analyzed by t - test , F - test and Pearson Product Moment Correlation Coefficient.

The results were as follows :

1. There is significant differences in the career's knowledge between the first year and the second year students.
2. There is no significant differences between the career's knowledge score by the level of GPA.
3. There is significant differences in the attitude towards professional home economic score between the first year and the second year students.
4. There is no significant differences between the attitude towards professional home economic score by the level of GPA.
5. There is significant relationship between the career's knowledge and the attitude towards professional home economics score.

สารนิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติ่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
ของนักศึกษาสาขาวิชากหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้

ของ
นางสาวธิดารัตน์ เพชร dara

ได้รับอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก จิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร ฉัตรศุภกุล)
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจิตวิทยาการแนะแนว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร ฉัตรศุภกุล)
หัวหน้าภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

วันที่...๑๖...เดือน...มิถุนายน... พ.ศ....๒๕๖๒....

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. นันทา สุรักษา)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงศ์อินทร์)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ดร.นันทา สุรักษา ประธานควบคุมสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงศ์อินทร์ กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ และ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประযุชน์ในการทำสารนิพนธ์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการวิชาชีวศึกษา การแนะนำและจัดติ�ายการศึกษาที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยซึ่งเปรียบเสมือนเป็นพลังส่วนหนึ่งที่เสริมให้ผู้วิจัยได้มองเห็นแนว ทางในการศึกษาครั้งนี้จนประสบความสำเร็จด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ คณครุ-อาจารย์ และ ขอใบอนุญาตศึกษาสาขาวิชากรรม ศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเชียงใหม่ กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือก่อนนำไปใช้

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ คณครุ-อาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต พระนคร ที่ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการวิจัยและขอใบอนุญาตศึกษาสาขาวิชากรรมศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนคร ที่ส่วนที่ให้ความ ร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอาจารย์นิตยา สำเร็จผล อาจารย์ประเสริฐ ศศิธรใจนันชัย อาจารย์ภาวนा ชลาภิรมย์ และ คุณวิบูลย์ งามสุขเกษมศรี ที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ วิชาเอกวิทยาการแนะนำทุกท่านที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือในขณะที่ กำลังศึกษาและเป็นกำลังใจในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดการศึกษาค้นคว้า ศูดห้ายนี้ อน้อมรำลึกพระคุณของบิดา มารดา ผู้ซึ่งเคยห่วงใยและเป็นกำลังใจแก่ลูกเสมอมา และ ขอขอบใจน้อง ๆ ที่เป็นห่วงและเป็นกำลังใจรวมทั้งให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยอย่างดีเยี่ยม

ธิดารัตน์ พอดิตรา

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
แหล่งข้อมูล.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	8
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	9
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์.....	10
ความหมายของคหกรรมศาสตร์.....	10
ความสำคัญของวิชาคหกรรมศาสตร์.....	11
ขอบข่ายของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์.....	11
ประโยชน์ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์.....	12
คหกรรมศาสตร์-สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.....	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ.....	13
ความหมายของเจตคติ.....	13
องค์ประกอบของเจตคติ.....	16
การเกิดเจตคติ.....	16
การเปลี่ยนแปลงเจตคติ.....	18
ลักษณะของเจตคติ.....	20
มาตรฐานเจตคติ.....	20
การวัดเจตคติ.....	21
ประโยชน์ของเจตคติ.....	21
การเสริมสร้างเจตคติ.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์.....	28
ความหมายของความรู้เกี่ยวกับอาชีพ.....	28
ขอบข่ายข้อมูลในอาชีพคหกรรมศาสตร์.....	29
วิธีการให้ข้อมูลต้านอาชีพ.....	32

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ) ขอบข่ายข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพหัตกรรมศาสตร์	32
โอกาสในการได้เข้าทำงาน.....	32
ลักษณะของงาน.....	32
คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ.....	33
การศึกษาอบรม.....	35
การเข้าประกอบอาชีพ.....	36
ความก้าวหน้าของงานอาชีพ.....	40
ค่าตอบแทน.....	42
จำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ.....	42
ข้อดีและข้อบกพร่อง.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพ.....	43
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	46
แหล่งข้อมูล.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	46
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	73
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
อภิปรายผล.....	76
ข้อเสนอแนะ.....	80
ข้อดีและข้อจำกัด.....	80

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	91
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	120

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแหล่งข้อมูลจำแนกตามสาขาวิชา.....	46
2 แสดงจำนวนและร้อยละของแหล่งข้อมูลจำแนกตามระดับชั้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	63
3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าคะแนนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับ อาชีพคหกรรมศาสตร์.....	64
4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าคะแนนมาตรฐานของคะแนนเจตคติต่อวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์	66
5 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาจำแนกตามระดับชั้น.....	67
6 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	69
7 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาจำแนกตามระดับชั้น.....	70
8 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน.....	71
9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์.....	72
10 แสดงจำนวนข้อของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพแยกเป็นรายด้าน.....	107
11 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ คหกรรมศาสตร์	108
12 แสดงค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้านของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ คหกรรมศาสตร์.....	109
13 แสดงจำนวนข้อความทางบากและข้อความทางลบของแบบทดสอบตามเจตคติต่อวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์แยกเป็นรายด้าน.....	116
14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบตามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความคิด.....	117
15 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบตามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความรู้สึก.....	118
16 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบทดสอบตามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้าน แนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	119

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 รูปแบบของการพัฒนาการทางด้านความรู้สึกตามแนวคิดของบลูมและคนอื่น ๆ 18

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

อาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตเศรษฐกิจ เกียรติยศหรือเสียง ตลอดจนความพึงพอใจของตนเอง การประกอบอาชีพทำให้บุคคลเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าตนมีคุณค่า ได้แสดงความสามารถในการพึงตนเองและทำประโยชน์แก่สังคม (วัชรี ทรัพย์มี. 2523 : 2) เนื่องจากการประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์หลายด้าน เพราะการประกอบอาชีพเป็นการสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของบุคคล (อุชณา เจริญไวย. 2531 : คำนำ) ในแต่ละวันคนเราใช้เวลาส่วนใหญ่กับการประกอบอาชีพที่ได้เลือกสรรแล้ว จะนั่ง การตัดสินใจเลือกอาชีพจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก (วัชรี ทรัพย์มี. 2523 : 2)

การศึกษาคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาการงานและอาชีพสาขานี้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพ สามารถค้นพบความสามารถ ความสนใจและความถนัดเฉพาะ อันเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต และเป็นกระบวนการพัฒนาがらสังคนให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อตนเอง ครอบครัว สังคมและเพื่ออาชีพ (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. 2534 : 6) มีความรู้ความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในวิชาชีพ ไม่ลักษณะเป็นผู้นำ มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ (อาภาพรรณ ชีวนปริชา. 2533 : 47-49) และจากความมุ่งหมาย ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพสายวิชาคหกรรมศาสตร์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พุทธศักราช 2534 ได้กล่าวไว้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถด้านทฤษฎีและปฏิบัติในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น มีความละเอียด รอบคอบ ประณีต อดทน รักในอาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์รู้จักนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน มีกิจวัตรในการค้นคว้าและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ปรับปรุงตันเองให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน มีระเบียบวินัย ขยันหมั่นเพียร สำนึกรักในบรรษัทวิชาชีพและมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อหน้าที่ ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2534.2534 : ข)

การประกอบอาชีพให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบอาชีพไม่เพียงแต่จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ มีบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ คุณธรรมและความรับผิดชอบเท่านั้น แต่ต้องมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพของตนด้วย ทั้งนี้พระเจตคติเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของการหนึ่งที่ทำให้การประกอบอาชีพประสบความสำเร็จ

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ปวช., ปวส.) และระดับปริญญาตรี จากปรัชญาการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล ได้กล่าวไว้ว่าสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจัดการศึกษาโดยมุ่งพัฒนาがらสังคนให้มีคุณสมบัติพร้อม ที่จะประยุกต์ และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทย ปัจจุบันสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล มีวิทยาเขตที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนระดับต่ำกว่าปริญญา (ปวช., ปวส.) และมี บางวิทยาเขตที่รับผิดชอบถึงระดับปริญญา จำนวน 35 แห่ง กระจายอยู่ทั่วในส่วนกลางจำนวน 12 วิทยาเขต

และส่วนภูมิภาคจำนวน 23 วิทยาเขต โดยเปิดสอนในสาขาว่างอุดสาหกรรม สาขาวิชาธุรกิจ สาขาวิศลปกรรม สาขาวิชาการ และสาขาวิชาเกษตรกรรม ทั้งนี้มีคณะต่าง ๆ ดำเนินการจัดการศึกษาระดับปริญญา จำนวน 15 คณะ โดยจะจัดการเรียนการสอนที่ “ศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” ที่ตำบลคลองหก อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 12 คณะและภายในวิทยาเขตเทเวศร์ 1 คณะดังนี้ คือ คณะบริหารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรม คณะศิลปศาสตร์ คณะวิศวกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร คณะครุศาสตร์อุดสาหกรรม (ภายในวิทยาเขตเทเวศร์) คณะวิทยาศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และคณะบัณฑิตวิทยาลัย อีก 3 คณะ ดำเนินการในส่วนภูมิภาค ดังนี้ คณะเกษตรศาสตร์บึงพระ (จ.ชลบุรี) คณะเกษตรศาสตร์นครศรีธรรมราช (จ.นครศรีธรรมราช) และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง (จ.ตรัง)

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ เป็นวิทยาเขตที่ตั้งอยู่ในส่วนกลาง เปิดสอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ปวช. และ ปวส.) และระดับปริญญาตรี ปัจจุบันวิทยาเขตพระนครได้ดำเนินการสอนในระดับและสาขาวิชา ดังนี้

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตร 3 ปี แบ่งออกเป็น 4 สาขาวิชา คือ
 - 1.1 สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
 - 1.2 สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
 - 1.3 สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป
 - 1.4 สาขาวิชาศิลปกรรม
2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตร 2 ปี แบ่งออกเป็น 7 สาขาวิชา คือ
 - 2.1 สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
 - 2.2 สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
 - 2.3 สาขาวิชาอุดสาหกรรมอาหาร
 - 2.4 สาขาวิชาบริหารงานคหกรรม
 - 2.5 สาขาวิชาครอบครัวศึกษา
 - 2.6 สาขาวิชาการồngแรม
 - 2.7 สาขาวิชาออกแบบพานิชย์ศิลป์
3. ระดับปริญญาตรี
 - 3.1 ปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี ต่อเนื่องจาก ปวส. วิชาเอกอาหารและโภชนาการและพัฒนาผลิตภัณฑ์
 - 3.2 หลักสูตร 4 ปี มี 2 วิชาเอก คือ วิชาเอกผ้าและเครื่องแต่งกาย อุดสาหกรรมเครื่องแต่งกาย และวิชาเอกพัฒนาการครอบครัวและเด็ก

นอกจากนี้วิทยาเขตยังมีการเปิดสอนหลักสูตรระดับสั้นให้แก่ผู้สนใจในวันหยุดและระหว่างปิดภาคเรียนด้วย

ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เป็นอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดเจตคติต่ออาชีพ ดังที่บอร์ลิน และกา耶เบอร์ส (Brolin and Gysberg. 1979 : 260) กล่าวว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพจำเป็นสำหรับเด็กที่จะช่วยส่งเสริมให้เข้าใจ “ได้รู้จักตนเอง ได้พัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ได้พัฒนาเจตคติที่ดีในเรื่องอาชีพ เริ่มที่จะมองเห็นคุณสมบัติของตนเองในการทำงาน ให้รู้ข้อแตกต่างและข้อจำกัดในงานแต่ละชนิด และได้รู้ถึงคุณสมบัติที่จำเป็นเพื่อความสำเร็จในการทำงาน จะเห็นได้ว่าการรู้จักตนเองแม้ว่าจะ

จำเป็นในการวางแผนอาชีพก็จริง แต่ถ้าไม่มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพมาประกอบการพิจารณาแล้วการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพได้ແທบจะเป็นไปได้ยาก ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ หมายถึง ความเข้าใจในลักษณะของอาชีพแต่ละชนิด การศึกษาที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพนั้น ๆ ความก้าวหน้าของอาชีพ บุคลิกภาพที่จำเป็น ความมั่นคง แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นต้น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคล (อุษณา เจริญไวย. 2531 : 17-18) และจากรายงานการประมวลผลของกองบริการการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เรื่อง ภาวะการทำงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ระดับ ปวส. รุ่นปีการศึกษา 2534 พบว่าปัญหาในการทำงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับ ปวส. เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย (ทั้งที่ยังไม่ได้ทำงานและทำงานแล้ว) ดังนี้

- ไม่มีปัญหา	42.03 %
- ขาดประสบการณ์หรือความรู้พิเศษ	35.57 %
- ไม่ทราบแหล่งงาน	26.93 %
- คุณสมบัติไม่ตรงตามหน่วยงานที่กำหนด	23.65 %
- ต้องสอบเจึงไม่อยากสมัครงาน	20.99 %
- ทางานเกี่ยวกับใจไม่ได้	18.04 %
- สอบเข้าทำงานไม่ได้	8.41 %
- ขาดคนหรือเงินค้าประกัน	7.10 %
- ขาดคนสนับสนุน	6.38 %

(ฝ่ายแนะแนวการศึกษาและอาชีพ กองบริการ สำนักงานอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล 2534 : 8)

จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาวะการทำงานทำของบัณฑิตปี 2534 ซึ่งให้เห็นว่านักศึกษายังมีปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านวิชาชีพหลายประการ ได้แก่ ปัญหาการขาดประสบการณ์และความรู้พิเศษ ไม่ทราบคุณสมบัติที่หน่วยงานต้องการ ไม่ทราบแหล่งงาน การไม่ทราบวิธีสอบเข้าทำงาน การสอบเข้าทำงานไม่ได้ ขาดข้อมูลแหล่งสนับสนุนทั้งทางด้านการเงินและผู้ค้าประกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักศึกษา ระดับ ปวส. ยังได้รับข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพไม่เพียงพอ

จากการที่ผู้วิจัยปฏิบัติการในตำแหน่งอาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนคร ได้ ได้สำรวจเบื้องต้น กับนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 จำนวน 70 คนโดยใช้คำถามปลายเปิดว่า “ นักศึกษารู้สึกอย่างไรกับการเรียนสาขาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ” พบว่า สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ วิดอกกับวิชาที่เรียน รู้สึกว่าผู้อื่นคุยกิจวิชาชีพ กลัวทำงานยาก มีความคิดว่าผู้ที่มาเรียนวิชาชีพนี้ เพราะสติปัญญาไม่ดี ไม่มั่นใจในตนเอง บางครั้งรู้สึกอายที่จะบอกว่าตนเรียนคหกรรมศาสตร์ นักศึกษารู้สึกชอบในสาขาวิชาที่เรียน และเป็นวิชาชีพที่ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ถามต่อไปถึงระดับความคิดเห็นต่อความรู้สึกของนักศึกษาต่อวิชาชีพโดยให้นักศึกษาแสดงความรู้สึกของตนต่อวิชาชีพที่ละข้อ สรุปได้ ดังนี้

สามารถนำไปประกอบอาชีพได้	100 %
วิดอกกับวิชาที่เรียน	70.8 %
รู้สึกว่าผู้อื่นคุยกิจวิชาชีพนี้	66.7 %
กลัวทำงานยาก	66.7 %
มีความคิดว่าผู้ที่มาเรียนวิชาชีพนี้ เพราะสติปัญญาไม่ดี	62.5 %

ไม่มีในตนเอง	58.3 %
บางครั้งรู้สึกอ้ายที่จะบอกว่าตนเองเรียนสาขาวิชาระบบทั่วไป	37.5 %
นักศึกษาสึกชอบในวิชาชีพที่เรียน	37.5 %
เป็นวิชาชีพที่ไม่เป็นที่ต้องการของตลาด	29.2 %

จากข้อมูลดังกล่าวพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าเรียนสาขาวิชาระบบทั่วไปประกอบอาชีพได้ (100%) แต่มีนักศึกษาจำนวนมากที่ซึ่งให้เห็นว่ามีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนในสาขาวิชาระบบทั่วไป ซึ่งเห็นได้จากการมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียน (70 %) รู้สึกว่าผู้อื่นดูถูก (66.7 %) กลัวงานยาก (66.7%) มีความคิดว่าผู้ที่มาเรียนวิชาชีพนี้ เพราะสติปัญญาไม่ดี (62.5 %) จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่านักศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เช่น ความก้าวหน้าด้านอาชีพ ตลาดแรงงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ การเข้าสู่อาชีพ ซึ่งความรู้ในสิ่งเหล่านี้ น่าจะมีความเกี่ยวข้องกับความกังวลเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียน ความรู้สึกที่เกรงว่าผู้อื่นจะดูถูกตน ความมั่นใจในสาขาวิชาชีพของตน ซึ่งถ้าหากนักศึกษามีความกระจังชัดว่า จะแล้วจะไปทำอะไร ความมีความรู้เพิ่มเติมในด้านใดเพื่อเป็นทางก้าวหน้าในการทำงาน ตนเองรวมคุณสมบัติใดบ้าง น่าจะมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนในสาขาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ ความคิดแก่นักศึกษาคหกรรมศาสตร์ได้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

- เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาระบบทั่วไป สถานบันเทิงในโลyer ราชบุรี วิทยาเขตพระนครใต้ จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาระบบทั่วไป สถานบันเทิง เทคโนโลยีราชบุรี วิทยาเขตพระนครใต้ จำแนกตามตัวแปรระดับชั้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาระบบทั่วไป สถานบันเทิงในโลyer ราชบุรี วิทยาเขตพระนครใต้

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

- นักศึกษาที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกัน
- นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกัน
- นักศึกษาที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน
- นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน
- ความรู้เกี่ยวกับอาชีพมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความรู้เกี่ยวกับอาชีพศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ อันได้แก่ โอกาสในการได้เข้าทำงาน ลักษณะของงาน คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ การศึกษาอบรม การเข้าประกอบอาชีพ ความก้าวหน้าของอาชีพ ค่าตอบแทน จำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ ข้อดีและข้อบกพร่อง ของวิชาชีพเพื่อศึกษาว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพด้านใดบ้าง และควรส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับอาชีพด้านใดเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังทำให้ทราบถึงเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาไว้ มี เจตคติอยู่ในระดับใดและมีส่วนเกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์หรือไม่มากน้อยเพียงใด โดยผลของการศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะเป็นประโยชน์แก่ ครูอาจารย์ บิดามารดา ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาในการนำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางป้องกัน แก้ไข และส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับอาชีพและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการเรียนวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์ พัฒนาตนเองให้มีความรักในวิชาชีพ และประสบผลสำเร็จในวิชาชีพต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 (ปวส.1) และ 2 (ปวส. 2) สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2541 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำนวน 342 คน ซึ่งได้มาจากการนักศึกษาทั้งหมด

ตัวแปรที่สำคัญ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ระดับชั้นแบ่งเป็น

1.1.1 ปวส.1

1.1.2 ปวส.2

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น

1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

1.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

1.2.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

1.3 ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ แบ่งเป็น 9 ด้านย่อยดังต่อไปนี้ คือ

1.3.1 ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน

1.3.2 ด้านลักษณะของงาน

1.3.3 ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1.3.4 ด้านการศึกษาอบรม

1.3.5 ด้านการเข้าประกอบอาชีพ

1.3.6 ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ

1.3.7 ด้านค่าตอบแทน

1.3.8 ต้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือ การกระจายของจำนวน

ผู้ประกอบอาชีพ

1.3.9 ด้านข้อดีและข้อบกพร่อง

2. ตัวแปรตาม คือ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ หมายถึง การที่นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับข้อมูลด้านอาชีพคหกรรมศาสตร์ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์ 9 ด้าน คือ

1.1 โอกาสในการได้เข้าทำงาน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เกี่ยวกับตลาดแรงงาน “ได้แก่ ความต้องการของผู้ทำงานด้านคหกรรมศาสตร์ในปัจจุบันและแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

1.2 ลักษณะของงาน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เกี่ยวกับชนิดของงานในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ “ได้แก่ รายละเอียดของงาน เวลาทำงาน สถานที่ทำงาน สภาพการทำงาน ความรับผิดชอบของงาน

1.3 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะของผู้ที่จบสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ว่า มีคุณลักษณะแตกต่างกันตามความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้อง

1.4 การศึกษาอบรม หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เกี่ยวกับวิธีการศึกษาและสาขาวิชาที่ผู้ประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ผู้ที่จบจากคณะคหกรรมศาสตร์ สาขาน้ำและเครื่องแต่งกาย คหกรรมศาสตร์ทั่วไป คหกรรมศาสตร์ศึกษา อาหารและโภชนาการ อุตสาหกรรมอาหาร พัฒนาการครอบครัวและเด็ก บริหารงานคหกรรม ครอบครัวศึกษา คหกรรมศาสตร์สันติสุข คณศึกษาศาสตร์สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ คณศรุศาสตร์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

1.5 การเข้าประกอบอาชีพ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เกี่ยวกับการเข้าประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์ครั้งแรกในหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน “ได้แก่ หลักฐานในการสมัคร การสมัครสอบ คุณสมบัติของผู้สมัครสอบ เกณฑ์การตัดสิน เกณฑ์การบรรจุ การบรรจุเข้าทำงาน

1.6 ความก้าวหน้าของงานอาชีพ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เกี่ยวกับโอกาสการเข้าทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ ที่ผู้จบสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์สามารถเข้าทำงานได้ในหน่วยงานรัฐบาล และเอกชน ก้าวหน้าทางด้านใดบ้าง และมีแนวทางไปสู่อาชีพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพคหกรรมศาสตร์บ้างหรือไม่ โอกาสในการศึกษาต่อ การเลื่อนขั้น

1.7 ค่าตอบแทน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เกี่ยวกับรายได้โดยเฉลี่ยจากการประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์ในหน่วยงานรัฐบาล หน่วยงานเอกชน และการลงทุนประกอบการตัวยัตนเอง

1.8 จำนวนผู้ประกอบอาชีพ หรือ การกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เกี่ยวกับจำนวนผู้ประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์ กระจายกันอยู่หรือรวมกันอยู่ที่ใดที่หนึ่ง อยู่หนาแน่นที่ใดบ้าง “ได้แก่ สัดส่วนของผู้ประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์ที่กระจายอยู่ในหน่วยงานรัฐบาล หน่วยงานเอกชน และการลงทุนประกอบการตัวยัตนเอง

1.9 ข้อดีและข้อบกพร่อง หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์มีความชอบและไม่ชอบอะไรมากที่สุดจากการประกันอาชีพ เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ได้แก่ ข้อได้เปรียบ และ ข้อเสียเปรียบ

ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ สามารถวัดได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2. เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มการแสดง พฤติกรรมของนักศึกษา ที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยแสดงออกมา 3 ลักษณะ ได้แก่

2.1 เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความคิด ได้แก่ การเห็นคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

2.2 เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความรู้สึก ได้แก่ ความชอบ ความภาคภูมิใจ ความสนใจ ที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

2.3 เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านแนวโน้มการแสดงพฤติกรรม ได้แก่ พฤติกรรมที่แสดงถึง ความเอาใจใส่ การตั้งใจเรียน การเข้าร่วมกิจกรรม การทำงานที่มอบคุณภาพให้ และการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม

เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ หมายถึง สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาอุตสาหกรรมอาหาร สาขาวิชาการบริหารงานคหกรรม สาขาวิชาครอบครัวศึกษา

4. นักศึกษาคหกรรมศาสตร์ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ที่ศึกษาในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้

5. ระดับชั้น หมายถึง ชั้นปีที่นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ ปีการศึกษา 2541 กำลังศึกษาอยู่ ในที่นี้แบ่งเป็น ระดับ ปวส. 1 และ ปวส. 2

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางด้านการเรียนของนักศึกษาโดย พิจารณาจากผลคะแนนเฉลี่ยสะสมจากการเรียนตั้งแต่ระดับ ปวส. 1 ถึงภาคเรียนปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังต่อไปนี้

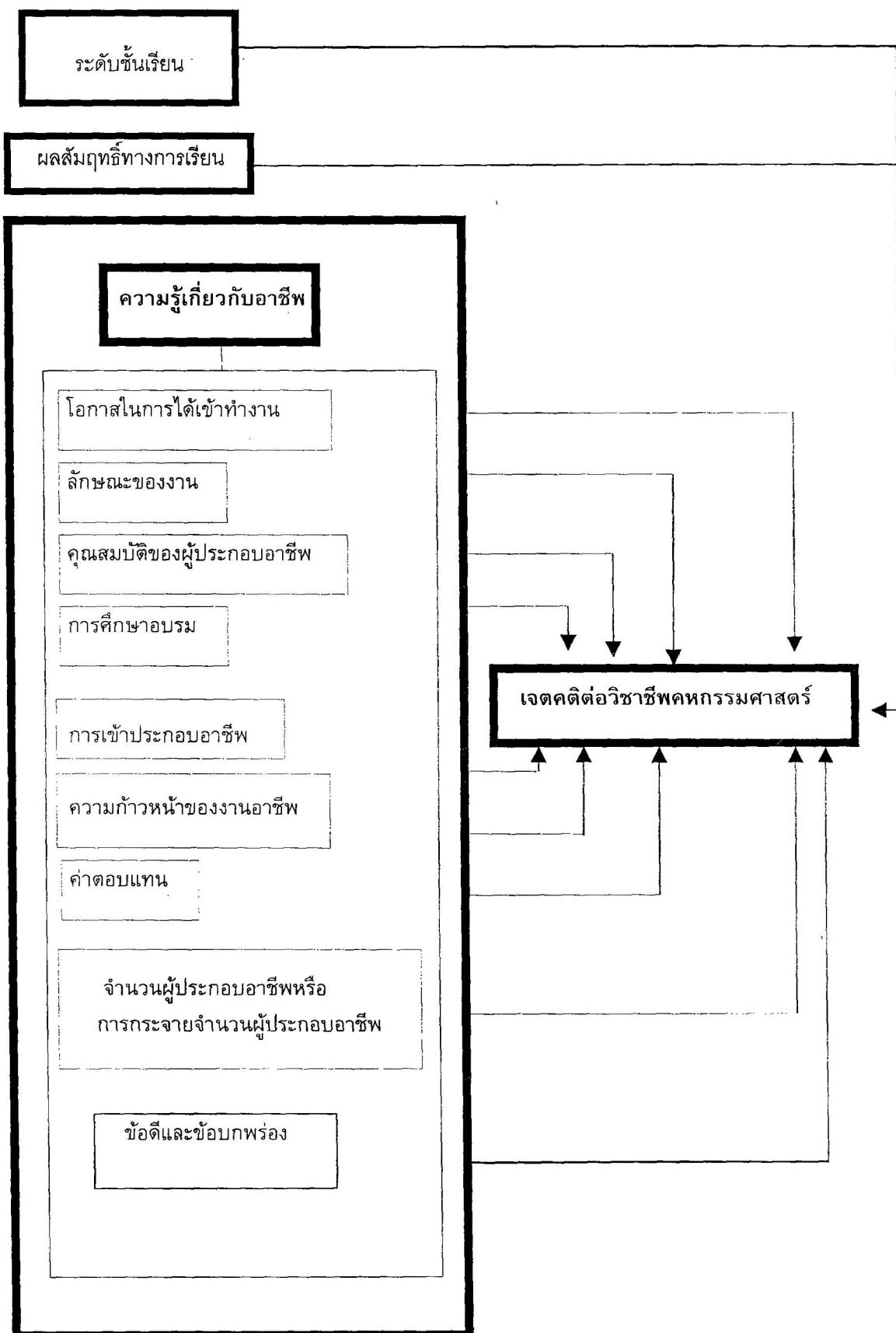
6.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

6.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.00-2.99

6.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.99 ลงมา

7. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หมายถึง สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาพุทธศักราช 2518 และได้รับพระราชทานชื่อจาก "วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา" เป็น "สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล" ตามหนังสือราชโองการพระบรมมหาราชวังที่ รล 003/16942 ลงวันที่ 15 กันยายน 2531 (ราศพนवาก) มี 35 วิทยาเขต ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง วิทยาเขตพระนครได้

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 3 ข้อ ดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาการบ้านและสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้
2. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาการบ้านและสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาการบ้านและสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้
ผู้จัดจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ คือ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

- 1.1 ความหมายของคหกรรมศาสตร์
- 1.2 ความสำคัญของวิชาคหกรรมศาสตร์
- 1.3 ขอบข่ายของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
- 1.4 ประโยชน์ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
- 1.5 คหกรรมศาสตร์ - สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

- 2.1 ความหมายของเจตคติ
- 2.2 องค์ประกอบของเจตคติ
- 2.3 การเกิดเจตคติ
- 2.4 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ
- 2.5 ลักษณะของเจตคติ
- 2.6 มาตรรัตเจตคติ
- 2.7 การวัดเจตคติ
- 2.8 ประโยชน์ของเจตคติ
- 2.9 การเสริมสร้างเจตคติ
- 2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

- 3.1 ความหมายของความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
- 3.2 ขอบข่ายข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
- 3.3 วิธีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ
- 3.4 ขอบข่ายข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์
 - 3.4.1 โอกาสในการได้เข้าทำงาน
 - 3.4.2 ลักษณะของงาน

- 3.4.3 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ
- 3.4.4 การศึกษาอบรม
- 3.4.5 การเข้าประกอบอาชีพ
- 3.4.6 ความก้าวหน้าของอาชีพ
- 3.4.7 ค่าตอบแทน
- 3.4.8 จำนวนผู้ประกอบอาชีพ หรือ การกระจายจำนวนผู้ประกอบอาชีพ
- 3.4.9 ข้อดีและข้อบกพร่อง
- 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ผู้จัดได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ดังนี้

1.1 ความหมายของคหกรรมศาสตร์ ได้มีผู้ให้ความหมายของคหกรรมศาสตร์ไว้หลายท่าน ได้แก่

สารานุกรมอเมริกانا (Americana Encyclopedia ; อ้างจากชีน ลาช โรจน์. 2525 : 488) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์ เป็นสาขาวิชาชีพหนึ่งที่ให้การฝึกอบรมไม่เพียงแต่ช่วยให้คนมีความเป็นอยู่ในบ้านและครอบครัวดีขึ้นแต่ฝึกให้คนมีงานต่าง ๆ เช่น การสอน การบริการสังคม ชุมชนและภารกิจและการวิจัย

นักคหกรรมศาสตร์ชาวอินเดีย (อ้างจาก ประหยัด สายวิเชียร. 2530 : 4) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยเรื่องการให้การพัฒนาการและการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์และวัสดุ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว สภาพบ้านและชุมชน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต คหกรรมศาสตร์ยังเกี่ยวข้องกับการศึกษาและการวิจัยในทางวิทยาศาสตร์และศิลปะในแต่ต่าง ๆ ของครอบครัว หรือมีผลต่อนักศึกษา เศรษฐกิจและสังคมในสังคม

มาเรจี อีส (Marjorie East. 1980 : 90 ; อ้างจากประหยัด สายวิเชียร. 2531 : 4) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์ หมายถึง ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสภาพแวดล้อม ในอันที่จะพัฒนาปรับปรุงความสัมพันธ์นั้นเพื่อให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

สุนทร พานิชกุล (2520 : 12) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์ หมายถึงความรู้เกี่ยวกับการงานในบ้าน เป็นวิชาที่รวมทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นศาสตร์ในการนีที่ผู้เรียนต้องใช้สมองคิดก่อนการปฏิบัติ และเป็นศิลป์ในกรณีที่ผู้เรียนนำความรู้มาประยุกต์กับงานประดิษฐ์

ศรีนวล โภณวนิช (2523 : 10) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์ หมายถึงวิชาที่ว่าด้วยอาหารและโภชนาการ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย การจัดการบ้านเรือน เศรษฐกิจครอบครัวและการดูแลเด็ก ซึ่งรวมแล้ว เป็นเรื่องของการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ทั้งสิ้น

ยุวดี กาญจนเนชชูติ (2525 : 6) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์ หมายถึง ศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและกิจกรรมภายในบ้านเรือนหรือการพัฒนาครอบครัว ซึ่งต้องใช้วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะมาเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตส่วนตัว ครอบครัว และชุมชน

พินทิพย์ บริบูรณ์สุข (2527 : 9) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยหลักการต่าง ๆ ของครอบครองเรือนมากกว่าการดูแลรักษาบ้านเรือน เป็นวิชาที่รวมวิชาต่าง ๆ หลายวิชาเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งว่าด้วยความต้องการทางกาย ทางใจ ทางสังคมและเศรษฐกิจ

อมรัตน์ เจริญชัย (2531 : 18) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์ หมายถึง การเรียนเรื่องความต้องการต่าง ๆ ของสมาชิกในครอบครัว และการสนองความต้องการอย่างดีที่สุดเท่าที่ทรัพยากรของครอบครัวจะอำนวยได้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชาติราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (2533 : 7) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการงาน การอาชีพ โดยใช้ศาสตร์หลายแขนงมาสังเคราะห์ หรือมาประยุกต์ให้เป็นศาสตร์ของการพัฒนาครอบครัว สังคม และชุมชน

จากความหมายของคหกรรมศาสตร์ที่กล่าวมา สรุปว่า คหกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่ว่าด้วยการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์และสัตว์อันได้แก่ ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ การจัดการและการพัฒนาการภายในครัวเรือน การดูแลและพัฒนาเด็ก รวมทั้งเรื่องเศรษฐกิจในครอบครัว โดยที่วิชาคหกรรมศาสตร์นี้ได้เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการงานอาชีพ โดยใช้ศาสตร์หลายแขนงมาสังเคราะห์ หรือมาประยุกต์ให้เป็นศาสตร์ของการพัฒนาครอบครัว สังคม และชุมชน

1.2 ความสำคัญของวิชาคหกรรมศาสตร์

ประเชฐ ครุฑ์ไพศาล (2537 : 68) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ วิชาคหกรรมศาสตร์ ไว้ว่า วิชาคหกรรมศาสตร์มุ่งเน้นที่จะให้นักศึกษาจบหลักสูตรออกไปประกอบอาชีพตามความรู้ ความสามารถ ความถันดั้ด ความสนใจของตนเอง และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น เป้าหมายของคหกรรมศาสตร์ก็คือ เรียนเพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพ และเพื่อที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (To learn to make a living and to learn to live a better quality of life)

คหกรรมศาสตร์ตามแนวคิดใหม่ คือ วิชาชีพแขนงหนึ่ง เป็นการนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพหรือนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลทุกๆ ราย สามารถแบ่งกลุ่มนุ่นคคลออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริโภคที่นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้ฝึกปฏิบัติเอง (Consumer and Home making)

2. กลุ่มที่ใช้ความรู้ทางคหกรรมศาสตร์เพื่อเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ (Occupational Preparation)

จะเห็นได้ว่าวิชาคหกรรมศาสตร์มีความสำคัญต่อผู้ศึกษาเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นผู้ศึกษาจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพเงื่อนไขสามารถที่จะนำความรู้ในวิชาชีพไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง และพัฒนาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้ก้าวหน้าต่อไป

1.3 ขอบข่ายของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ประเชฐ ครุฑ์ไพศาล (2531 : 122) ได้สรุปขอบข่ายของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ว่า ประกอบด้วย สาขาต่าง ๆ 5 สาขา คือ

1. ผ้า เส้นใย เครื่องแต่งกายและศิลปกรรมพื้นเมือง
2. อาหารและโภชนาการ
3. พัฒนาการครอบครัวและเด็ก
4. การจัดการบ้านเรือน
5. การปรับปรุงและการตกแต่งที่อยู่อาศัย

1.4 ประโยชน์ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ประเชิญ ครุฑ์ไพศาล (2537 : 122) ได้สรุปประโยชน์ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไว้ดังนี้

1. สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นับตั้งแต่เพื่อต้นเอง ครอบครัว และบุคคลอื่น
2. ช่วยให้มีอาชีพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในเรื่องของรายได้ ที่มาจากการใช้ฝีมือและความ

ประณีต

3. ช่วยปรับปรุงพัฒนาการบุคคล สังคม และประเทศชาติ เป็นการช่วยเหลือเปลี่ยนแปลงฐานะความเป็นอยู่จากเดิมให้ดีขึ้น โดยได้รับคำแนะนำจากนักคหกรรมศาสตร์ ผลที่ตามมาคือประเทศชาติเจริญรุ่งเรืองเนื่องจากมีพลเมืองที่มีความรู้

4. ช่วยในด้านเศรษฐกิจครอบครัว ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ

สรุปได้ว่าวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์ต่อต้นเอง ครอบครัว และประเทศชาติโดยส่วนรวมได้

1.5 คหกรรมศาสตร์ - สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ประเชิญ ครุฑ์ไพศาล (2537 : 58) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นสถาบันอุดมศึกษาสายอาชีพ ได้รับการสถาปนาขึ้นโดยพระราชนักญาณ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2518 ในนามวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ต่อมาได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ โปรดกระหม่อมพระราชทานชื่อ “สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล” เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2531 มีฐานะเป็นกรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ปัจจุบันสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จัดการศึกษา 2 ระดับ คือ

1. ระดับประกาศนียบัตร หรือต่ำกว่าปริญญา (ปวช. และ ปวส.)
2. ระดับปริญญาตรี

ระดับประกาศนียบัตร

จัดการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 หลักสูตร คือ

- หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
- หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

มีวิทยาเขตต่าง ๆ 31 แห่งทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคดำเนินการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาชีพ ต่าง ๆ ทางสายช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พานิชยกรรม คหกรรม และศิลปกรรม

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2534 เป็นหลักสูตร 3 ปี

(เทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลาย) แบ่งออกเป็น 3 สาขา คือ

1. สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
2. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
3. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2534 หลักสูตร 2 ปี แบ่งออก

เป็น 6 สาขา คือ

1. สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
2. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
3. สาขาวิชาอุตสาหกรรมอาหาร

5. สาขาวิชาครอบครัวศึกษา
6. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์สัมภพ (สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2534. 2534: น)

การจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้เปิดสอนระดับปริญญาตรีคหกรรมศาสตร์โดยเปิดสอนที่คณะคหกรรมศาสตร์ วิทยาเขตพระนครใต้ วิทยาเขตเทคโนโลยีกรุงเทพ และวิทยาเขตโซติเวช สาขานี้เปิดสอนมีดังนี้

1. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
2. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา (สำหรับวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษานั้นจะเน้นวิชาเรียนด้านการศึกษา และต้องผ่านการฝึกสอนด้วย)

ทั้งสองสาขาวิชาสำเร็จแล้วได้รับปริญญา “คหกรรมศาสตร์บัณฑิต” (คศ.บ) ระบุชื่อวิชาเอกในwangleebt@kmitl.ac.th

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ ดังนี้

2.1 ความหมายของเจตคติ ในการศึกษาความหมายของเจตคติพบว่ามีผู้ได้ให้ความหมายไว้หลากหลาย ได้แก่

นิวคอมบ์ (New Comb. 1954 : 128) กล่าวว่า เจตคติที่มีอยู่ในเฉพาะบุคคลนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะสิ่งแวดล้อมที่เข้าได้รับ เจตคติของบุคคลนั้นอาจแสดงออกมาในทางพฤติกรรมซึ่งเป็นไปได้สองลักษณะ คือ ลักษณะพึงพอใจหรือชอบอันเป็นผลให้ผู้นั้นเกิดความพอใจรักใคร่ยกไกลัชดิส汀นัน ๆ เรียกว่าเจตคติเชิงนิมานหรือเชิงบวก (Positive Attitude) กับเจตคติอีกแบบหนึ่งซึ่งแสดงออกมาในรูปของความไม่พึงพอใจ เป็นหน่วยเป็นผลให้บุคคลนั้นเกิดความซึ้งชั้งไม่อยากเข้าใกล้สิ่งนั้น ๆ เรียกว่าเจตคติเชิงนิเสธหรือเชิงลบ (Negative Attitude)

กูด (Good. 1959 : 48) กล่าวว่า เป็นสภาพความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหาหรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่างบุคคลหรือสิ่งใด ๆ เช่น รัก กลัว หรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น ๆ

ฮิลการ์ด (Hillgard. 1962 : 214) กล่าวว่า เจตคติ คือ พฤติกรรมหรือความรู้สึกรังเร็กที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ความคิดหรือสภาพการณ์ในการเข้าหาหรือออกห่าง เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อ ๆ ไป ในทางเดอนอึ่งในลักษณะอย่างเดิมเมื่อพบสิ่งดังกล่าวตนเข้ามาอีก

ฟิชไบన์ (Fishbein. 1967 : 8) กล่าวว่า เจตคติ เป็นสภาพความพร้อมของการจัดรูปแบบของจิตใจและประสาท ตลอดจนประสบการณ์ พฤติกรรมของบุคคลในการตอบสนองต่อวัตถุและสถานการณ์ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

คาเกน (Kagan. 1968 : 613) กล่าวว่า เจตคติ เป็นเจตคติที่ฝังแน่นในความคิดและความรู้สึกในทางบวกในทางลบต่อสิ่งที่เกิดขึ้น

ครูซ (Cruze. 1974 : 187) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกอ่อนอึ่งของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่คนเราได้รับและเจตคติจะเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

อลพอร์ต (Allport. 1976 : 2) กล่าวว่า เจตคติเป็นสภาพความพร้อมของจิตใจและประสาท ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสภาพต่าง ๆ และได้อธิบายความหมายของเจตคติเพิ่มเติมดังนี้

1. เจตคติเป็นสภาพจิตใจและประสาทที่แสดงให้เห็นได้โดยพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น โกรธร้า ゲลี่ยด เป็นต้น

2. เจตคติเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองของบุคคล ตามลักษณะของเจตคติที่เกิดขึ้น เช่น มีเจตคติที่ดีต่อวิทยาศาสตร์ ทำให้ต้องการเรียนหรือสนใจวิชาวิทยาศาสตร์

3. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบได้ในตัวเอง คือ เมื่อเกิดเจตคติต่อสิ่งใดแล้วจะเกิดพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น เมื่อเกิดอารมณ์เกิด พฤติกรรมที่แสดงออกก็คือ หน้าบึ้ง

4. เป็นสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์

5. เป็นพลังสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก

เมอร์เรนส์ และ เลห์เมนน์ (Mehrens and Lehmann. 1984 : 238) กล่าวว่า เจตคติ คือ รูปแบบของความรู้สึก หรือพฤติกรรมที่บุคคลมีความโน้มเอียงที่จะตอบสนองต่อวัตถุทางสังคม

アナスタ齐 (Anastasi. 1986 : 541) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่แสดงออกว่าชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ๆ เช่น ขนบนรرمเนียม ประเพณี เชื้อชาติ และสถานที่ต่าง ๆ เป็นต้น

สำหรับนักวิชาการของไทย ได้ให้ความหมายของเจตคติเอาไว้ ดังนี้

เดโช สวนานนท์ (2512 : 28) กล่าวว่า เจตคติ คือ คุณลักษณะหนึ่งของบุคคลิกภาพที่สร้างขึ้นไปเปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ดังนั้น เจตคติจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในหน้าที่การงานหรืออาชีพของตน

ชม ภูมิภาค (2516 : 64) กล่าวว่า เจตคติ คือ วิถีทางที่บุคคลเกิดความรู้สึกต่อบางสิ่งบางอย่าง

อุดม หุนทอง (2518 : 7-8) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ท่าทีความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ภายหลังจากการที่คนเราได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้น เรื่องนั้นมากแล้ว ซึ่งมีทั้งในลักษณะนิมาน (Positive) และนิเส (Negative)

ดวงเดือน พันธุ์มนราเวิน (2518 : 3) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึงความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจเป็นในทางที่ดี (Positive) ขัดแย้ง (Negative) หรือเป็นกลาง (Neutral) ก็ได้ ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีหรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ๆ

เชิดศักดิ์ โภวะสินธุ (2520 : 38) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ และ เป็นตัวการตุนให้คนแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่ตอบสนองต่อสิ่งเรียนนั้น ๆ ไปในทิศทางใดก็ตามหนึ่ง อาจเป็นทางสถาบันหรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขบวนการอบรมให้เรียนรู้และเป็นวิธีของสังคม (Socialization) ซึ่งเจตคตินี้จะแสดงออกหรือปรากฏให้เห็นชัดเจนในกรณีที่สิ่งเรียนนั้นเป็นสิ่งทางสังคม

พรรถี ชูชัย (2522 : 195) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกทั้งที่พอใจและไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันไป

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 3) กล่าวว่า เจตคติว่าเป็นความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พัวพันที่จะมีปฏิกรรมทางกายภาพอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

ไฟศาล หวังพานิช (2526 : 146) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่งอันเป็นผลมาจากการประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นการสนับสนุนหรือโดยไม่ได้แย้งคัดค้านก็ได้

สมเกียรติ สุริยะกุล (2527 : 31) กล่าวว่า เจตคติ คือ ท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะนิมิต (Positive) คือ ชอบ พ่อใจ เห็นด้วย สนับสนุน หรือในลักษณะนิเสธ (Negative) คือ ไม่ชอบ ไม่พ่อใจ ไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุน และเจตคติที่มีต่อสิ่งนั้นสามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

ปราณี รามสูตร (2528 : 186) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความคิด ความเข้าใจ ความเห็น ความรู้สึก และความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์เป็นอย่าง ๆ ไป อันมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ บุคคลนั้นหรือเหตุการณ์นั้น ๆ

บุญเรียง ชจรสิลป์ (2529 : 110) กล่าวว่าเจตคติ หมายถึง สภาพการแสดงออกของจิตใจในการตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ความรู้สึกชอบไม่ชอบ

สุน พลักษณ์ (2529 : 42) กล่าวว่า เจตคติ คือ ความรู้สึกพ่อใจ ชอบ หรือไม่ พ่อใจไม่ชอบ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ศักดิ์ สุนทรารถน์ (2531 : 2) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความลับซับซ้อนของความรู้สึก ความอყาภาก ความกลัว ความเชื่อมั่น ความลำเอียง ความโน้มเอียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมีการเตรียมตัว หรือมีความพร้อมในการที่จะตอบสนอง

เอกพจน์ สมุทธานันท์ (2537 : 10) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อ ท่าทีหรือความพร้อมซึ่งจะทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาก 2 ลักษณะ คือ เจตคติทางบวก จะแสดงออกในลักษณะความพ่อใจ สนใจ ความชอบ เห็นด้วย อยากปฏิบัติ และอีกลักษณะหนึ่ง คือ เจตคติทางลบ จะแสดงออกในลักษณะความเกลียด ไม่พึงพ่อใจ ไม่สนใจ ไม่เห็นด้วย นอกจากนี้เจตคติอาจจะแสดงออกในลักษณะเป็นกลาง เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่รักไม่ชอบ หรือไม่แน่ใจ (Shaw and Wright. 1967 : 6-9)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความเชื่อ ความคิดเห็น ความคิด ความเข้าใจ ความต้องการ ความเชื่อมั่น และความโน้มเอียงของจิตใจโดยแสดงออกมาให้เห็นกับด้านคำพูดและการกระทำ โดยพฤติกรรมที่แสดงออกแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. เจตคติเชิงบวก เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะ พ่อใจ ชอบ ต้องการปฏิบัติ เห็นคุณค่า ให้ความสำคัญ เห็นประโยชน์
2. เจตคติเชิงลบ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกในลักษณะ ไม่พ่อใจ ไม่ชอบ ไม่ต้องการปฏิบัติ ไม่เห็นคุณค่า ไม่ให้ความสำคัญ ไม่เห็นประโยชน์
3. เจตคติเป็นกลาง เป็นพฤติกรรมที่ไม่แสดงออกในลักษณะบวกหรือลบ เช่น รู้สึกเฉย ๆ ไม่รักไม่ชอบ ไม่แน่ใจ

2.2 องค์ประกอบของเจตคติ ในการศึกษาองค์ประกอบของเจตคติพบร่วมผู้กล่าวถึง องค์ประกอบของเจตคติไว้หลากหลาย ได้แก่

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2524 : 3) กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านพุทธปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ ความคิดซึ่งเป็นองค์ประกอบทางที่มนุษย์ใช้ในการคิด ความคิดนี้อาจจะอยู่ในรูปโครงหนึ่งที่ต่างกันขึ้นอยู่กับความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า

2. องค์ประกอบทางด้านทำทีความรู้สึก (Affective Component) เป็นส่วนประกอบทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งจะเป็นตัวเร้าความคิดอีกต่อหนึ่ง ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดี ขณะที่คิดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึก ในด้านบวกและลบตามลำดับต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางด้านการปฏิบัติ (Behavior Component) องค์ประกอบนี้เป็นองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในการปฏิบัติ หรือถ้ามีสิ่งเร้าที่เหมาะสมจะเกิดการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของเจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบทางด้านความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรม ซึ่งองค์ประกอบทั้งสามนี้มีความสัมพันธ์กับความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกมากให้เห็นย่อมเกิดจากความคิด และความคิดย่อมส่งผลถึงความรู้สึกและพฤติกรรมด้วย ดังนั้นในการเสริมสร้างเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์จึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งสามด้านนี้ เพื่อช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีให้แก่ผู้เรียนสายวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

2.3 การเกิดเจตคติ ในการศึกษาการเกิดเจตคติพบร่วมผู้ได้กล่าวถึงการเกิดเจตคติไว้หลากหลาย ได้แก่

กาญจนานา คำสุวรรณ และ นิตยา เสารัมณี (2524 : 234) ได้กล่าวถึงการเกิดเจตคติว่า เกิดจาก

1. การอบรมเลี้ยงดู เด็กที่เกิดในครอบครัวที่นับถือศาสนาพุทธ ก็จะมีความเลื่อมใสแนบถือศาสนาพุทธไปด้วย ทั้งนี้เนื่องจากได้พบเห็น ได้ปฏิบัติทางด้านพุทธศาสนาอยู่ทุกวัน

2. ประสบการณ์ส่วนตัว คนที่เคยถูกสูญเสียด้วยมะเร็จคติที่ไม่ดีต่อสุนัขมากกว่าคนทั่ว ๆ ไป

3. จากเหตุการณ์ที่ประทับใจ ซึ่งมักจะเป็นเหตุการณ์เพียงครั้งเดียว

4. การรับเอาเจตคติเดิมของผู้อ่อนที่มีอยู่แล้วมาเป็นเจตคติของตนเอง เช่น เมื่อเข้าไปเป็นนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยเราก็มักรับเอาเจตคติต่าง ๆ จากนักศึกษาเก่า

5. เกิดจากบุคลิกภาพของแต่ละคน เช่น บางคนที่มองโลกในแง่ร้ายก็มีแนวโน้มที่จะมีเจตคติไม่ดีอยู่ต่อสิ่งนั้น ๆ

6. เกิดจากอิทธิพลจากสื่อมวลชน สื่อมวลชนเป็นแหล่งให้ข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเข้าใจและการมอง

7. ความต้องการที่จะให้สมปรารถนาทำให้เกิดเจตคติต่อสิ่งอื่น ๆ เช่น คนที่มีเจตคติที่ดีต่อหมู่เพื่อเป็นผู้ที่รักษาเขาให้หายได้

นอกจากนี้สาโรช บัวศรี/ล้วน สายยศ. 2528 : 41 ; อังจากสาโรช บัวศรี. 2524 : 5-6) ได้อธิบายขั้นตอนการเกิดความรู้สึกตามแนวพุทธปรัชญาโดยมีลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

- ผัสสะ ปัจจยา เวทนา คือ การได้ประสบหรือสัมผัส กระตุนให้เกิดความรู้สึก
- เวทนา ปัจจยา ตัณหา คือ ความรู้สึกกระตุนให้เกิดความอยากได้
- ตัณหา ปัจจยา อุปทาน คือ ความอยาก กระตุนให้เกิดความยึดมั่นถือมั่น หรือถือว่ามีค่านิยม

- อุปากาน ปัจจยา ภพ คือ ค่านิยม กระตุ้นให้เกิดสภาวะรุ่มร้อนหรือพร้อมอยู่ในใจหรือเจตคตินั่นเอง
- ภพ ปัจจยา ชาติ คือ เจตคติกระตุ้นให้เกิดการกระทำที่ปราภภูออกมามากยนอกหรือปราภภูกระทำออกมายนอก

และได้สรุปการเกิดความรู้สึกว่า เริ่มจากความจำเป็น (Need) หรือความต้องการ (Desire) ขั้นต่อไปก็ทำให้เกิดความชอบ (Preference) หรือความสนใจติดตามมา ความชอบนี้ยอมกระตุ้นให้เกิดความนิยมชมชอบหรือเข้าใจเป็นคุณค่าแล้วกลายเป็นค่านิยม (Value) ขึ้นมา ค่านิยมที่ก่อตัวอยู่ระยะเวลาหนึ่งนานพอสมควร (Fixed Value) ก็ยอมกระตุ้นให้เกิดสภาวะที่รุ่มร้อนหรือพร้อมที่จะกระทำการอยู่ในใจ เรียกเจตคติ (Attitude) นั่นเอง

ในเรื่องเดียวกันนี้ แผนกจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสนอไว้ว่าเจตคติเกิดขึ้นได้เพรา~~ชูชีพ อ่อนโคงสูง 2522 : 109-110~~

1. บุคลิกภาพของแต่ละคน คนที่ชอบเก็บตัว เจ้าระเบียบ เชื่อความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่และมีอำนาจเหนือคนอื่น มักจะรับเจตคติของคนอื่นหรือกลุ่มมาเพียงเล็กน้อย จึงมีเจตคติเป็นของตนเองไม่อยากให้คนอื่นมีเจตคติต่างไปจากตน ทำให้มีเจตคติไม่ดีต่อคนหมู่อื่น บุคคลประเทวนี้เรียกว่า Ethnocentric Person ซึ่งมีลักษณะบุคลิกภาพ ดังนี้

- ก. ชอบวางแผน
- ข. ไม่มีการยืดหยุ่น มักยึดมั่นในกฎเกณฑ์ต่าง ๆ
- ค. เป็นคนที่เก็บความรู้สึกบางอย่างไว้เพราเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของสังคม

2. สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ ล้วนเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อเจตคติทั้งสิ้น

3. ความต้องการให้ได้สิ่งที่ตนปรารถนา บุคคลจะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่ทำให้เข้าสมปรารถนาถ้าสิ่งใดทำให้เข้าไม่ได้สิ่งที่เข้าต้องการก็จะทำให้เขามีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น

เจตคติเป็นระดับหนึ่งของความรู้สึก ซึ่งเชิดศักดิ์ โพวาสินธุ์ (2520 : 39) ได้นำแนวความคิดของเบนจามิน เบล บลูม (Benjamin S. Bloom) และคนอื่น ๆ ในเรื่องพัฒนาการทางด้านความรู้สึกมาจัดเป็นรูปแบบตามลำดับขั้น ดังปราภภูตามภาพประกอบ

1. การรับรู้สิ่งเร้า

- การรู้จักกับสิ่งเร้าที่ _____
- การรู้จักที่จะยอมรับสิ่งเร้าที่ _____
- การควบคุมหรือคัดเลือกความสนใจ
ที่มีต่อสิ่งเร้าที่ _____

2. การตอบสนอง

- การยอมรับสิ่งเร้าที่ _____
- ความรู้สึกที่จะตอบสนอง
- ความพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองนั้น _____

3. การสร้างคุณค่า

- การสำนึกรักในคุณค่า
- การชูชูปraiseในคุณค่านั้น _____
- ความผูกพันในคุณค่านั้น _____

4. การจัดระบบคุณค่า

- สร้างมโนภาพเกี่ยวกับคุณค่านั้น _____
- จัดลำดับคุณค่าเหล่านั้นให้เป็นระบบ _____

5. การสร้างลักษณะนิสัย

- สรุปรวมระบบคุณค่า
- สร้างลักษณะนิสัย _____

ภาพประกอบ 1 รูปแบบของการพัฒนาการทางด้านความรู้สึกตามแนวคิดของบลูมและคนอื่น ๆ

ที่มา : เชิดศักดิ์ โภวสินธุ. (2520). การวัดเจตคติและบุคลิกภาพ. หน้า 39.

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการเกิดเจตคตินั้นเกิดจากหลายปัจจัย เช่น การอบรมเลี้ยงดู ประสบการณ์ส่วนตัว เหตุการณ์ที่ประทับใจ การรับเจตคติของผู้อ่อนมาเป็นของตน เกิดจากบุคลิกภาพของแต่ละคน ความต้องการที่จะให้สมปราถนา และเกิดจากอิทธิพลของสื่อมวลชน ซึ่งเป็นแหล่งให้ข้อมูลที่สำคัญ ดังนั้น การให้ข้อมูลเพื่อให้เกิดความรู้อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลได้

2.4 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น การได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลอื่น สื่อมวลชน หรือการได้รับประสบการณ์โดยตรง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบทางด้านความคิด ความเข้าใจและมีผลทำให้องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกและพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ข้อมูลที่บุคคลได้รับ จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติได้ ต่อเมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้บุคคลเข้าใจดูงดีขึ้น สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ สามารถแสดงค่านิยมให้ผู้อื่นทราบได้ และไม่ขัดต่อปณิธานที่ตั้งไว้ (Triandis, 1971 : 143-145)

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติ

เฟสทิงเจอร์ (Festinger. 1957 : 3-5 citing Triandis. 1971 : 78-79) ได้ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติไว้ว่า เกิดจากความไม่สอดคล้องในตัวบุคคลซึ่งความไม่สอดคล้องนี้เกิดจากการได้รับข้อมูลใหม่ หรือประสบการณ์ใหม่ที่ขัดแย้งกับความคิด ความเข้าใจ บุคคลจึงต้องพยายามปรับเพื่อให้เกิดความสอดคล้อง คือให้ความคิดสัมพันธ์กับพฤติกรรม โดยวิธีเปลี่ยนความคิดให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือพยายามหาข้อมูลมาสนับสนุนความคิดเดิมของตนเอง หรือหลีกเลี่ยงไม่รับข้อมูลที่ทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น

เชอร์รีฟ และ เชอร์รีฟ (Sherif and Sherif. 1969 : 93) ได้ตั้งทฤษฎีการเปลี่ยนเจตคติไว้ว่า เจตคติเกิดจากการเรียนรู้โดยมีความสัมพันธ์กับหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม ประกอบกับความคิดที่เกี่ยวกับตนเองรวมอยู่ด้วย การเกิดเจตคติเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความขัดแย้งระหว่างเจตคติเดิมกับข้อมูลที่ได้รับ ถ้าแหล่งข้อมูลเป็นตัวแทนของกลุ่มที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ ข้อมูลที่ได้รับใหม่นี้จะทำให้บุคคลลงสัญญาเจตคติของตนเองเคลื่อนไปทางบรรทัดฐานของกลุ่ม บุคคลจะมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนเจตคติตามข้อมูลที่ได้รับ เพราะเชื่อว่าถูกต้องตามมาตรฐานของกลุ่ม

ตั้งนั้นเจตคติจะเป็นอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับระดับของการปรับ (Level of Adaptation) ซึ่งอยู่ระหว่างช่วงแห่งการยอมรับ (Latitude of Acceptance) ซึ่งเป็นไปตามความคิดเห็นของตนเองและสังคม ช่วงแห่งการปฏิเสธ (Latitude of Rejection) ซึ่งเป็นไปตามความคิดเห็นของตนเองและสังคมเช่นกัน และยังมีช่วงอิสระ (Latitude of Noncommitment) ซึ่งอยู่ระหว่างช่วงแห่งการยอมรับและช่วงแห่งการปฏิเสธ โดยปกติเจตคติจะแสดงออกในรูปที่เหมาะสมกับสภาพวัฒนา เพื่อจะสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (Triandis. 1971 : 87)

โฮฟแลนด์ เจนนิสและเคลลี่ (Hovland, Janis and Kelley. 1953 : 6-10) กล่าวถึงการเปลี่ยนเจตคติตามทฤษฎีการเสริมแรงว่า เจตคติของบุคคลจะเปลี่ยนไปเมื่อบุคคลเปลี่ยนความคิดเห็น อันเนื่องมาจาก การได้รับประสบการณ์ ถ้าบุคคลมีประสบการณ์ที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเนื่องจากได้รับการเสริมแรงบุคคลนั้นจะมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น และตรงกันข้าม ถ้าบุคคลมีประสบการณ์ที่ไม่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพราะเคยได้รับการลงโทษ บุคคลจะมีเจตคติไม่ดีต่อสิ่งนั้น นอกจากนี้เจตคติยังขึ้นอยู่กับความสนใจ ความเข้าใจ การยอมรับ และ สิ่งล่อใจ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2520 : 121) ได้สรุปเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติไว้ว่า การเกิดเจตคตินั้นเกิดได้หลายวิธี เช่น อาจจะเกิดจากการเรียนแบบ เกิดจากประสบการณ์ที่นำความพอใจหรือความทุกข์มาให้ จากการสังเกตและการได้รับข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เป็นต้น ในการที่จะเปลี่ยนแปลงเจตคติหรือสร้างให้เกิดเจตคติใหม่ในกลุ่มหรือในบุคคล จะต้องอาศัยระยะเวลาหรือกระบวนการหล่ายอย่าง ซึ่งแต่ละกระบวนการจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและสร้างให้เกิดเจตคติแตกต่างกัน เช่น การให้ข้อเท็จจริงจะช่วยสร้างเจตคติให้กับบุคคล ถ้าบุคคลนั้นยังไม่ค่อยเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้น การสื่อข่าวสารทั้งในด้านดีและด้านไม่ดีจะทำให้เกิดเจตคติเดียวกับด้านเดียว ลักษณะของผู้สื่อข่าวสารที่นำเสนอถือ มีอิทธิพลต่อการเกิดเจตคติ นอกจากนี้การอภิปรายกลุ่มจะเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยเปลี่ยนเจตคติใหม่ได้

จากทฤษฎีการเปลี่ยนเจตคติที่กล่าวมาทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าเจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยการได้รับข้อมูลใหม่ ประสบการณ์ใหม่ การให้รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ

2.5 ลักษณะเจตคติ

เจตคติเป็นท่าที่ความรู้สึกนึกคิดของบุคคล สามารถสั่งเกตได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมา ซึ่งลักษณะของเจตคติ มีดังต่อไปนี้ (Sherif and Sherif. 1956 : unpage ; อ้างจากสุปรานี สนธิรัตน และ คนอื่น ๆ. 2529 : 415)

1. เจตคติเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ เจตคติไม่ใช่เป็นแรงขับทางร่างกาย
2. เจตคติเป็นสิ่งที่คงทนถาวร แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อบุคคลได้รับการเรียนรู้เป็นเวลา ยาวนาน
3. เจตคติเป็นความรู้สึกที่แสดงโดยตรงต่อสิ่งเร้าที่มีความแตกต่างกันออกไป
4. เจตคติเป็นความรู้สึกที่สามารถเกิดกับทุก ๆ สิ่งได้ เช่น เกิดกับบุคคล วัตถุ สถานที่ เหตุการณ์ และ แนวคิดต่าง ๆ
5. เจตคติเป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดแรงผลักดันจนเป็นลักษณะนิสัย

จากลักษณะของเจตคติตั้งกล่าว สามารถสรุปได้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อกำหนด ความรู้สึก และ การกระทำทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ จากประสบการณ์ ส่วนตน สื่อมวลชน บุคคลิกภาพของแต่ละคน ความต้องการในสิ่งที่ตนปราบปราม มีลักษณะมั่นคงแน่นอน พอสมควร แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้เมื่อได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่เหมาะสมและแตกต่างไปจากเดิม

2.6 มาตราวัดเจตคติ

การสร้างมาตราวัดเจตคติโดยอาศัยความหมายทางภาษาหนึ่งที่แพร่หลายและเป็นมาตรฐาน ได้แก่ วิธีของ เธอร์สโตร์ (Thurstone) ออสกูด (Osgood) และลิเคอร์ท (Likert) ส่วนวิธีการอื่นยังไม่เป็นที่นิยมแพร่หลาย (เชิดศักดิ์ โภวاسيห์. 2520 : 43)

มาตราวัดเจตคติตามวิธีการของ瑟อร์สโตร์ สร้างขึ้นโดยอาศัยความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลที่น่าเชื่อถือได้ลุ่มนหนึ่ง เป็นผู้กำหนดระดับความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกเป็น 11 ระดับ จากนั้นอยู่สุดจนถึงมากสุด โดยแต่ละช่วงหรือแต่ละระดับมีระยะห่างเท่ากัน วิธีนี้จึงมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า มาตราวัดแบบมีระยะห่างเท่ากัน (The method of equal appearing interval) จำนวนข้อความวัดเจตคติตามวิธีนี้จะมีประมาณ 20-25 ข้อความแต่ละข้อจะมีค่าประจำ (Scale value) เพื่อใช้เป็นคะแนนที่ได้เมื่อผู้ตอบยอมรับหรือเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ ข้อความวัดเจตคติที่ได้นี้ถูกัดเลือกมาจากข้อความจำนวนมากหรือประมาณ 100 - 150 ข้อความ (ไพบูล พวงพาณิช. 2531 : 154)

มาตราวัดเจตคติตามวิธีการของออสกูด มาตราวัดเจตคติโดยใช้ความหมายของภาษาคิดขึ้นโดย ออสกูด และคนอื่นๆ (Osgood, Suci and Tannenbaum) จะใช้คำคุณศัพท์ต่าง ๆ อธิบายความหมายของสิ่งเร้าที่มีส่วนสัมพันธ์กับบุคคลออกมายเป็นคุณค่าต่าง ๆ และตีความเหล่านั้นออกมายเป็นคุณค่าของเจตคติของบุคคล คือ เป็นแบบวัดเจตคติที่ไม่ใช้ข้อความวัดเจตคติแต่จะใช้คำคุณศัพท์บรรยายคุณลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งนั้น ๆ และให้ผู้ตอบแสดงความนึกคิดออกมายโดยการบอกภพจน์ หรือแสดงความคิดรวมยอดของตนในลักษณะต่าง ๆ เหล่านั้นออกมาย แล้วนำค่าของความคิดรวมยอดที่มีต่อสิ่งนั้นมาเป็นค่าเจตคติของบุคคลนั้น ๆ คำคุณศัพท์ที่ใช้แทนความหมายของภาษาสามารถบอกให้ทราบถึงความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลได้แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบเชิงประมาณค่า เช่น ดี-เลว เกลียด-รัก เมตตา-กรุณ เป็นต้น
2. องค์ประกอบเชิงค้ายภาพ เช่น หนัก-เบา แข็งแรง-อ่อนแอก ใหญ่-เล็ก เป็นต้น

3. องค์ประกอบเชิงกิจกรรม เช่น ช้า-เร็ว ร่าเริง-แหงงเหงา เสียงชา-กระตือรือร้น เป็นต้น (ไฟศาล หวังพานิช. 2531 : 160-161)

มาตรฐานเจตคติตามวิธีการของลิเดอร์ก โดยใช้ชุดของข้อความวัดเจตคติของบุคคลหนึ่งบุคคล ได้ที่มีต่อเรื่องหนึ่งเรื่องใด แล้วให้บุคคลนั้น ๆ แสดงความรู้สึกต่อข้อความดังกล่าว การตอบข้อความนั้น อาจจะเป็นได้ทั้งเห็นด้วยหรือพอใจกับข้อความนั้น ไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น หรือไม่แน่ใจกับข้อความนั้น เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้จากการรวมคำตอบจากข้อความต่าง ๆ ทุกข้อความในมาตราหนึ่ง วิธีนี้จึงเรียกว่าอีกชื่อหนึ่งว่า มาตราประมาณค่าแบบร่วม (Summated rating scale) จำนวนข้อความที่สร้างขึ้นครั้งแรก ความมี 30 ข้อความขึ้นไป เพราะจะต้องคัดเลือกให้เลือก 20-25 ข้อความ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526 : 47)

2.7 การวัดเจตคติ

การวัดเจตคติ เป็นการวัดคุณลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดหรือ เป็นลักษณะทางจิตใจ คุณลักษณะดังกล่าวมีการแปรเปลี่ยนได้ง่าย ดังนั้นการวัดเจตคติต้องยอมรับข้อ ตกลงเบื้องต้น ดังนี้ (ไฟศาล หวังพานิช. 2531 : 152)

1. เจตคติมีลักษณะคงเส้นคงวาอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง นั่นคือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จะมีช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่มีความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสามารถวัดได้

2. เจตคติของบุคคลไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง การวัดจะเป็นแบบวัดทางอ้อม โดยวัดจากแนวโน้มที่บุคคลจะแสดงออกหรือประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3. เจตคตินอกจากจะแสดงออกในรูปของความรู้สึกนึกคิด เช่น สนับสนุนหรือคัดค้าน ยังมี ขนาดหรือปริมาณของความรู้สึกด้วย ดังนั้น ในการวัดเจตคตินอกจากจะทำให้ทราบทิศทางแล้วยังสามารถ บอกระดับความมากน้อยได้ด้วย

จากข้อตกลงเบื้องต้นดังกล่าวมาแล้วเห็นได้ว่าแม้ว่าการวัดเจตคติจะมีมาตราส่วนที่สามารถวัด เป็นปริมาณได้ แต่อาจเป็นสิ่งที่คงเส้นคงวาอยู่เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งและอาจเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งการได้รับ ข้อมูลใหม่ ๆ อาจทำให้เจตคติที่มีอยู่เดิมันมีการเปลี่ยนแปลงไป

2.8 ประโยชน์ของเจตคติ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2524 : 5 -6) กล่าวถึงประโยชน์ของเจตคติไว้ดังนี้

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวโดยการจัดรูปหรือจัดระบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัวเขา

2. ช่วยให้มีการเข้าข้างตัวเอง (Self - Esteem) โดยช่วยให้บุคคลหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ดีหรือปักปิด ความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตน

3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สับสนช้อน ซึ่งการมีปฏิกิริยาตอบโต้หรือการ กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกไปนั้น ส่วนมากจะทำในสิ่งที่นำความสนใจมาให้ หรือเป็นการบាเน็นจراجวัลจากสิ่ง แวดล้อม

4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าเจตคตินั้นนำความพอดี มากให้บุคคลนั้น

จากประโยชน์ของเจตคติ สรุปได้ว่า การวัดเจตคติเป็นการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล เพื่อให้ เข้าใจถึงสาเหตุและผล ที่ผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมต่าง ๆ กัน เพื่อเป็นเครื่องแสดงว่าเขามีความรู้สึก

ทางบวกหรือทางลบต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด บางประเภท มีความจำเป็นต้องได้ผู้มีเจตคติเหมาะสมมากวินัย เช่น ผู้มีอาชีพนักหกกรรมศาสตร์ยอมต้อง มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ถ้ามีเจตคติไม่ดีแล้วอาจมีพฤติกรรมที่ไม่สนใจเรียน “ไม่สร้างความก้าวหน้าให้กับตนเองและวิชาชีพ ซึ่งเป็นผลเสียทั้งแก่ตนเองและสังคม ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในภายหลัง จึงควรมีการวัดเจตคติต่อวิชาชีพของผู้ที่เรียนในสาขาวิชานี้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้บุคคลนั้นมีเจตคติต่อวิชาชีพในทางบวกซึ่งยอมส่งผลให้วิชาชีพเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นและการบุคคลนั้นมีเจตคติทางลบต่อวิชาชีพก็ควรจะได้มีการส่งเสริมและให้ข้อมูล ความรู้ และประสบการณ์ด้านวิชาชีพ และหาทางป้องกันและแก้ไขต่อไป

2.9 การเสริมสร้างเจตคติ ได้มีผู้กล่าวว่าเจตคติสามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้หลายท่าน ได้แก่ อัลพอร์ต (Allport. 1985 : 418) กล่าวว่า การเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนับว่า มีความสำคัญมาก ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องสร้างความสำเร็จในการเรียนให้เกิดแก่ผู้เรียน เจตคติต่อการเรียนของผู้เรียนจะค่อยดีขึ้นเรื่อย ๆ

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 233) กล่าวว่า การสร้างการเปลี่ยนแปลงเจตคติในการเรียนเพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนสามารถทำได้ดังนี้

1. การสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน

1.1 การจัดสิ่งแวดล้อมหรือประสบการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความพอใจ และความสนุกสนาน

1.2 ผู้สอนต้องเป็นแบบฉบับที่ดีทั้งด้านความคิด ความประพฤติ และ การมีระเบียบวินัย ด้านการเรียนรู้และสังคม

2. การเปลี่ยนแปลงเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียน

2.1 ให้การแนะนำ โดยชี้แนวทางปฏิบัติต่อการเรียนรู้ให้ถูกต้องเหมาะสม

2.2 พยายามยกให้การเสริมแรงที่ตรงกับความถนัด และความต้องการแก่ผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้มีกำลังใจที่จะเรียนรู้มากกว่าการลงโทษ

2.3 พยายามให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำเองและมีส่วนรับผิดชอบต่อสิ่งนั้น ๆ ทำให้เจตคติที่ไม่ดีต่อบรรยากาศเรียนนั้นลดลง และในที่สุดกลายเป็นเจตคติที่ดีไปได้ สุดใจ เหล่าสุนทร (2528 : 143-144) กล่าวว่า การเสริมสร้างเจตคติที่ดีขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ที่เพิ่มพอใจ เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยการเพิ่มพูนความเข้าใจใหม่ ๆ หรือประสบการณ์ใหม่

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่าเจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่แตกต่างจากประสบการณ์เดิม และโดยการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ จัดสิ่งแวดล้อม หรือ ประสบการณ์ที่เพิ่มพอใจ สำหรับการศึกษาวิชาชีพแล้วการทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ การเสริมสร้างเจตคติที่ดีเป็นสิ่งที่ควรกระทำการควบคู่ไปกับการเรียนวิชาชีพด้วย

2.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ

2.10.1 งานวิจัยต่างประเทศ

มอร์ริส (Morris. 1961 : 23 ; อ้างจากศิริรัตน์ ภู่สกลเจริญศักดิ์. 2529 : 40) ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะได้คะแนนนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 144 คน เกรด 8 จำนวน 130 คน และเกรด 9 จำนวน 97 คนโดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจนิสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียน

เบลดโซ่ (Bledsoe. 1971 : 121 - 122) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียน โดยวิธีสังเกตครูที่สอนในชั้นเรียน และให้คะแนนการสังเกต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 4,368 คน แยกเป็นกลุ่มตามระดับความสามารถทางการเรียนพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อครูต่างกัน กลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนสูง มีทัศนคติที่ดีกว่ากลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ

อดัมส์ (Adams. 1979 : 5021 - A) ได้ศึกษาแบบโครงสร้างที่จะช่วยเพิ่มวุฒิภาวะทางอาชีพแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยที่ยังไม่ได้ตัดสินใจอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปีที่ 1 จำนวน 97 คน โดยกลุ่มทดลองเข้าร่วมสัมมนาค้นคว้าหาทางวางแผนอาชีพในขณะที่กลุ่มควบคุมไม่มีการสัมมนาใดๆ ผลปรากฏว่าคะแนนวุฒิภาวะของทัศนคติในการเลือกอาชีพและคะแนนวุฒิภาวะของความสามารถในการเลือกอาชีพของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อเล็กซานเดอร์ (Alexander. 198 : 4554-A) ได้ศึกษาถึงผลการใช้หลักสูตรอาชีพศึกษาต่อทัศนคติทางอาชีพของนักเรียนระดับ 8 ใน เชนต์หลุยส์ตะวันออก รัฐอิลลินอยส์ พบว่า หลักสูตรอาชีพศึกษาสามารถพัฒนาทัศนคติทางอาชีพของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

โคโยโว (Koivo. 1983 : 2624 - A) ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผลปรากฏว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคะแนนนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ชาวนานี้ย (Savenye. 1985 : 110) ได้ศึกษาถึงผลการใช้สื่อสร้างทัศนคติอาชีพ ของนักเรียนเกรด 9 พบว่า นักเรียนมีทัศนคติทางอาชีพสูงขึ้นหลังจากการทดลองและการประเมินผลทันที หลังจากการทดลองกับการทั่งระบะเวลาไว้ 1 สัปดาห์แล้วจึงประเมินผลจะมีคะแนนที่ได้ไม่แตกต่างกัน

2.10.2 งานวิจัยในประเทศไทย

สัญญา จัตตานันท์ (2521 : 66) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่ออาชีพอิสระกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพ พบร่วมกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระเป็นตัวแปรที่มี ความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับเจตคติต่ออาชีพอิสระ

สุภาภรณ์ เลาหสกิตย์ (2525 : 68) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และเปรียบเทียบทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนโดยคำนึงถึงเพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบทดสอบทัศนคติ 7 ด้าน คือ ด้านครู ด้านการเรียนการสอน ด้านการปกครอง ด้านกิจกรรม ด้านเพื่อน ด้านบริการและด้านอาคารสถานที่ พบร่วมกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียนทั้ง 7 ด้านวัดองค์ประกอบเดียวกันทั้งนั้น และผลการเมริย์เทียบทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียนพบว่านักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันมีทัศนคติต่อโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติต่อโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน และมีฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีทัศนคติต่อโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

วิชชุดา เดียวสกุล (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการแนะนำกลุ่มต่อ นิสัยในการเรียน และทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 135 คน โรงเรียน

วัดนวัตกรรม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 1 ห้องเรียน กลุ่มควบคุม 2 ห้องเรียน ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการแนะนำภาษาลุ่มมีนัยสัยในการเรียนและทัศนคติทางการเรียนดีกว่ากลุ่มควบคุม ทั้งสองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เสาวณีย์ ศิริเมล (2528 : 116) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษ และทัศนคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนมาก พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อาภรณ์ พัฒเน็ต (2529 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการทดลองใช้ข้อมูลด้านอาชีพต่อการเปลี่ยนทัศนคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทดลองเปลี่ยนทัศนคติต่ออาชีพอิสระ โดยการให้ข้อมูลด้านอาชีพด้วยการสอนตามโปรแกรมกิจกรรมแนะนำอาชีพ แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเพื่อเปรียบเทียบวิธีการให้ข้อมูลด้านอาชีพโดยการสอนตามโปรแกรมกิจกรรมแนะนำอาชีพ กับการสอนโดยวิธีบรรยาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 60 คน จากโรงเรียนบางละมุง อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน กลุ่มทดลองจำนวน 30 คน กลุ่มทดลองได้รับข้อมูลด้านอาชีพโดยสอนตามโปรแกรมกิจกรรมแนะนำอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับข้อมูลด้านอาชีพโดยวิธีบรรยาย แบบแผนการทดลองเป็นแบบ Pretest - Posttest Control Group Design ทดสอบความแตกต่างของคะแนนโดยสถิติ t - test ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนทัศนคติต่ออาชีพอิสระของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนทัศนคติต่ออาชีพอิสระกับกลุ่มควบคุมพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมปอง สุขศุภการกิติ (2530 : 66) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อสำนึกรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 60 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดแนะนำอาชีพ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการสำนึกรู้ด้านอาชีพสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เกษณีย์ สี่มหาศาลา (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธีรวรรษิตวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่าง 14 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 7 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลแบบบุคลิกชนะและองค์ประกอบของบุคคลคนละ 7 ครั้ง ๆ ละ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนกิจกรรมแนะนำอาชีพแบบปกติเป็นเวลา 16 คาบ คาบละ 50 นาที การประเมินผลทำโดยให้ทั้งสองกลุ่ม ตอบแบบวัดทัศนคติในการเลือกอาชีพก่อนและหลังการทดลอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Wilcoxon Sign-Rank Test พบว่าทัศนคติในการเลือกอาชีพของทั้งสองกลุ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ Mann Whitney U -Test เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติในการเลือกอาชีพ หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ทัศนคติในการเลือกอาชีพของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จริยา วิไลวรรณ (2532 : 90) ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อเจตคติต่อการเรียนวิชาพลศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและได้รับข้อสนับสนุนมากมีเจตคติต่อการเรียนวิชาพลศึกษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .01 และนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มนี้เจตคิดต่อการเรียนวิชาพลศึกษาดีกว่านักศึกษาที่ได้รับข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชนิด ยอดดี (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคิดในการประกอบอาชีพ อิสระของนักเรียนระดับประภาคนีบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางครอบครัว และปัจจัยทางสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อเจตคิดในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประภาคนีบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคิดในการประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ ปัจจัยทางครอบครัวในด้านที่บิดามารดาชื่นชมยกย่องบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระกับบุตรเสมอ บิดามารดาพาบุตรไปชุมนุมหรือการจัดงานที่เกี่ยวกับวงการธุรกิจ บิดามารดานำปัญหาทางเศรษฐกิจต่าง ๆ มาคุยกับบุตรเสมอ และปัจจัยทางด้านสถานศึกษาในด้านบริการจัดหางานให้นักเรียนทำในระหว่างวันหยุดและปิดภาคเรียน

วันเพญ แก่นกระจาง (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้วีดีทัศน์ที่มีต่อเจตคิดทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2534 โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ อําเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 40 คน แล้วแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละ 20 คนให้กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกิจกรรมใช้วีดีทัศน์ที่มีต่อเจตคิดทางอาชีพเป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวม 11 ครั้ง ๆ ละประมาณ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมการใช้วีดีทัศน์ที่มีต่อเจตคิดทางอาชีพ จำนวน 11 เรื่องและแบบสอบถามวัดเจตคิดทิทางอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าที่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองชี้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้วีดีทัศน์ที่มีเจตคิดทางอาชีพมีค่าเฉลี่ยของเจตคิดทางอาชีพสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรัญญา เมฆแก้ว (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์ นิสัยในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 670 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบวัดเจตคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์ แบบสำรวจนิสัยในการเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีเจตคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์ต่ำและนักเรียนกลุ่มที่มีเจตคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์สูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยในการเรียนต่ำและนักเรียนกลุ่มที่มีนิสัยในการเรียนสูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคิดต่อวิชาคณิตศาสตร์นิสัยในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง

กธิกา ตรีสกุล (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคิดต่อวิชาชีพนาฏศิลป์ ของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออก โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 24 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 12 คนและกลุ่มควบคุม 12 คน ให้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มโดยให้รับข้อเสนอแนะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเจตคิดต่อวิชาชีพนาฏศิลป์ โปรแกรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ t-test ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีทัศนคิดต่อวิชาชีพนาฏศิลป์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนกลุ่มที่ได้รับ

ข้อสอบเคมีทัศนคติต่อวิชาชีพนาฏศิลป์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนกลุ่มที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมีทัศนคติต่อวิชาชีพนาฏศิลป์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อสอบเคมี

มาริสา เครื่องพนัส (2536 : 36) “ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนป่าช้าง อําเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2535 จำนวน 30 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกพจน์ สมุทธานันท์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในวิชาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา เนตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2536 จำนวน 713 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 343 คน และนักเรียนหญิง 370 คน โดยใช้แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในวิชาอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติในวิชาอาชีพ ได้แก่ คุณภาพการสอนของครูในวิชาการงาน มโนภาคเกี่ยวกับตน เองในวิชาอาชีพ ประสบการณ์ในการเลือกเรียนวิชาอาชีพ และเพศ ส่วนตัวแปรด้านผลลัพธ์จากการเรียน การสนับสนุนของผู้ปกครอง อาชีพผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติในวิชาอาชีพ

วรรณค์ชริ สุทธมงคล (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย อําเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คนแบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองอย่างละ 8 คนกลุ่มทดลองได้รับการใช้ชุดแนะนำอาชีพเรื่องทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อสอบทางอาชีพ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ แบบวัดทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบของวิลโคกชัน และการทดสอบของแมน-วิกนีย์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดแนะนำอาชีพมีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการให้ข้อสอบทางอาชีพมีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยชุดแนะนำอาชีพมีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระดีกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อสอบทางอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศัน จันทร์ทองดี (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวนรอดศิศ กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคลที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดวนรอดศิศ ปีการศึกษา 2537 กลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่ำกว่าเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 25 ลงมาจำนวน 16 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ส่วนกลุ่มที่ 2 ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา คือ แบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา สถิติที่ใช้ในการ

วิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบของวิลโคกอชัน (Wilcoxon's Matched - Pairs Signed - Ranks Test) และแมนวิทนี่ (The Mann-Whitney U Test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบรายบุคคลมีการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มิลวรรณ นิรเมษพิศาล (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของชุดการแนะนำที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมักกะสัน (วัฒนาณฑ์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร มีกลุ่มตัวอย่าง 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 12 คนและกลุ่มทดลอง 12 คน เครื่องมือที่ใช้คือโปรแกรมการใช้ชุดแนะนำ โปรแกรมการสอนแบบปกติและแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ t-test ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการใช้ชุดแนะนำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการใช้ชุดแนะนำ มีทัศนคติต่อการเรียนดีขึ้นมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมชาย ทองหมู่ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการรับรู้ด้านอาชีพ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เขตบางขุนเทียน ปีการศึกษา 2540 จำนวน 359 คน เป็นนักเรียนชาย 145 คนและนักเรียนหญิง 214 คน เครื่องมือที่ใช้วัดการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน คือ แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบที่ (t-test) และการทดสอบ (F-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักเรียนเพศต่างกันมีการรับรู้ด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ได้แตกต่างกันมีการรับรู้ด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้แตกต่างกันมีการรับรู้ด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้ด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

✓ ปราวรรณ พาลิกา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ ที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูงที่มีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางคหกรรมศาสตร์ จำนวน 50 คน จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองกลุ่มละ 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แบบสอบถามทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางคหกรรมศาสตร์ โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพ และโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบของวิลโคกอชัน และแมนวิทนี่ ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ นักศึกษามีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางคหกรรมศาสตร์ดีขึ้นหลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษามีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางคหกรรมศาสตร์ดีขึ้นหลังจากได้รับการให้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักศึกษาที่ได้รับการปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพและนักศึกษาที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

✓ จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่าเจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการได้รับข้อมูลใหม่ ๆ จากบุคคลหรือสื่อต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะส่งผลต่อเจตคติ ดังนั้นการที่จะประสบความสำเร็จในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์การมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล

มาก และการเสริมสร้างให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ คือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ใน การที่จะช่วยให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเป็นเครื่องช่วยพิจารณาประกอบการตัดสินใจ ในอาชีพได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เพื่อหาแนวทางเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อไป

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ ดังนี้

3.1 ความหมายของความรู้เกี่ยวกับอาชีพ มีผู้ให้ความหมายของ ความรู้เกี่ยวกับอาชีพไว้ หลายท่าน ดังนี้

ทอมสัน (Thompson. 1973 : 203) กล่าวว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาการทางอาชีพ โดยเด็กจะรับรู้ทุกสิ่งทุกอย่างรอบ ๆ ตัวเขา ตลอดจนรับรู้ว่าวันหนึ่งเขายังต้องตัดสินใจเลือกอาชีพ การทำงานในอนาคตจะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเขา ความรู้เกี่ยวกับอาชีพนี้อาจได้จากผู้ปกครอง กลุ่มเพื่อน ครู หรือชุมชนรอบตัวเขา

เคอร์รี (Currie. 1975 : 123) กล่าวว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเป็นขั้นตอนของพัฒนาการด้านอาชีพที่แสดงถึง การรับรู้ของบุคคลที่สัมพันธ์กับโลกของงาน ประสบการณ์ในชีวิตจะเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเกิดการรับรู้เกี่ยวกับตนเองหรืออัตโนมัติ แล้วเกิดการรับรู้เกี่ยวกับอาชีพ แล้วเกิดการผลสมผasanระหว่าง อัตโนมัติ การรับรู้เกี่ยวกับอาชีพ บุคคลจะตระหนักรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองและงานอาชีพใน 7 ด้าน คือ

1. สังคมเศรษฐกิจ จะตระหนักรู้ถึงความสำคัญของอาชีพที่มีผลต่อเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิต ในสังคม

2. ครอบครัว จะตระหนักรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลในครอบครัวและงานที่คนในครอบครัวทำ จะช่วยให้ได้เรียนรู้ในเรื่องของงานอาชีพ

3. ชุมชน - สังเวยล้อม จะตระหนักรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลในชุมชน งานต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนและสังเวยล้อมจะช่วยให้ได้เรียนรู้ในเรื่องของงานอาชีพ

4. การศึกษา จะตระหนักรู้ในเรื่องสำคัญของการศึกษา การได้รับความรู้เพิ่มเติม การฝึกฝนทักษะในงานอาชีพที่มีต่อโอกาสและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

5. เพศ จะตระหนักรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความเหมาะสมในการประกอบอาชีพ

6. สภาพร่างกาย จะตระหนักรู้ถึงบุคลิกลักษณะรูปร่าง สมรรถภาพทางกายและสภาพทางร่างกายที่เหมาะสมกับงานอาชีพ

7. เชื้อชาติ-สัญชาติ จะตระหนักรู้ถึงความแตกต่าง ในด้านเชื้อชาติ-สัญชาติ ที่มีต่อโอกาสและความเหมาะสมกับงานอาชีพ

Bourlin และ Gysbers (Brolin and Gysbers. 1979 : 260) กล่าวว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เป็นช่วงสำคัญของพัฒนาการทางอาชีพ ซึ่งจำเป็นต้องช่วยส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักตนเอง ได้พัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง ได้พัฒนาทักษะคติที่ดีในเรื่องอาชีพ เริ่มที่จะมองเห็นคุณสมบัติของตนเองในการทำงาน ให้รู้ความแตกต่างและข้อกำหนดในงานแต่ละชนิด และได้รู้ถึงคุณสมบัติที่จำเป็นเพื่อความสำเร็จในการทำงาน

เอ็ดวิน และสแตนเลย์ (Edwin and Stanlley. 1979 : 158) กล่าวว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพเป็นการพัฒนาการทางอาชีพ ที่แสดงถึงการรับรู้ของบุคคลที่สัมพันธ์กับงาน โดยตำแหน่งกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับชีวิต ตำแหน่งกิจกรรมที่ต้องประกอบอาชีพ เป็นการที่บุคคลเริ่มมีความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพ มีการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสนใจ ทัศนคติ และค่านิยมต่ออาชีพต่าง ๆ

ไอแซคสัน (Isaacson. 1986 : 21) กล่าวว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เป็นขั้นตอนของพัฒนาการทางอาชีพ บุคคลจะมีพัฒนาการโดยผ่านขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ ความรู้ (Awareness) การสำรวจ (Exploration) การตัดสินใจ (Decision making) การเตรียมตัว (Preparation) และการทำงาน (Employment) ถ้าทั้งอธิบายว่า ความรู้ เป็นขั้นตอนที่บุคคลเริ่มต้น รับรู้ตามความเป็นจริงว่ามีอาชีพหลายอาชีพที่แตกต่างจากอาชีพนั้น ๆ จะส่งผลกับเขาย่างไรในอนาคตตั้งแต่ปัจจุบันไป โอกาสที่จะเข้าสู่อาชีพนั้น ความเข้าใจตอนนี้เป็นสิ่งสำคัญในขั้นตอนนี้คือ บุคคลจะเริ่มตรวจสอบความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างในด้านความสามารถ ความสนใจ แรงจูงใจ และเป้าหมายระหว่างตอนของกับผู้อื่น

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เป็นขั้นตอนพัฒนาการทางด้านอาชีพ ซึ่งแสดงความเข้าใจของบุคคลที่มีต่องานในกระบวนการทำงาน เข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการให้ข้อมูลกับเด็ก เพื่อช่วยให้เข้าใจรู้จักงานของ ภารกิจที่ต้องการต่ออาชีพต่าง ๆ

3.2 ขอบข่ายข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

ข้อมูลด้านอาชีพเป็นส่วนหนึ่งในการประกอบการพิจารณาเลือกอาชีพ และตัดสินใจเข้าสู่อาชีพ ซึ่งมีผู้กล่าวถึงข้อมูลด้านอาชีพ ไว้ดังนี้

อุษณา เจริญไวย (2531 : 17) กล่าวว่า ข้อมูลทางด้านอาชีพ หมายถึง ลักษณะของงานอาชีพ แต่ละชนิด การศึกษาที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพนั้น ๆ ความก้าวหน้าของอาชีพ บุคลิกภาพที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ความมั่นคงของงานอาชีพ แนวโน้มและความต้องการของตลาดแรงงานต่ออาชีพนั้น ๆ

เรย์มอน เอ็น แอทธ์ (อ้างจากชีรุณี ประทุมพรัตน์. 2521 : 13) ได้กล่าวถึงข้อมูลอาชีพว่า ควรจะรู้เรื่องต่อไปนี้ คือ

1. ความสำคัญของอาชีพ
2. ลักษณะของงาน
3. สภาพของงาน
4. คุณสมบัติประจำตัวของผู้ทำงาน
5. การเตรียมตัว
6. โอกาสและความก้าวหน้าของอาชีพ
7. การขาดเชยและสวัสดิการ
8. ประโยชน์ที่จะได้รับ
9. ปัญหาที่อาจประสบ

ศาสตราจารย์โรเบิร์ต ออพ็อก (Hoppock. 1967 : 16) แห่งมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ได้กล่าวถึง ขอบข่ายของข้อมูลด้านอาชีพไว้ดังนี้

1. โอกาสในการได้เข้าทำงาน หมายถึง ความต้องการของผู้ทำงานด้านนั้นว่าจะมีเพิ่มขึ้นหรือลดน้อย
2. ลักษณะของงาน หมายถึง ลักษณะการทำงาน เวลาทำงาน ความรับผิดชอบของงาน
3. คุณสมบัติ หมายถึง คุณสมบัติของผู้ที่จะทำงานด้าน อายุ เพศ น้ำหนัก ส่วนสูง ความสนใจ

4. การศึกษาอบรม หมายถึง อาชีพนั้น ๆ ต้องการผู้ที่จะการศึกษาในสาขาใด มีประสบการณ์ด้านใด

5. การเข้าประกบอาชีพ หมายถึง เป็นการเข้าประกบอาชีพครั้งแรก เช่น การสอบคัดเลือกการสมัครเข้าทำงานกับนายจ้างด้วยตนเอง

6. ความก้าวหน้าของงานอาชีพ หมายถึง สัดส่วนของผู้ทำงานที่ได้รับความก้าวหน้าเป็นอย่างไร ก้าวหน้าทางด้านใดบ้าง จะต้องทำงานนานเท่าใดจึงจะก้าวหน้า

7. ค่าตอบแทน หมายถึง ค่าจ้างที่ได้จากการทำงานสูงหรือต่ำเพียงใด

8. จำนวนผู้ประกบอาชีพ หรือ การกระจายจำนวนผู้ประกบอาชีพ หมายถึง มีผู้ประกบอาชีพนั้น ๆ กระจายอยู่ทั่วไปในประเทศไทย หรือรวมกันอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง อยู่หนาแน่นที่ไหนบ้าง

9. ข้อดีและข้อบกพร่อง หมายถึง สิ่งที่ผู้ประกบอาชีพมีความชอบและไม่ชอบอะไรมากที่สุดจากการประกบอาชีพ เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (2531 : 291) กล่าวว่า ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ควรพิจารณา ได้แก่

1. พื้นฐานการศึกษาที่ต้องการ

2. ชั้นมองการทำงาน

3. สภาพการทำงาน

4. ค่าจ้างและสวัสดิการอื่น ๆ

กองส่งเสริมอาชีพ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ธีรุณี ประทุมนพรัตน์. 2521 : 17) กล่าวว่ารายละเอียดเกี่ยวกับงานอาชีพที่ควรศึกษาและทำความเข้าใจให้แจ่มแจ้ง มีดังนี้

1. ชื่องานอาชีพ

2. สภาพของงานอาชีพ

3. แนวโน้มของงานอาชีพ

4. คุณลักษณะประจำตัวของผู้ประกบอาชีพ

5. การเติบโตตัวในการประกบอาชีพ

6. การเข้าทำงานและก้าวหน้าในงานอาชีพ

7. ประโยชน์ที่ได้

8. ปัญหาที่ต้องประสบ

9. รายได้

เชอร์ริลล์ (Sherrill. 1976 : 51-53 ; อ้างจาก สำเนา บรรณลป. 2529 : 49-51) ได้กล่าวถึงข้อมูลข่าวข้อมูลด้านอาชีพ ได้เสนอข้อมูลไว้ดังนี้

1. ประเภทของอุตสาหกรรมหรือบริการ อุตสาหกรรมหรือบริการประเภทนั้น ๆ อยู่ในความสนใจของท่านหรือไม่ เป็นอุตสาหกรรมหรือบริการที่มีประโยชน์ต่อสังคมหรือเศรษฐกิจของประเทศไทยหรือไม่

2. บริษัท เป็นบริษัทที่กำลังมีความเจริญเติบโตมีผลผลิตหรือบริการที่เพิ่มขึ้นในรอบปีหรือไม่มีการใช้เทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นหรือไม่ บริษัทมีบริการและสวัสดิการแก่พนักงานมากน้อยเพียงใด มีประกันภัยประกันชีวิต โบนัส บำเหน็จบำนาญหรือไม่

3. ความมั่นคง ประเภทของอุตสาหกรรมหรือบริษัทและสินค้าหรือบริการของบริษัทมีความ

ก้าวหน้าและเป็นที่ต้องการในท้องตลาดหรือไม่ สถานภาพทางการเงินของบริษัทเป็นอย่างไร การบริหาร และการแข่งขันของบริษัทกับบริษัทอื่น ๆ เป็นอย่างไร

4. ตำแหน่งงานที่สมัคร เป็นงานที่ท่านสนใจหรือไม่ เป็นงานที่ส่วนใหญ่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ หรือใช้สามัญสำนึกร่วมในการทำงาน เป็นงานที่ท้าทายความสามารถของท่านหรือไม่ ได้มีการระบุ หน้าที่ความรับผิดชอบของงานไว้ชัดเจนหรือไม่ ต้องเดินทางไปปฏิบัติงานนอกสถานที่มากน้อยเพียงใด สามารถย้ายไปประจำอยู่ในสาขาที่ท่านต้องการได้หรือไม่

5. เสริมภาพในการปฏิบัติงาน ท่านมีเสริมภาพในการใช้ความคิดริเริ่มและมีวิธีการในการทำงานได้มากน้อยเพียงใด มีผู้อื่นร่วมรับผิดชอบในงานนั้นด้วยหรือไม่

6. สถานภาพในอาชีพ โอกาสในการเลือกตำแหน่งเป็นนักวิชาการหรือผู้บริหารของหน่วยงาน หรือโอกาสที่ท่านจะเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในวงการวิชาชีพมีมากน้อยเพียงใด

7. ความก้าวหน้า ถึงแม้ว่าความก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน ซึ่งโดยทั่วไปจะขึ้นอยู่กับความสามารถและความพยายามของท่านก็ตามแต่ท่านก็ต้องการที่จะพิจารณาทุกแง่ทุกมุมของงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำแหน่งสำคัญที่ท่านมีโอกาสจะได้รับ ต้องพิจารณาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและปัจจัยที่ส่งเสริมความก้าวหน้าในงานของท่าน

8. รายได้ พิจารณารายได้เฉลี่ยในตำแหน่งเดียวกันของบริษัทต่าง ๆ ถ้ารายได้มีความแตกต่าง กันมากนั้นด้วยสาเหตุใด การเพิ่มของรายได้นั้นเพิ่มด้วยสาเหตุที่ท่านมีความสามารถเพิ่มขึ้นหรือเพิ่มด้วยสาเหตุอื่น

9. โอกาสที่จะได้รับการศึกษาเพิ่มเติม ท่านสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเวลาทำงานได้หรือไม่ บริษัทมีนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรของบริษัทมีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่ บริษัทมีทุนให้บุคลากรได้ศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มด้วยสาเหตุอื่น

10. แหล่งที่พักอาศัยในปัจจุบันและอนาคต แหล่งที่พักอาศัยมีความสำคัญต่อชีวิตหลายด้าน ด้วยกัน เช่น ความก้าวหน้าในการงาน ความสะดวกสบาย และความปลอดภัยในการพักอาศัย ความสะดวกสบายในการเดินทาง เป็นต้น

11. ที่พักอาศัย ที่พักอาศัยอยู่ห่างไกลจากที่ทำงานหรือไม่ ถ้าจะต้องเข้าหรือชือจะสามารถทำ เช่าหรือซื้อได้ในราคายุติธรรมหรือไม่ บริษัทได้จัดที่พักอาศัยไว้ให้หรือไม่

12. การขนส่ง บริการขนส่งและการติดต่อสื่อสารทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศมีความสะดวกหรือไม่ ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเวลาในการเดินทางมากน้อยเพียงใด

13. ค่าครองชีพ ค่าครองชีพโดยทั่วไปในบริเวณที่ทำงานและที่พักอาศัยสูงหรือต่ำกว่าที่อื่น ๆ ของประเทศไทยเพียงใด

จะเห็นได้ว่าข้อมูลทางด้านอาชีพที่ควรศึกษาข้อมูล ได้แก่ โอกาสในการเข้าประกอบอาชีพ ลักษณะหรือรูปแบบอาชีพ คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ความรู้ของผู้ประกอบอาชีพ การเข้าประกอบอาชีพ ความก้าวหน้าของอาชีพ ค่าตอบแทน จำนวนผู้ประกอบอาชีพ ข้อดีและข้อ不便ของ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นข้อมูลในการพิจารณาเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความสนใจ ซึ่งจะส่งผลต่อ ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพต่อไป

3.3 วิธีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ในการศึกษาวิธีการให้ข้อมูลด้านอาชีพ
วัชรี ทรัพย์มี (2523 : 168) กล่าวว่า วิธีให้ข้อมูลทางด้านอาชีพ ได้แก่

1. การค้นคว้าข้อมูลด้านอาชีพ
2. การสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพ
3. การแสดงบทบาทสมมุติ
4. การทัศนศึกษา
5. การสำรวจอาชีพ
6. การอภิปรายกลุ่ม

3.4 ขอบข่ายข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพครุกรรมศาสตร์

3.4.1 โอกาสในการได้เข้าทำงาน

ประเชษฐ ครุไพบูลย์ (2524 : 224) กล่าวว่าปัจจุบันงานด้านครุกรรมศาสตร์ได้ขยายตัว และเพิ่มปริมาณเพิ่มขึ้น ความต้องการของผู้ทำงานในหน่วยงานรัฐบาลความต้องการของอาชีพในประเทศยังมีความต้องการมากทั้งใน สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานราชการ กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ มีความต้องการนักครุกรรมศาสตร์ที่มีความชำนาญด้านต่าง ๆ

ในหน่วยงานเอกชน อาชีพทางด้านนี้ยังมีความต้องการมากโดยเฉพาะในธุรกิจ ก้าตตาคาร โรงแรม การท่องเที่ยว สถานเสริมความงาม สถานลดน้ำหนัก แนวโน้มความต้องการของอาชีพในอนาคตคาดว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงอีกมากโดยที่ลักษณะงานบางอย่างจะเปลี่ยนไปจากงานอันเป็นที่รู้จักกันดีแต่ได้นำเข้าความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการสร้างบทบาทใหม่ เช่น งานแม่บ้านของธนาคาร งานออกแบบและดัดเย็บผ้าม่าน งานโภชนาการประจำริมشك เป็นต้น

สำหรับแนวโน้มความต้องการในอนาคตจะมีงานอาชีพใหม่ ๆ สำหรับนักครุกรรมศาสตร์ เกิดขึ้นอีก เช่น

- นักประเมินผล
- นักบริการในครัวเรือน
- การบริการผู้สูงอายุ
- การปรับปรุงที่อยู่อาศัย
- การออกแบบด้วยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
- การทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ครุผู้สอนที่มีความรู้ความชำนาญเรื่องการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ฯลฯ

จะเห็นได้ว่าวิชาชีพครุกรรมศาสตร์จะมีความต้องการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามการพัฒนาประเทศและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีต่าง ๆ

3.4.2 ลักษณะของงาน

อมรรัตน์ เจริญชัย (2536 : 8-9) กล่าวว่า สภาพการทำงานของอาชีพในสาขาครุกรรมศาสตร์มีความแตกต่างกัน ได้แก่ เวลาเริ่มทำงาน เวลาเลิกงาน สภาพในที่ทำงาน สภาพการควบคุมงาน การทำงานร่วมกับคนอื่น จำนวนคนร่วมงาน นอกจากนี้ทุกคนยังต้องเตรียมตัวทำงานล่วง

เวลา ตลอดจนวันหยุด แม้จะเป็นงานราชการก็ยังต้องมีหลายครั้งในรอบปีที่ต้องเริ่มงานแต่เช้า เลิกงานค่ำ หรือดึก หรือต้องทำในวันเสาร์อาทิตย์

งานทางด้านเสื้อผ้า แฟชั่น หรือโรงเรมและภัตตาคารอาจจะเริ่มงานสาย แต่ต้องทำงานค่ำหรือดึกมาก ในสถานที่ทำงานเหล่านี้จะมีลูกค้ามากในช่วงสาย เช่น ค่าถึงดึก ตลอดเวลาหนึ่ง ต้องมีผู้รับงานให้การต้อนรับ ดูแล ให้ความสะดวก ให้บริการ ผู้ดูแลเด็กในสถานรับเลี้ยงเด็กอาจต้องเริ่มรับเด็กตั้งแต่ก่อน 7.00 นาฬิกา และกว่าผู้ปักครองจะรับเด็กคนสุดท้ายกลับไปอาจจะเกิน 18.00 นาฬิกา งานอาชีพครูอาจจะต้องเมื่อนเวลาทำงานเพียง 08.00 -15.00 นาฬิกา มีวันหยุดเสาร์อาทิตย์ และปิดภาคเรียน แต่ครูต้องเตรียมการสอน ต้องตรวจการบ้าน ต้องให้คำปรึกษาแก่เด็กและผู้ปักครองตลอดเวลา และต้องร่วมพัฒนากิจกรรมชุมชน ตลอดเวลาที่สอน ก็ต้องเอาใจใส่เด็กนักเรียนนักศึกษาจำนวนมากอยู่ตลอดเวลา

นอกจากเรื่องของเวลาทำงาน ยังต้องคิดถึงสถานที่ทำงานด้วย งานร้านเสื้อผ้า ต้องจัดร้าน ดูแลลูกค้า และยังต้องเดินทางไปติดต่อธุรกิจเข้าร้าน งานโรงเรมและภัตตาคารต้องยืน เดินตลอดทั้งวัน นักออกแบบอาจต้องนั่งโดยบังเอิญแบบตลอดวันตลอดคืน งานบางอย่างทำงานในที่ทำงานที่ปรับอากาศ งานบางอย่างต้องออกนอกสถานที่ ต้องขึ้นรถ ต้องเดินทางдалเดด

3.4.3 คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีผู้ล่าwiększุ่งคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพไว้ หลายห้าน ได้แก่

พินทิพย์ บริบูรณ์สุข (2527 :42) กล่าวถึงคุณลักษณะของนักศึกษา

คหกรรมศาสตร์ว่าต้องมีความละเอียดรอบคอบ มีความอดทน เสียสละ รับผิดชอบ มีส่วนร่วมในกิจกรรม และให้ความร่วมมือกับผู้อื่น

รัชนี ลาชโรจน์ (2527 : 493 - 495) สรุปลักษณะของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ไว้ว่า นักศึกษาคหกรรมศาสตร์ต้องรู้จักแสวงหาความรู้ สามารถหาวิธีการแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง มีการวางแผน การใช้เวลา เงิน และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

อาภาพรรณ ชีวะปีชา (2533 : 47-49) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 25 คน ได้ผลสรุปตามค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับ ดังนี้

1. คุณลักษณะของนักศึกษาด้านวิชาการ

- 1.1 ความขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน
- 1.2 ติดต่อข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการด้าน

คหกรรมศาสตร์

- 1.3 สามารถดำเนินความรู้และเทคนิคในการประดิษฐ์สิ่งใหม่

2. คุณลักษณะของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านวิชาชีพ

- 2.1 ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังในความปลอดภัย
- 2.2 ฝึกฝีมือให้เชี่ยวชาญทางด้านวิชาชีพ
- 2.3 ปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนจนเป็นนิสัย

3. คุณลักษณะของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านบุคลิกภาพ

- 3.1 ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน
- 3.2 พูดจา สุภาพชัดเจน มีว่าจາไฟแรง

3.3 ความมีมนุษยสัมพันธ์

4. คุณลักษณะของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านจริยธรรมและคุณธรรม

4.1 ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

4.2 ความสามารถในการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด

4.3 ความซื่อสัตย์ต่ออาชีพ

จากคุณสมบัติของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ ดังกล่าว พoSรูปได้ว่า นักศึกษาคหกรรมศาสตร์ ควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ ความสามารถทั้งภาคทฤษฎีและทักษะวิชาชีพ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพได้

2. มีลักษณะเป็นผู้นำ เช่น รู้จักแก้ไขปัญหา รู้จักปรับปรุงคุณภาพงาน มีความรับผิดชอบ

3. มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ และมีเจตคติที่มีต่ออาชีพ

เมื่อประมวลคุณลักษณะดังกล่าวทั้งหมดเข้าด้วยกัน และนำมาพิจารณาให้สอดคล้องกับข้อมูลของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ที่ว่า เป็นสาขาวิชาชีพที่ให้การฝึกอบรมไม่เพียงแต่ช่วยให้คนมีความเป็นอยู่ในบ้านและครอบครัวเดียว แต่ฝึกให้คนมีงานต่าง ๆ เช่น การสอน การบริการสังคม ธุรกิจ และการวิจัยแล้ว แนวทางที่สำคัญในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์พึงยึดถือปฏิบัติร่วมกัน เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ซื่อ-เสียง และฐานะของสมาชิกวิชาชีพคหกรรม จึงควรมีดังต่อไปนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช . 2535 : 648)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ กล่าวถึงจรรยาบรรณวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ไว้ ดังนี้

1. เป็นผู้มีจรรยาและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของตนเอง

2. เป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่ตามแต่ละงานอาชีพ และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่นั้น ๆ ด้วยคุณธรรม

3. แนะนำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมอยู่เสมอ

4. เป็นผู้มั่นคงทางความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัยต่อเหตุการณ์

ตลอดเวลา

5. มีคุณธรรมในด้านความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความอดทน และมีจิตใจที่เปลี่ยนด้วยความเมตตากรุณา

6. ร่วมมือกัน มีความสามัคคีกันในวงวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ แม้ว่าจะแยกย้ายกันออกไปรับผิดชอบงานในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อร่วมรักษาไว้ซึ่งเกียรติคุณซื่อเสียงแห่งวิชาชีพ

7. คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่ใช้วิชาชีพเพื่อผลประโยชน์แก่ตนเองจนขาดความเหมาะสม

8. ละเว้นการกระทำใด ๆ อันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียทั้งต่อตนเอง ต่อสังคมต่อวิชาชีพ และต่อสมาชิกวิชาชีพ

3.4.4 การศึกษาอบรม

ผู้ที่ต้องการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ควรจบการศึกษาทางด้านคหกรรมศาสตร์ ในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือ ปริญญาตรีซึ่ง วุฒิการศึกษาที่ได้คือคหกรรมศาสตร์บัณฑิต (คศ.บ.) ครุศาสตร์บัณฑิต (ค.บ.) ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศษ.บ.) การศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) และสูงกว่าปริญญาตรีซึ่งวุฒิการศึกษาที่ได้ คือ คหกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต (คศ.ม.) ครุศาสตร์มหาบัณฑิต (ค.ม.) ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (ศษ.ม.) การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) ในสาขาต่าง ๆ ดังนี้

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.)

- สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
- สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
- สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

- สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
- สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
- สาขาวิชาอุตสาหกรรมอาหาร สาขางานเฉพาะ การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร
- สาขาวิชาบริหารงานคหกรรมศาสตร์ สาขางานเฉพาะมี 3 สาขา
 - การจัดการงานแม่บ้าน
 - ธุรกิจงานดอกไม้
 - เทคโนโลยีการประดิษฐ์เพื่อธุรกิจ
- สาขาวิชาครอบครัวศึกษา สาขางานเฉพาะมี 2 สาขา
 - การจัดการศึกษาปฐมวัย
 - การจัดศูนย์และบริบาลผู้สูงอายุ
- สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์สันเต๊ะ สาขางานเฉพาะ
 - การสอนและการเผยแพร่องค์ความรู้คหกรรมศาสตร์

ระดับปริญญาตรี

คณะคหกรรมศาสตร์

- สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
 - ผ้าและเครื่องแต่งกาย
 - อาหารและโภชนาการ
 - พัฒนาการครอบครัวและเด็ก
- สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา
 - ผ้าและเครื่องแต่งกาย
 - อาหารและโภชนาการ
 - คหกรรมศาสตร์ทั่วไป
 - อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย

และความรู้ด้านอื่นเพิ่มเติม เช่น การจัดการธุรกิจ ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น การบริหารธุรกิจขนาดย่อม เอกสารประกอบการสอนวิชาปฐมนิเทศคหกรรม ศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ ม.ป.ป : 20-30)

3.4.5 การเข้าประกอบอาชีพ

พรชัย ศุภวิไล (ม.ป.ป. : 14-19) กล่าวถึงการเข้าประกอบอาชีพครั้งแรกในหน่วยงานต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. หน่วยงานของรัฐ สามารถเข้าทำงานได้โดยสมัครเข้าทำงานตามประกาศรับสมัครของแต่ละหน่วยงาน โดยจะมีการสอบคัดเลือกเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของการสอบบรรจุเข้ารับราชการตามที่สำนักงานข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กำหนด ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

หลักฐานที่ต้องเตรียมมาในวันสมัครสอบ

1. รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวก ไม่ใส่แว่นตาสีดำ ขนาด 2 นิ้ว ถ่ายครั้งเดียวกัน และถ่ายมาแล้วไม่เกิน 1 ปี 2 รูป

2. เงินค่าธรรมเนียมการสอบ

ระดับ 1 ตำแหน่งละ 20 บาท

ระดับ 2 ตำแหน่งละ 30 บาท

ระดับ 3 ตำแหน่งละ 40 บาท

ระดับ 4 ตำแหน่งละ 50 บาท

กรณีสมัครสอบหลายตำแหน่งในระดับเดียวกัน และในการสอบครั้งเดียวกันให้เสียค่าธรรมเนียมสอบสำหรับตำแหน่งต่อ ๆ ไป เพียงครั้งหนึ่งของอัตราดังกล่าว

3. ทะเบียนบ้าน สูตินัตระบัตรประจำตัวประชาชนหรือใบกองเกินทบทาร (สต.9) อย่างได้อย่างหนึ่ง พร้อมสำเนา 1 ฉบับ

4. ใบรับรองแพทย์

5. ใบสุทธิ ประกาศนียบัตร ปริญญาบัตร หรือระเบียนแสดงผลการเรียน

6. หลักฐานอื่น ๆ เช่น ใบเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล ทะเบียนสมรส ฯลฯ

หลักฐานต่าง ๆ ทั้ง 6 ข้อ ใช้เฉพาะการเปิดสอบที่หัวประกาศรับสมัครสอบที่มีคำว่า ครั้งพิเศษ...../..... ซึ่งเป็นการสอบเร่งด่วน การดำเนินการสอบ จะต้องแล้วเสร็จในเวลาสั้น ผู้สมัครสอบต้องสอบทั้ง 3 ภาค ต่อเนื่องกัน ผู้สมัครสอบจะต้องนำหลักฐานทั้งหมดมา齐ในวันสมัครสอบ สำหรับในการสมัครสอบที่มีคำว่า ครั้งที่/..... ซึ่งเป็นการสอบแบบธรรมดा มีผู้สมัครสอบเป็นจำนวนมาก การดำเนินการสอบต้องใช้เวลาภานาน กำหนดให้ผู้สมัครสอบ สอบภาคความรู้ ความสามารถทั่วไป และภาคความรู้ด้าน สามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง ผู้ได้สอบทั้งสองภาคนี้ได้คะแนนตามเกณฑ์ตัดสิน จะมีสิทธิเข้าสอบในภาคความเหมาะสมกับตำแหน่งต่อไป การสอบในลักษณะนี้ใช้หลักฐานในข้อ 1 และข้อ 2 มา齐เท่านั้น

ฉะนั้นผู้สมัครสอบจะต้องตรวจสอบและรับรองตนเองว่ามีคุณสมบัติทั่วไปและ

คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ตรงตามที่ระบุไว้ในประกาศรับสมัครสอบจริง ส่วนหลักฐานในข้อ 3. ข้อ 4. ข้อ 5. และข้อ 6. นั้น จะต้องนำหลักฐานที่แสดงคุณสมบัติตามข้อ 3. ข้อ 4. ข้อ 5. และข้อ 6. ดังกล่าวมา齐ต่อเจ้าหน้าที่หลังจากคณะกรรมการดำเนินการสอบประการรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าสอบ ภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง ถ้าปรากฏว่าผู้ใดมีคุณสมบัติไม่ตรงตามที่รับสมัครสอบ ก็จะถือว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติทันที

การสมัครสอบ

ข้อควรพิจารณาใบสมัครสอบและการสมัครสอบ

1. โดยปกติสำนักงาน ก.พ. จะดำเนินการสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ผู้สมัครสอบจะมีสิทธิ์สมัครสอบได้เฉพาะตำแหน่ง ที่ตนเองมีคุณสมบัติและความรู้ที่ต้องการสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ ผู้สมัครสอบคนใดจะสมัครสอบตำแหน่งใดได้บ้าง มีหลักการ ดังนี้

ผู้มีสิทธิ์สมัครสอบในระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3

1.1 ตำแหน่งต่าง ๆ ในระดับ 1 ผู้มีสิทธิ์สอบจะต้องได้รับประกาศนียบัตรประโยชน์รัฐมนตรีศึกษาตอนปลาย (ม. 6) สายอาชีพ หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า

1.2 ตำแหน่งต่าง ๆ ในระดับ 2 ผู้มีสิทธิ์สมัครสอบ

1.2.1 ต้องเป็นผู้มีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า หรือ

1.2.2 ผู้มีวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และดำรงตำแหน่ง

ระดับ 1 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี หรือ

1.2.3 ผู้ที่มีวุฒิประกาศนียบัตรรัฐมนตรีศึกษาตอนต้น (ม.3) และดำรงตำแหน่งในระดับ 1 มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.3 ผู้มีสิทธิ์สมัครสอบในระดับ 3 ได้แก่

1.3.1 ผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือ

1.3.2 ผู้ที่มีวุฒิปริญญาโท หรือ

1.3.3 ผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งในระดับ 2 หรือที่ ก.พ. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกียวกับงานด้านนั้นหรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี

2. เลือกตำแหน่งที่สมัครสอบ โดยตรวจสอบว่า ในระดับที่ตนมีสิทธิ์สมัครสอบนั้นมีตำแหน่งอะไรบ้าง และตำแหน่งนั้นต้องการคนที่มีคุณสมบัติและความรู้อย่างไร (ดูที่ประกาศรับสมัครสอบ)

3. เลือกสมัครสอบเฉพาะตำแหน่งที่ตนมีคุณสมบัติและความรู้ที่ต้องการสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ

4. ก่อนสมัครสอบควรตรวจสอบดูตารางการสอบเสียก่อน ในกรณีที่ผู้สมัครสอบหลายตำแหน่ง และต้องสอบวิชาเฉพาะตำแหน่งหลายวิชา ต้องระวังอย่าให้วันและเวลาสอบของวิชาหนึ่งไปช้ำกับวันและเวลาสอบของอีกวิชาหนึ่ง อนึ่งในการสมัครสอบนี้ ผู้สมัครสอบสามารถ สมัครสอบได้ไม่เกิน 3 ตำแหน่ง

5. การสมัครสอบ ผู้สมัครสอบจะต้องกรอกรายละเอียดในใบสมัครให้เรียบร้อย แต่ยังไม่ต้องลงลายมือชื่อ ติดรูปที่ใบสมัคร 1 ใบ ส่วนที่เหลืออีก 2 ใบให้ยื่นพร้อมใบสมัครสอบ และลงลายมือชื่อในใบสมัครสอบต่อหน้าเจ้าหน้าที่ที่รับสมัครสอบ และไปชำระค่าธรรมเนียมสอบ หลังจากชำระค่าธรรมเนียมสอบแล้ว นำไปสมัครสอบพร้อมใบเสร็จรับเงินไปรับบัตรประจำตัวสอบ เจ้าหน้าที่จะเขียนเลขประจำตัวสอบลงในใบสมัครสอบ และมอบบัตรประจำตัวสอบทั้งตันข้าว เพื่อให้นำบัตรประจำตัวนี้ไป

กรอกรายละเอียด ติดรูปที่เหลือ 2 รูป และตันข้อบัตรประจำตัวสอบ หลังจากนั้นนำบัตรประจำตัวสอบไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง เจ้าหน้าที่จะประทับตราที่บัตรพร้อมทั้งคาดสกอตเทปที่รูปและลายมือชื่อ และฉีกปลายข้อบัตรพร้อมทั้งแจกกำหนดการสอบให้ เพื่อใช้ไปแสดงในการเข้าสอบหรือติดต่อกับสำนักงาน ก.พ. เมื่อสมัครสอบเสร็จแล้ว ผู้สมัครสอบจะได้รับปลายข้อบัตรที่มีสกอตเทปคาดที่รูปและลายมือชื่อกับใบกำหนดการสอบเท่านั้น

ข้อควรทราบเกี่ยวกับการสอบของ ก.พ.

คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ารับราชการ

คุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 กำหนดไว้ว่า ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนต้องมีคุณสมบัติทั่วไป ดังนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี
3. เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามวัสดุธรรมัญด้วยความ

บริสุทธิ์ใจ

4. ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการกรณามีอง
5. ไม่เป็นผู้มีภัยทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือจิตพิ亲เนื่องในไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

6. ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายอื่น

7. ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
8. ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพันตัว
9. ไม่เคยเดยเป็นบุคคลล้มละลาย

10. ไม่เป็นผู้รับโภชนาคโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโภชนาคที่รับความคิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโภช

11. ไม่เคยเป็นผู้เคยถูกกลงโทษให้ออก หรือปลดออก หรือไล่ออกจากภารกิจ
12. ไม่เคยเป็นผู้ถูกกลงโทษให้ออก หรือปลดออก เพราะการทำผิดวินัยตามกฎหมาย

ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายอื่น

13. ไม่เคยเป็นผู้ถูกกลงโทษไล่ออก เพราะกระทำการผิดวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายอื่น

14. ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ

ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อ 7 , 8 , 9 , 10 หรือ 14 ก.พ. อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อ 1 หรือ ข้อ 12 หรือถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกิน 12 ปี แล้ว หรือผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อ 13 ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกิน 3 ปีแล้วและมีใช้กรณีออกจากงาน หรือออกจากราชการเพาะกายกระทำการผิด ในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.พ. อาจพิจารณายกเว้นให้เข้ารับราชการได้ ตามของ ก.พ. ในการประชุมปรึกษายกเว้น เช่น ต้องเป็นเอกสาร์ การลงมติให้กระทำโดยลับ

โprocตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2518) มีดังนี้

1. โรคเรื้อน
2. วัณโรคในระยะอันตราย
3. โรคแท้ช้างในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม
4. โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง
5. โรคพิษสุราเรื้อรัง

นอกจากผู้สมัครสอบจะต้องมีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา 24 แล้วยังจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่งคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ แตกต่างกันเป็นไปเป็นรายตำแหน่ง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

เป็นข้อกำหนดที่ ก.พ. กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งซึ่งจะแสดงรายละเอียดว่าผู้สมัครสอบ หรือสมัครเข้ารับการคัดเลือก หรือจะได้บรรจุหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด จะต้องเป็นผู้คุณวุฒิทางการศึกษาในสาขาวิชาใด ระดับใด หรือต้องมีความชำนาญหรือประสบการณ์ในราชการเกี่ยวกับงานชนิดใด มาแล้วเป็นเวลาเท่าใด

ฉะนั้น คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งจึงประกอบด้วย

1. คุณวุฒิทางการศึกษา ซึ่งจะต้องมีกำหนดว่าเป็นผู้ที่ได้ผ่านการศึกษาขั้นใด สาขาวิชาใด
2. ระยะเวลาดำรงตำแหน่งในระดับต่ำลงไปหรือที่ ก.พ. เทียบเท่า เช่น กำหนดว่า “ได้ดำรงตำแหน่งในระดับ 2 หรือที่ ก.พ. หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี”
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ” จะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานการเงินและบัญชี หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ”

หลักสูตรการสอบแข่งขัน

หลักสูตรการสอบแข่งขัน กำหนดการสอบ แบ่งออกเป็น 3 ภาค ดัง

(ก) ภาคความรู้ความสามารถทั่วไป

เป็นการทดสอบเชาว์ปัญหาในการขอบคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ มีใช้การทดสอบความเข้าใจในวิชาเรียนแข่งขันได้แข่งขันนี้

(ข) ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

เป็นการทดสอบความรู้หรือความสามารถสำคัญในการปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สมัครสอบ

(ค) ภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง

เป็นการประเมินโดยการสัมภาษณ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งในด้านต่าง ๆ นอกเหนือจากที่ได้ทดสอบไปแล้ว ในภาคความรู้ความสามารถทั่วไปและภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

เกณฑ์การตัดสิน

ในการแข่งขันเพื่อบรรจุคคลเข้ารับราชการนั้น ผู้ที่ถือว่าเป็นผู้ที่สอบแข่งขันได้ จะต้องได้คะแนนในแต่ละภาคไม่ต่ำกว่า 50 % และได้คะแนนในภาคความรู้ความสามารถทั่วไป และภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง รวมกันแล้วไม่ต่ำกว่า 60 %

การบรรจุเข้ารับราชการ

การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งใด จะเรียงตามคะแนนสูงสุดลงมาตามลำดับ และผู้ที่สอบได้คะแนนสูงกว่าจะได้รับการบรรจุก่อนผู้สอบได้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า การบรรจุผู้สอบแข่งขันได้จะเลือกบรรจุตามใจชอบมิได้ จะต้องบรรจุไปตามลำดับที่ที่สอบได้ (พรชัย ศุภวิไล. ม.ป.ป. : 14-19)

2. หน่วยงานเอกชน การสมัครสอบและคัดเลือกเป็นไปตามที่แต่ละองค์กรกำหนด ใน การเตรียมตัวเพื่อสอบข้อเขียน ควรเตรียมตัวในด้านวิชาการที่บริษัท หรือองค์กรระบุไว้ โดยฝ่ายบุคคล ของแต่ละบริษัท จะมีข้อสอบของตนเอง ซึ่งมักจะทดสอบผู้สมัครในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งผู้สมัครต้องแสดง ความสามารถในขั้นต้นให้ปรากฏเป็นที่พอใจของบริษัท ใน การสอบข้อเขียนของบริษัทมักจะประกอบด้วย

1. การทดสอบเชาวน์ปัญญาหรือความฉลาด ประกอบด้วยวิชา ความรู้ทั่วไป ความ คล้ายคลึงกันและความลับพันธ์ และความสามารถทางคณิตศาสตร์

2. การทดสอบความถนัด แบบทดสอบประเภทนี้ใช้มากในการรับสมัครงาน เพราะ เนื่องจากเป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับวัดความสามารถในการประกอบอาชีพของบุคคล ข้อสอบประเภทนี้ได้ แก่

- 2.1 อุปมาอุปมัย
- 2.2 อนุกรมตัวเลข
- 2.3 โจทย์คณิตศาสตร์
- 2.4 ความสัมพันธ์จากกฎปากพ
- 2.5 การใช้ภาษา
- 2.6 ความถนัดทางช่าง
- 2.7 มิติสัมพันธ์

ในการทดสอบเชาวน์ปัญญา หรือความฉลาด และการทดสอบความถนัดในส่วนของ บริษัทธุรกิจเอกชน เมื่อเปรียบเทียบกับการทดสอบของส่วนราชการแล้วจะเห็นได้ชัดเจนว่า ข้อสอบของส่วนราชการใน หัวข้อของการสอบในภาคความสามารถทั่วไป

3. การทดสอบสัมฤทธิผล เป็นการทดสอบในด้านวิชาการที่สมัครเข้าทำงาน ซึ่งตรง กับการสอบของส่วนราชการในภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

ผู้ที่ผ่านการสอบข้อเขียน หรือการทดสอบความสามารถพิเศษแล้วจะได้รับการติดต่อ เพื่อเข้ารับการสัมภาษณ์ต่อไป (พรชัย ศุภวิไล. ม.ป.ป. : 53-54)

3.4.6 ความก้าวหน้าของงานอาชีพ

งานอาชีพหอกรรมศาสตร์แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ งานราชการ งานเอกชน และงานอาชีพอิสระ (พะนอม แก้วกำเนิด. 2531 : 19) โดยงานด้านหอกรรมศาสตร์ เป็นงานที่มุ่งถึงกิจ กรรมต่าง ๆ อันเกี่ยวกับชีวิตในบ้าน การใช้ความรู้แขนงต่าง ๆ มาประยุกต์ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการ ดำรงชีวิตปัจจุบัน การจัดและการใช้ทรัพยากรส่วนตัวและครอบครัว การป้องกันและดูแลผู้ป่วย ความ เจริญเติบโตและพัฒนาการของสมาชิกในครอบครัว การเลี้ยงดูเด็ก ความสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ในชีวิต ประจำวัน รวมถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมอันมีผลต่อการดำรงชีวิตส่วนตัวและครอบ ครัว

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งเป็นสถาบันที่จัดการเรียนการสอนหอกรรมศาสตร์ ได้ผลิตนักศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน กับทั้งยังสนับสนุนช่วยเหลือในการ ครัว

ประกอบอาชีพอิสระ ตามโครงการผู้ประกอบธุรกิจขนาดย่อม/การฝึกอบรมวิทยากร สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล 2533 : 3 - 5)

พินทิพย์ บริบูรณ์สุข (2527 : 35) กล่าวถึงอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ นักแนะแนวทางคหกรรมศาสตร์ นักวิชาการทางคหกรรมศาสตร์ นักวิจัย นักประดิษฐ์ ดอกไม้และเครื่องประดับ นักจัดรายการ แม่บ้านวิทยุ และเจ้าหน้าที่จัดซื้ออุปกรณ์เครื่องใช้ และจากผลการสัมมนานักคหกรรมศาสตร์เอเชีย ของสมาคมคหกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย เรื่องอาชีพคหกรรมศาสตร์ สรุปได้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านคหกรรมศาสตร์สามารถประกอบอาชีพดัง ๆ ได้หลายอาชีพ เช่น ผู้จัดการโรงแรมหรือภัตตาคาร ผู้จัดการหน่วยบริการผู้บกพร่อง ผู้อำนวยการศูนย์คุณชรา ผู้ปฏิบัติการในโรงแรม ผู้เชี่ยวชาญวิจัยโภชนาการ นักการจัดการทรัพยากรทางครอบครัวและผู้บกพร่อง ผู้บริการอาหารและจัดการในสถาบันวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ นักวิจัยกำหนดเส้นใยและเครื่องแต่งกาย ผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย นักวิเคราะห์ข้อมูลการใช้จ่ายในบ้าน และที่ปรึกษาเรื่องเครื่องเรือนและตกแต่งบ้าน (อาชีพนักคหกรรมศาสตร์ 2530 : 63 - 64)

ประหยด สายวิเชียร (2531 : 110) กล่าวถึงอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์เพิ่มเติมว่าสามารถประกอบอาชีพได้ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน เช่น นักโภชนาการ พัฒนาการคหะกิจเกษตร ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า และครุอาชีวศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า อาชีพนักคหกรรมศาสตร์นั้นสามารถประกอบอาชีพทั้งภาครัฐบาล และภาคเอกชน และยังสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ด้วย ซึ่งการให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพแก่นักศึกษา คหกรรมศาสตร์นั้นจะสามารถใช้เป็นข้อมูลให้นักศึกษาของเห็นโอกาสในการประกอบอาชีพในอนาคต เพื่อให้นักศึกษาเกิดการวางแผนในการเลือกอาชีพคหกรรมศาสตร์ตามความชอบ ความสนใจ ความถนัดของตน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของตนด้วย ส่วนใหญ่ทำงานในสำนักงานทั้งของรัฐบาลและเอกชน เช่น โรงงานผลิตอาหาร โรงแรม ภัตตาคาร โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป โรงเรียน มูลนิธิ ห้างสรรพสินค้า บริษัท และกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยสหพัทธารามวิชาชีวราช 2531 : 285)

ประเชิญ ครุไพบูลย์ (2524 : 215-224) กล่าวว่าการประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาของผู้ที่สำเร็จหลักสูตรคหกรรมศาสตร์แล้ว จะสามารถประกอบอาชีพได้โดยวิถีทางในหน่วยงานรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานเอกชน และการลงทุนประกอบการด้วยตนเอง โอกาสความก้าวหน้าของแต่ละหน่วยงานเป็นไปตามที่แต่ละหน่วยงานกำหนด หน่วยงานที่รับผู้จบสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มีดังนี้

1. หน่วยงานรัฐบาล

กระทรวงมหาดไทย ได้แก่ กรมพัฒนาชุมชน กรมราชทัณฑ์ กรมประชาสงเคราะห์ สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมการปกครอง

กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ กรมสามัญศึกษาและกรมอาชีวศึกษา กรมการฝึกหัดครู สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล การศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาพิเศษ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร

กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ กรมการแพทย์

กระทรวงกลาโหม ได้แก่ กรมพลารักษารหง 3 เหล่าทัพ

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้แก่ กรมวิทยาศาสตร์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

กระทรวงพาณิชย์ ได้แก่ กรมการค้าต่างประเทศ

2. ธุรกิจ สามารถเข้าทำงานโดยการสมัครกับหน่วยงานโดยตรง การสอบคัดเลือกเป็นไปตามที่แต่ละหน่วยงานกำหนด ได้แก่ องค์การอาหารสำเร็จรูป องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยว การรถไฟแห่งประเทศไทย

2. งานเอกชน สามารถสมัครงานกับบริษัทที่ได้โดยตรง การคัดเลือกจะเป็นไปตามที่แต่ละหน่วยงานกำหนด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรมท่อผ้า โรงงานอุตสาหกรรมเสื้อสำเร็จรูป โรงงานทำขามปั้ง โรงงานทำแมม โรงพยาบาลเอกชน โรงพยาบาลเอกชน สถานที่รับเลี้ยงและดูแลเด็ก รับจ้างทำอาหารปีนโต สถานดูแลคนชรา สถานพักพื้น เป็นต้น

4. การลงทุนประกอบการด้วยตนเอง เช่น การเปิดร้านอาหาร การเปิดร้านตัดเย็บเสื้อผ้า รับเลี้ยงเด็ก ประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง ประดิษฐ์ของชำร่วย เขียนบทความเกี่ยวกับคณะกรรมการศาสตร์ สามารถลงทุนประกอบการได้ถ้ามีความพร้อมในด้านต่าง ๆ

สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ก็ยอมทำได้โดยศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ทางด้านคณะกรรมการศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศ

3.4.7 ค่าตอบแทน

อมรรัตน์ เจริญชัย (2536 : 8) กล่าวถึงรายได้ที่จะได้จากการทำงานอาชีพคณะกรรมการศาสตร์ว่า หน่วยงานราชการไม่ว่าจะตำแหน่งงานใด จะมีอัตราเงินเดือนและการขึ้นเงินเดือนเท่ากันขึ้นอยู่กับบุคลิกทางการศึกษาซึ่งกำหนดไว้ตามระเบียบข้าราชการ ถ้าทำงานราชการโดยนั้นไม่ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการประจำจะได้รับเงินเดือนและเงินสวัสดิการต่าง ๆ ไม่เท่ากัน ถ้าทำงานในหน่วยงานเอกชน อาจได้ค่าจ้างเท่าหรือไม่เท่ากับราชการก็ได้ การขึ้นเงินเดือนและการช่วยเหลือเรื่องสวัสดิการจะแตกต่างกันไป การประกอบอาชีพอิสระ ได้ตามขนาดของธุรกิจและสภาพของตลาด เจ้าของกิจการจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงและผลตอบแทนต่าง ๆ มากมาย ในส่วนของการเสี่ยง คือ อาจจะต้องทำอยู่นานหลายปีก่อนว่าจะเริ่มได้กำไร (อมรรัตน์ เจริญชัย. 2536 : 81)

นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพในหน่วยงานต่าง ๆ ยังสามารถนำความรู้และหารายได้พิเศษ ในเวลาว่างจากการทำงานประจำได้ออกด้วย เช่น เป็นวิทยากรอบรม เปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น เขียนตำราอาหาร รับจ้างอาหาร ขายอาหาร ตัดเย็บเสื้อผ้า รับจัดดอกไม้ ประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง ประดิษฐ์ของชำร่วย เขียนคอลัมน์เกี่ยวกับคณะกรรมการศาสตร์ เป็นต้น (ประเชิญ ครุพิศาล. 2524 : 223)

3.4.8 จำนวนผู้ประกอบอาชีพ หรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ

จากการสำรวจของบุรีการการศึกษา สำนักอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล เมื่อปีการศึกษา 2534 พบว่า ผู้ประกอบอาชีพทางด้านคณะกรรมการศาสตร์ของสถาบันเทคโนโลยี ราชมงคลมีการกระจายงานอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

พนักงานบริษัทเอกชน	75.91	%
ช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพ	8.03	%
ประกอบอาชีพอื่น ๆ	5.11	%
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	5.84	%
ข้าราชการ	2.19	%
ลูกจ้างหน่วยราชการ	2.19	%
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0.73	%

จากข้อมูลดังกล่าวพบว่าจำนวนผู้ประกอบอาชีพส่วนใหญ่จะกระจายอยู่ในหน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานอื่น ๆ มีการกระจายอยู่น้อยมาก

3.4.9 ข้อดีและข้อบกพร่อง

ข้อดี ประเชิญ ครุฑ์เพศล (2537 : 122) ได้สรุปข้อดีของอาชีพครหกรรมศาสตร์ไว้ดังนี้

1. สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ นับแต่เพื่อตนเอง ครอบครัว และบุคคลอื่น
2. สามารถนำวิชาชีพที่เรียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
3. สามารถหารายได้พิเศษนอกเหนือจากการประจำได้
4. สอนให้เป็นผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความประณีต ละเอียด
5. ขณะที่ยังทำงานไม่ได้ก็สามารถนำวิชาที่ได้เรียนรู้ทางด้านครหกรรมศาสตร์ในการหารายได้เพื่อเลี้ยงตนเอง

6. มีโอกาสได้รับเชิญไปแสดงผลงาน วิทยากรบรรยาย ทั้งในและต่างประเทศ

ข้อบกพร่อง พินทิพย์ บริบูรณ์สุข (2528 : 33-35) กล่าวว่า ข้อบกพร่องของการทำงานอาชีพครหกรรมศาสตร์ ได้แก่

1. ตำแหน่งงานและบุคลากรไม่เพียงพอ กับความต้องการตามแผนงาน บางแห่งใช้บุคลากรที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมด้านครหกรรมศาสตร์
2. บุคลากรที่มีทักษะในแต่ละสาขาวิชาไม่จำนวนไม่เพียงพอ ผู้สำเร็จใหม่ขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้
3. บุคลากรได้งานทำไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
4. บุคลากรเลือกงานบางคนได้งานที่มีรายได้ต่ำกว่าความรู้ ความสามารถและวุฒิ
5. ตำแหน่งงานที่จะใช้นักครหกรรมศาสตร์ระบุไม่ชัดเจนว่าต้องการเฉพาะนักครหกรรมศาสตร์เท่านั้น
6. ครุหกรรมศาสตร์มักได้รับการบรรจุในตำแหน่งที่มีระดับต่ำกว่าวุฒิและมีอัตราการบรรจุน้อย

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

3.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ฮอพ์ป็อก (Hoppock. 1967 : 379-380) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการสอนวิชาทางด้านข้อมูลอาชีพไว้ ดังนี้

1. ข้อมูลด้านอาชีพ ทำให้ลดการวางแผนของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน
2. การให้ข้อมูลทางด้านอาชีพ เพิ่มขอบข่ายความสนใจของนักเรียนที่มีต่ออาชีพต่าง ๆ
3. การให้ข้อมูลทางด้านอาชีพ เพิ่มพูนความรู้ทางอาชีพให้แก่นักเรียน

3.5.2 งานวิจัยในประเทศไทย

มนษา ศรีโพธิ์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนแผนการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2524 จำนวน 440 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น

แบบสอบถาม ประกอบด้วยด้านต่าง ๆ 7 ด้าน คือ ด้านบุคคล ด้านวิธีการและหลักการในการเลือก ด้าน เหตุผลส่วนตัว ด้านลักษณะงาน ด้านความจำเป็น ด้านเกียรติยศชื่อเสียง และด้านรายได้ที่ต้องการได้รับ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทั้ง 7 ด้านมีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนแผนการเรียน

แสงระวี จริตพานิช (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการสร้างชุดปฏิบัติการแนะแนวอาชีพสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือนักศึกษานักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการประจำปีการศึกษา 2530 จำนวน 75 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 25 คนโดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มให้กลุ่มที่ 1 ได้รับ บริการแนะแนวอาชีพโดยใช้ชุดปฏิบัติการแนะแนวอาชีพ กลุ่มที่ 2 ได้รับบริการแนะแนวอาชีพโดยวิธีการให้ เรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสาร และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่มไม่ได้รับการแนะแนวอาชีพด้วยวิธีใด ๆ และเครื่องมือ ที่ใช้คือ แบบสอบถามปัญหาในการเลือกอาชีพแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการรู้จักตนเองเพื่อการเลือกอาชีพ ด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพและตลาดแรงงาน ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพและด้านการทำงานและสมัครงาน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่ได้รับบริการแนะแนวอาชีพโดยใช้ชุดปฏิบัติการแนะแนวอาชีพ และกลุ่มที่ ได้รับบริการแนะแนวโดยวิธีการให้เรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสารมีปัญหาในการเลือกอาชีพน้อยลง

อาภาพรรณ ชีวบุรีชา (2533 : 23) ที่ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะของนักศึกษาคหกรรม ศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลโดยรวมแล้ว พนักศึกษาขาดการเอาใจใส่ในการศึกษาหากความรู้ ไม่สามารถพัฒนาความรู้ของตนเอง ไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ นอกเหนือนี้ยังพบว่านักศึกษามีทักษะในการปฏิบัติงานน้อย ไม่กล้าแสดงออก ไม่มีความรับผิดชอบในงานที่มอบหมาย และไม่ค่อยมีความซื่อสัตย์ จากการสรุปผลทักษะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านคหกรรมศาสตร์ กล่าวว่า นักศึกษาคหกรรมศาสตร์ต้องมีหน้าที่ศึกษาเพื่อให้มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชาอย่างแท้จริง เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้ตามความต้องการของสถานประกอบการ และที่สำคัญ คือ การเรียนการสอน ทางด้านคหกรรมศาสตร์ซึ่งเป็นวิชาชีพที่เน้นทางภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ดังนั้นนักศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม และมีความอดทนเป็นอย่างสูง

อัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรง (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียน สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ ต้องการเรียนต่อสายอาชีพ มีร้อยละ 45.93 ของผู้ที่ต้องการเรียนต่อทั้งหมด นักเรียนเลือกเรียนสาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ร้อยละ 12.7 อาชีพของผู้ปักครองมีความสัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ เหตุผลในการเลือกสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์นั้นนักเรียนมีความเห็นว่าสามารถนำความรู้ไป ใช้ในชีวิตประจำวันได้ รวมทั้งนำไปประกอบอาชีพและหารายได้พิเศษในขณะเดียวกันได้อีกด้วย สามารถ ประกอบอาชีพเจริญรุ่งเรืองได้ เรียนจบแล้วสามารถทำงานทำง่าย ส่วนสาเหตุที่ไม่เลือกเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ ไม่สนใจและไม่ชอบ ผู้ปักครองให้เรียนสาขางานแทน เพราะการเรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง

มนิศรา โอมคุปต์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการลาออกจาก พนักงานธนาคาร โดยศึกษาในกลุ่มพนักงานธนาคารจำนวน 230 คนเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวัดที่สร้าง ขึ้นเอง โดยครอบคลุมตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 8 ตัวแปร คือความพึงพอใจในการทำงาน ความผูกพันในองค์การ ความคาดหวังในการทำงาน การได้บรรลุตามความคาดหวัง ความตั้งใจจะทำงาน อยู่กับองค์การ การให้ความสำคัญกับผลตอบแทน ลักษณะส่วนบุคคล และปัจจัยที่ไม่เกี่ยวข้องกับงาน ผลการศึกษาพบว่า ความตั้งใจทำงานอยู่กับองค์การและการให้ความสำคัญกับผลตอบแทนเป็นตัวแปรที่มี ความสัมพันธ์สูงเป็น 2 อันดับแรก

ศานิต ศรีรัตต์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการทำงานของนักบินการบินไทย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักบินการบินไทยจำนวน 103 คน โดยใช้แบบสอบถามในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบของความพึงพอใจในการทำงานที่มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ความพึงพอใจในการทำงานของนักบินการบินไทยได้สูงที่สุด คือ โอกาสสกัดกั๋วหน้าในการทำงาน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาดัชนคัว

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ดำเนินการวิจัยดำเนินการศึกษาดัชนคัวตามหัวข้อ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาดัชนคัวครั้งนี้เป็นนักศึกษาสาขาวิชากรรมศาสตร์ที่กำลังศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) ชั้นปีที่ 1 (ปวส.1) และปีที่ 2 (ปวส.2) ปีการศึกษา 2541 ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครตี้ จำนวน 342 คนซึ่งมาจากจำนวนประชากรทั้งหมด

ตาราง 1 แหล่งข้อมูลจำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 (คน)	จำนวนนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 (คน)	รวม
พัฒนาและเครื่องแต่งกาย	18	28	46
อาหารและโภชนาการ	92	69	161
อุตสาหกรรมอาหาร	36	58	94
การบริหารงานคหกรรม	25	13	38
ครอบครัวศึกษา	-	3	3
รวม	171	171	342

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบและแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ได้แก่ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นลักษณะแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 61 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเจตคติอวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ จำนวน 43 ข้อซึ่งมีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 อันดับ

3. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] บนค่าตอบที่นักศึกษาเลือก

1. ระดับชั้น

- [] ปวส. 1
- [] ปวส. 2

2. เกรดเฉลี่ยสะสม

- [] 3.00- 4.00
- [] 2.00 - 2.99
- [] 0- 1.99

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

ผู้จัดได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบ
2. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับความรู้เกี่ยวกับอาชีพเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามวัดความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
3. เขียนนิยามศัพท์เฉพาะของความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
4. เขียนข้อคำถามตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ ศนิ จันทร์กองดี (2538 : ภาคผนวก) แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพของมาริสา เครื่องพนัส (2536 : 124 -130) แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพของ มนต์อรุณ (2536 : 140 -146) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยสร้างข้อคำถามและปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมสมสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
5. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่านได้แก่ ดร.นันทา สุรากษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงศ์อินทร์ ตรวจสอบความเหมาะสมทางด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

6. นำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาระบบทั่วไป สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเชียงใหม่ จำนวน 40 คน แล้วนำมาตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำมาหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก เลือกข้อที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .22 - .85 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .23 - .72 ได้ข้อทดสอบที่มีคุณภาพจำนวน 61 ข้อ

7. นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้ 61 ข้อนั้นไปทดลองกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาระบบทั่วไป สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเชียงใหม่ จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson -20) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 197) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.915 โดยแต่ละด้านได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

1. ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน	=	0.5077
2. ด้านลักษณะของงาน	=	0.5361
3. ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ	=	0.7091
4. ด้านการศึกษาอบรม	=	0.7321
5. ด้านการเข้าประกอบอาชีพ	=	0.6174
6. ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ	=	0.5279
7. ด้านค่าตอบแทน	=	0.5877
8. ด้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือการกระจาย จำนวนผู้ประกอบอาชีพ	=	0.5348
9. ด้านข้อดีและข้อบกพร่อง	=	0.5253

ตัวอย่างแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์

คำสั่ง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง ลงในกระดาษคำตอบ

1. ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน

0. ในปัจจุบันความต้องการนักคหกรรมศาสตร์ในหน่วยงานรัฐบาลเป็นอย่างไร
- ก. เป็นวิชาชีพที่เกินความต้องการของตลาด
 - ข. เป็นวิชาชีพที่มีความต้องการน้อยมาก
 - ค. เป็นวิชาชีพที่มีความต้องการมาก
 - ง. เป็นวิชาชีพที่มีความต้องการมากเป็นพิเศษ

2. ด้านลักษณะของงาน

00. จำรูปการศึกษาต้นแบบปริญญาตรีสาขาวิชากฎหมายศาสตร์ เป็นคนพูดน้อย ตั้งใจทำงาน และอึดอ่อน ควบคุม ลักษณะงานที่เหมาะสมกับจำรูปเป็นลักษณะงานประเภทใด

- ก. นักแนะนำสินค้า
- ข. นักฝึกอาชีพสตรี
- ค. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์อาหาร
- ง. ผู้ดูแลเด็กในสถานเลี้ยงเด็ก

3. ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

000. คุณสมบัติของนักกฎหมายศาสตร์ข้อใดต่อไปนี้ส่งผลให้การประกอบอาชีพด้วยความสามารถที่สุด

- ก. ความครรภาราต่อวิชาชีพ
- ข. ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ค. ความกระตือรือร้น
- ง. ความเสมอต้นเสมอปลาย

4. ด้านการศึกษาอบรม

0000. บังคับตามที่วางแผนกำหนดรายการอาหารในโรงพยาบาล การที่บังคับสามารถเข้าทำงานในหน้าที่นี้ได้ นักศึกษาต้องบังคับตามการศึกษาสาขาวิชากฎหมายศาสตร์ในวิชาเอกได้จึงจะทำหน้าที่ได้ดีกว่าวิชาเอกอื่น ๆ

- ก. วิชาเอกอาหารและโภชนาการ
- ข. วิชาเอกคหกรรมศาสตร์ทั่วไป
- ค. วิชาเอกพัฒนาการครอบครัวและเด็ก
- ง. วิชาเอกผ้าและเครื่องแต่งกาย

5. ด้านการเข้าประกอบอาชีพ

00000. หลักฐานในข้อใดที่ไม่ต้องนำมาเป็นหลักฐานในการสมัครสอบเข้าทำงาน

- ก. ทะเบียนบ้าน
- ข. ใบปริญญาบัตร
- ค. ใบรับรองแพทย์
- ง. สูดีบัตร

6. ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ

00000. หน่วยงานใดที่นักกฎหมายศาสตร์ไม่สามารถจะเข้าทำงานได้

- ก. กรมการแพทย์
- ข. กรมการค้าต่างประเทศ
- ค. กรมการปกครอง
- ง. กรมวิเทศสหการ

7. ด้านค่าตอบแทน

00. วิเคราะห์การศึกษาภาคทฤษฎี และสอบแข่งขันเข้าทำงานในหน่วยงานราชการได้เงินเดือนที่เขาจะได้รับมืออัตราเท่าใด

- ก. 6,360 บาท
- ข. 6,820 บาท
- ค. 7,250 บาท
- ง. 7,580 บาท

8. ด้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ

00000000. จากการสำรวจของกรมวิชาการการศึกษา สำนักงานอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เมื่อปีการศึกษา 2534 พบร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลฯ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลฯ อยู่ในหน่วยงานใดมากที่สุด

- ก. บริษัทเอกชน
- ข. หน่วยงานราชการ
- ค. ช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพ
- ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

9. ด้านข้อดีและข้อบกพร่อง

000000000. ข้อดีของการประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์ข้อใด ไม่ถูกต้อง

- ก. นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ข. หารายได้พิเศษนอกเหนือจากการประจำได้
- ค. มีโอกาสประสบความสำเร็จเท่าเทียมอาชีพอื่น ๆ
- ง. มีโอกาสเรียกร้องค่าตอบแทนวิชาชีพจากการทำงานได้ตามความสามารถ

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูก ให้ 1 คะแนน

ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบเกิน 1 ตัวเลือกให้ 0 คะแนน

การประเมินระดับความรู้เกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์หากเปลี่ยนโดยใช้เกณฑ์ดัดแปลงจากหลักเกณฑ์ การประเมินของของวิชาชีพ เกตุสิงห์ (2530 : 10) โดยให้ความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

ต่ำกว่าร้อยละ 40 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพน้อย

ระหว่างร้อยละ 40 - ร้อยละ 69 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพปานกลาง

ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพมาก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีลำดับการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาชีพ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการวิจัย

2. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ตำรา เอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

3. เขียนนิยามศัพท์เฉพาะของเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

4. เขียนข้อคำถามตามนิยามปฐมดิจิการที่กำหนดไว้ โดยสร้างแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาชีพจำนวน 52 ข้อ

5. หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ของแบบสอบถาม โดยนำข้อคำถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่านได้แก่ อ.ดร.นันทา สุรากษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงศ์อินทร์ ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหา ข้อคำถามและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชานักห้องปฏิบัติฯ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำผลสำรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185) และใช้ t-test แบบ Independent Samples แล้วเลือกไว้เฉพาะข้อที่มีค่าตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปได้จำนวน 43 ข้อคำถามโดยแบ่งด้านความคิด 15 ข้อคำถาม ด้านความรู้สึก 13 ข้อคำถาม และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม 15 ข้อคำถาม

7. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยการนำแบบสอบถามที่คัดเลือก มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อลฟ่า (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 171-173) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความคิดเท่ากับ 0.7496 ด้านความรู้สึกเท่ากับ 0.8041 ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเท่ากับ 0.8976 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.9170

ตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

ด้านความคิด

ด้านความรู้สึก

ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

1. ด้านความคิด

คำชี้แจง โปรดการเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดที่แท้จริงของนักศึกษาโดยพิจารณาว่า

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักศึกษามากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักศึกษามาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักศึกษางานครั้งที่ไม่ตรงกับความคิดของนักศึกษา
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษามากที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านความคิด

ข้อที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
0	วิชาชีพครุภัณฑ์เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี					
00	ข้าพเจ้าคิดว่าสาขาวิชาที่ข้าพเจ้ากำลังศึกษาอยู่มีความสำคัญต่อสภาวการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน					
000	วิชาชีพครุภัณฑ์เป็นวิชาชีพที่ควรคำนึงถึงในการศึกษา					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวกให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1	คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนกลับกัน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5	คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลในแบบสอบถามเขตคิดต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ มีดังนี้

(ชูครี วงศ์รัตนะ. 2530 : 85) มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีเขตคิดต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ด้านความคิดจำาก
 คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีเขตคิดต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ด้านความคิดดี
 คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีเขตคิดต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ด้านความคิดปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีเขตคิดต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ด้านความคิดสูง
 คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีเขตคิดต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ด้านความคิดสูงมาก

2. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง โปรดกดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักศึกษาโดย

พิจารณาว่า

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษามาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษางานพอสมควร
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษาน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษาน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านความรู้สึก

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
0	วิชาชีพครุภัณฑ์เป็นอาชีพที่ทำงานด้วยความสนุกสนาน					
00	ข้าพเจ้าชอบเรียนชั่วโมงครุภัณฑ์มาก เพราะได้ฝึกปฏิบัติสิ่งที่ได้เรียนมาโดยตรง					
000	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนครุภัณฑ์เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวกให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้ 5	คะแนน
มาก	ให้ 4	คะแนน
ปานกลาง	ให้ 3	คะแนน
น้อย	ให้ 2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ 1	คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนกลับกัน ดังนี้

มากที่สุด	ให้ 1	คะแนน
มาก	ให้ 2	คะแนน
ปานกลาง	ให้ 3	คะแนน
น้อย	ให้ 4	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ 5	คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลในแบบสอบถามเขตคติต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ มีดังนี้

(ชูครี วงศ์รัตนะ, 2530 : 85) มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีเขตคติต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ด้านความรู้สึกจำนวนมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีเขตคติต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ด้านความรู้สึกต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความรู้สึกปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความรู้สึกสูง
 คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความรู้สึกสูงมาก

3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับแนวโน้มการแสดงพฤติกรรมของนักศึกษาโดยพิจารณา渥

เป็นประจำ	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษามากที่สุด
บ่อยครั้ง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษามาก
บางครั้ง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษาน้อย
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักศึกษาน้อย
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของท่านน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถามด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
0	ข้าพเจ้าร่วมรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์					
00	เมื่อถึงช่วงโมงเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นและอยากรีียน					
000	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนคหกรรมศาสตร์เสมอ					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความทางบวกให้คะแนนตั้งนี้

เป็นประจำ	ให้ 5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้ 4	คะแนน
บางครั้ง	ให้ 3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้ 2	คะแนน
น้อยครั้งที่สุด	ให้ 1	คะแนน

ข้อความทางลบให้คะแนนกลับกัน ดังนี้

เป็นประจำ	ให้ 1	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้ 2	คะแนน
บางครั้ง	ให้ 3	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้ 4	คะแนน
น้อยครั้งที่สุด	ให้ 5	คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลในแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีดังนี้
(ขุศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 85) มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านแนวโน้มที่จะแสดง พฤติกรรมต่ำมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านแนวโน้มที่จะแสดง พฤติกรรมต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านแนวโน้มที่จะแสดง พฤติกรรมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านแนวโน้มที่จะแสดง พฤติกรรมสูง

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านแนวโน้มที่จะแสดง พฤติกรรมสูงมาก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้จัดได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อบันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา
3. นัดหมายวัน เวลา เพื่อนำแบบสอบถามไปสอบถาม
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้จัดซึ่งเป็นวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามให้กับนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูล แล้วนั้นแยกแบบสอบถามให้แก่นักศึกษา โดยกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณหนึ่งชั่วโมง จากนั้นรับแบบสอบถามคืน
5. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องก่อนนำไปใช้ ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธี การทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้จัดทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS / PC+ (Statistical Package for Social Science) ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบ และแบบสอบถามทุกข้อโดยใช้เกณฑ์ตามที่กำหนดไว้
2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาชีพและเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ตามตัวแปรระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนำเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าคะแนนมาตรฐาน
4. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพจำแนกตามระดับชั้น โดยใช้ค่าคะแนน t (t-test)

5. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ค่าคะแนน F (F - test)
6. เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้น โดยใช้ค่าคะแนน t (t - test)
7. เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้คะแนน F (F - test)
8. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

6. สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สูตรพื้นฐาน

5.1 ค่าร้อยละ ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2540 : 58)

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

5.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 285)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

5.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้สูตร(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 79)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum (X - \bar{X})$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
$\sum (X - \bar{X})^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.6 ค่าແນນມາດຮຽນ ໃຊ້ສູງຕຣ (ລ້ວນ ສາຍຍະ ແລະ ອັງຄົນາ ສາຍຍະ. 2538 : 62)

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S}$$

ເມືອ	X	ແກນ	ຄະແນນໄດ້ ຈຸດ້ວໜຶ່ງ
	\bar{X}	ແກນ	ຄະແນນເຈົ້າຍ
	S	ແກນ	ຄະແນນເປີຍບັນມາດຮຽນ
	Z	ແກນ	ຄະແນນມາດຮຽນ

2. ສົດໃຫ້ໃຊ້ໃນກາරຫາຄຸນກາພຂອງເຄື່ອງມືອ

2.1 ຄໍາຄວາມຍາກຈ່າຍຂອງແບບທດສອບ ໃຊ້ສູງຕຣ (ລ້ວນ ສາຍຍະ ແລະ ອັງຄົນາ ສາຍຍະ. 2538

: 211)

$$P = \frac{R}{N}$$

ເມືອ	P	ແກນ	ຄໍາຄວາມຍາກຈ່າຍຂອງແບບທດສອບ
	R	ແກນ	ຈຳນວນຄົນທີ່ທຳຂ້ອນໜຸກ
	N	ແກນ	ຈຳນວນຄົນທີ່ທຳຂ້ອນໜັງໝົດ

2.2 ພາຄ່າອໍານາຈຈໍາແນກຂອງແບບທດສອບ ໃຊ້ສູງຕຣ (ລ້ວນ ສາຍຍະ ແລະ ອັງຄົນາ ສາຍຍະ.

2538 : 211)

$$D = \frac{R_u - R_l}{\frac{N}{2}}$$

ເມືອ	D	ແກນ	ຄໍາອໍານາຈຈໍາແນກຂອງແບບທດສອບ
	R_u	ແກນ	ຈຳນວນຄົນຕອບຖຸກໃນກລຸ່ມເກິ່ງ
	R_l	ແກນ	ຈຳນວນຄົນຕອບຖຸກໃນກລຸ່ມອ່ອນ
	N	ແກນ	ຈຳນວນຄົນທັງໝົດໃນກລຸ່ມເກິ່ງແລະກລຸ່ມອ່ອນ

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson)(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 :197)

$$r_u = \frac{n}{n-1} \left\{ \frac{1 - \sum pq}{S_i^2} \right\}$$

เมื่อ	r_u	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ นั่นคือสัดส่วนของคนทำถูกกับคนทั้งหมด
	q	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือคือ $= 1 - p$
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับทั้งฉบับ

2.4 ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ศาสตร์ โดยใช้ t - test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 216)

$$t = \frac{\overline{X}_H - \overline{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	\overline{X}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มสูง
	\overline{X}_L	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนจำนวนคนในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเจตคติอวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยใช้สูตร
สัมประสิทธิ์แอลfa โคเอฟฟิเชียน (Alpha - Coefficient) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 :
200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ

3. สกิตที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบสมมติฐานข้อ 1 และ 3 โดยวิธีเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปร 2 กลุ่มโดยใช้สูตร t-test แบบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independence Sample) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 101)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

\bar{x}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
\bar{x}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ

3.2 ทดสอบสมมติฐานข้อ 2 และ 4 โดยวิธีเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป โดยวิธีเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) โดยใช้สูตร F-test (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 113)

$$F = \frac{MS_h}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
	MS_h	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ในกรณีวิเคราะห์ความแปรปรวนแล้วพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

3.3 ทดสอบสมมติฐานข้อ 5 โดยวิธีเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ใช้สูตร Pearson Product-moment Correlation Coefficient (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 85)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนของคะแนนชุด x
	$\sum y$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด y
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน x แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนน y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง x กับ y
	N	แทน	จำนวนคนหรือสิ่งที่ศึกษา

และทดสอบค่านัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่า t (t-test) (ชูครี วงศ์รัตนะ. 2531 : 325) จากสูตร

$$t = \frac{r \sqrt{N-2}}{\sqrt{1-r^2}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าจากการแจกแจงแบบที่
	r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้
	N	แทน	จำนวนข้อมูลหรือจำนวนคน

✓ ๘๒.๑

๙๗, ๙๖ — ๖!

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ และแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษาที่เป็นแหล่งข้อมูล
K	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
\bar{x}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Z	แทน	ค่าคะแนนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบค่า t (t- distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบค่า F (F- distribution)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ที่เป็นแหล่งข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาชีพและคะแนนเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้โดยนำเสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าคะแนนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐานตามตัวแปรที่ศึกษา

3.1 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามระดับชั้น โดยใช้ค่าคะแนน t-test

3.2 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ค่าคะแนน F-test

3.3 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามระดับชั้น โดยใช้ค่าคะแนน t-test

3.4 การเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาวิชากหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ค่าคะแนน F-test

3.5 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชากหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ โดยการหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชากหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของแหล่งข้อมูลจำแนกตามตัวแปร ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน (คน) N = 342	ร้อยละ
ระดับชั้น		
ปวส. 1	171	50
ปวส. 2	171	50
รวม	342	100
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป)	91	26.6
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.00-2.99)	212	62.0
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ตั้งแต่ 1.99 ลงไป)	39	11.4
รวม	342	100

จากตาราง 2 พบว่า นักศึกษา สาขาวิชากหกรรมศาสตร์ระดับปวส.1 และปวส.2 มีจำนวนเท่ากัน เมื่อแยกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักศึกษา สาขาวิชากหกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลางจำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 62.0 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 11

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และคะแนนเจตคติต่อวิชาชีพกรรมศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชากรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ จำแนกตามระดับชั้น และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังตาราง 3-6

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าคะแนนมาตรฐาน ของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ ของนักศึกษาสาขาวิชากรรมศาสตร์

ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ	N	K	X̄	S.D	Z	การแปลผล
ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน	342	5	2.2953	1.1087	2.4395	ปานกลาง
ด้านลักษณะของงาน	342	8	3.3915	1.6395	2.8109	ปานกลาง
ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ	342	14	6.5994	2.4194	3.0588	ปานกลาง
ด้านการศึกษาอบรม	342	7	3.2982	1.4303	2.5881	ปานกลาง
ด้านการเข้าประกอบอาชีพ	342	7	3.3538	1.5203	2.3983	ปานกลาง
ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ	342	5	2.3977	1.0964	2.3734	ปานกลาง
ด้านค่าตอบแทน	342	5	2.4357	1.2444	2.0606	ปานกลาง
ด้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพ หรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ	342	5	2.3889	1.0982	2.3776	ปานกลาง
ด้านข้อดีและข้อบกพร่อง	342	5	2.4620	1.3817	1.8368	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับอาชีพโดยรวม	342	61	29.1462	5.3824	5.7516	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชากรรมศาสตร์ มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ด้านลักษณะของงาน ด้านการศึกษาอบรม ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน ด้านการเข้าประกอบอาชีพ ด้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพ หรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ ด้านความ

ก้าวหน้าของอาชีพ ด้านค่าตอบแทน และด้านข้อดีและข้อบกพร่อง ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา
สาขาวิชากหกรรมศาสตร์

ตัวแปร	N	X	S.D	การแปลผล
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความคิด	342	4.2460	.2657	สูง
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความรู้สึก	342	3.5924	.3369	สูง
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	342	3.4776	.3146	ปานกลาง
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยรวม	342	3.7720	.1866	สูง

จากตาราง 4 พบร่วมนักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับสูง
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีนักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความคิด ด้านความรู้สึก
อยู่ในระดับสูง ยกเว้นด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมุติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามระดับชั้น โดยใช้สถิติ t-test ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามระดับชั้น

ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D	t	P
ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน	ปวส.1	171	2.2924	.9560	.049	.961
	ปวส.2	171	2.2982	1.2457		
ด้านลักษณะของงาน	ปวส.1	171	3.8304	1.6593	.956	.340
	ปวส.2	171	4.0000	1.6197		
ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ	ปวส.1	171	6.0351	2.4850	4.43	.000**
	ปวส.2	171	7.1637	2.2195		
ด้านการศึกษาอบรม	ปวส.1	171	2.9883	1.3974	4.09	.000**
	ปวส.2	171	3.6082	1.3991		
ด้านการเข้าประกอบอาชีพ	ปวส.1	171	3.2105	1.4192	1.748	.081
	ปวส.2	171	3.4971	1.6065		
ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ	ปวส.1	171	2.3567	1.0771	.690	.491
	ปวส.2	171	2.4386	1.1170		
ด้านค่าตอบแทน	ปวส.1	171	2.3450	1.2335	1.349	.178
	ปวส.2	171	2.5263	1.2524		
ด้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพ หรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ	ปวส.1	171	2.3450	1.0755	.738	.461
	ปวส.2	171	2.4327	1.1219		
ด้านข้อดีและข้อบกพร่อง	ปวส.1	171	2.2047	1.4345	3.5	.001**
	ปวส.2	171	2.7193	1.2800		
ความรู้เกี่ยวกับอาชีพโดยรวม	ปวส.1	171	27.6082	4.5651	5.507	.000**
	ปวส.2	171	30.6842	5.7019		

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า นักศึกษา สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1

และเมื่อศึกษารายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ด้านการศึกษาอบรมและด้านข้อดีและข้อบกพร่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความรู้ด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน F - test ดังแสดงในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน F - test

ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ	แหล่งความ แพร่ระบาด	SS	df	MS	F
ด้านโอกาสในการได้เข้า ทำงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.284	2	.641	.520
	ภายในกลุ่ม	417.890	339	1.233	
ด้านลักษณะของงาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	4.734	2	2.367	.880
	ภายในกลุ่ม	911.807	339	2.690	
ด้านคุณสมบัติของผู้ ประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	5.395	2	2.698	.459
	ภายในกลุ่ม	1990.725	339	5.872	
ด้านการศึกษาอบรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	.812	2	.406	.197
	ภายในกลุ่ม	696.767	339	2.055	
ด้านการเข้าประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	4.223	2	2.111	.009
	ภายในกลุ่ม	788.148	339	2.235	
ด้านความก้าวหน้าของ อาชีพ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.579	2	.789	.655
	ภายในกลุ่ม	408.339	339	1.205	
ด้านค่าตอบแทน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	.478	2	.239	.154
	ภายในกลุ่ม	527.607	339	.1556	
ด้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพ หรือการกระจายของจำนวน ผู้ประกอบอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.719	2	.860	.711
	ภายในกลุ่ม	409.559	339	1.208	
ด้านข้อดีและข้อบกพร่อง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	.468	2	.234	.122
	ภายในกลุ่ม	650.538	339	1.949	
ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	12.649	2	6.324	.217
	ภายในกลุ่ม	9866.041	339	29.103	

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 2 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพทุกジャン雷กต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามระดับชั้น โดยใช้สถิติ t-test ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามระดับชั้น

ตัวแปร	ระดับชั้น	N	\bar{X}	S.D.	t	P
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความคิด	ปวส.1	171	4.2125	.2196	2.349	.019*
	ปวส.2	171	4.2795	.3018		
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความรู้สึก	ปวส.1	171	3.5416	.2968	2.818	.005**
	ปวส.2	171	3.6433	.3666		
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	ปวส.1	171	3.4156	.2430	3.711	.000**
	ปวส.2	171	3.5396	.3630		
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยรวม	ปวส.1	171	3.7232	.1390	5.001	.000**
	ปวส.2	171	3.8208	.2140		

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 7 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 3 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความคิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความรู้สึกและด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้สถิติ
F-test ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความคิด	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	1.967 24.065	2 339	9.835 7.099	.014
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความรู้สึก	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2.069 38.687	2 339	1.035 .114	.091
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	.201 33.554	2 339	.100 9.898	1.031
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	2.964 11.850	2 339	1.482 3.495	.424

จากการ 8 พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน
มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่
ได้ตั้งไว้ในข้อ 4 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่น กัน

3.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์ และความรู้เกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นรายด้านกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ตัวแปร	เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน	-.026
ด้านลักษณะของงาน	.072
ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ	.178**
ด้านการศึกษาอบรม	.077
ด้านการเข้าประกอบอาชีพ	.098
ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ	.076
ด้านค่าตอบแทน	.040
ด้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือการกระจายของ จำนวนผู้ประกอบอาชีพ	.026
ด้านข้อดีและข้อบกพร่อง	-.084
ความรู้เกี่ยวกับอาชีพโดยรวม	.153**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ (โดยรวม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ในข้อ 5 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความรู้เกี่ยวกับอาชีพด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพและด้านข้อดีและข้อบกพร่องมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์(โดยรวม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

- เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้
- เพื่อศึกษาเจตคติอ่าวชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้
- เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติอ่าวชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 (ปวส.1) และปีที่ 2 (ปวส.2) สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2541 จำนวน 342 คน ซึ่งมาจากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบทดสอบและสอบถาม จำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ระดับชั้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นลักษณะแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 61 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกมีค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.22 ถึง 0.85 และค่าอำนาจจำแนก (D) อยู่ระหว่าง 0.23 ถึง 0.72 และค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี KR - 20 ของ Kuder Richardson - 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.915 โดยมีค่าความเชื่อมั่นรายด้าน ดังนี้

1. ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน	= 0.5077
2. ด้านลักษณะของงาน	= 0.5361
3. ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ	= 0.7091
4. ด้านการศึกษาอบรม	= 0.7321
5. ด้านการเข้าประกอบอาชีพ	= 0.6174
6. ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ	= 0.5279
7. ด้านค่าตอบแทน	= 0.5877
8. ด้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือ การกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ	= 0.5348
9. ด้านข้อดีและข้อบกพร่อง	= 0.5253

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีค่าอำนาจจำจำแนกรายข้อระหว่าง 1.75 ถึง 7.07 จำนวน 43 ข้อมูล ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9170

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อบ้านพิทิวทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาเขตพระนครได้ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอ กับจำนวนนักศึกษา
3. นัดหมายวัน เวลา เพื่อนำแบบสอบถามไปสอบถาม
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะง่ายต่อประสิทธิภาพและประหยัดเวลาในการตอบแบบสอบถามให้กับนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่เป็นแหล่งข้อมูล แล้วแจกแบบสอบถามให้แก่นักศึกษา กำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณหนึ่งชั่วโมงรับแบบสอบถามคืน
5. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องก่อนนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบบุคลิกภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับ SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Social) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์ และเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ โดยนำเสนอข้อมูล เป็นค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าคะแนนมาตรฐาน
3. 3.4. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามระดับชั้นโดยใช้ค่าคะแนน t-test
4. 3.5. เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ค่าคะแนน F-test
5. 3.6. เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามระดับชั้นโดยใช้ค่าคะแนน t-test
6. 3.7. เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ค่าคะแนน F-test
7. 3.8. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้ โดยใช้สูตรการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) และทดสอบความมั่นยำสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณได้ โดยใช้การทดสอบค่า t

การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการศึกษาค้นคว้า ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

1. นักศึกษาสาขาวิชาระดับ ปวส. 1 และ ปวส.2 มีจำนวนเท่ากัน

2. นักศึกษาสาขาวิชาระดับ ปวส. 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลางจำนวน 212 คนคิดเป็นร้อยละ 62.0 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจำนวน 91 คนคิดเป็นร้อยละ 26.6 และ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 11

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าคะแนนมาตรฐานจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

1. นักศึกษาสาขาวิชาระดับปานกลาง มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้ เกี่ยวกับอาชีพแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ด้านลักษณะ ของงาน ด้านการศึกษาอบรม ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน ด้านการเข้าประจำกับอาชีพด้านจำนวนผู้ ประกอบอาชีพหรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ และด้านข้อดี และข้อบกพร่อง ตามลำดับ

2. นักศึกษาสาขาวิชาระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพคุณธรรมศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาระดับปานกลาง มีความคิด ด้านความรู้สึกอยู่ในระดับสูง ยกเว้นด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

1. นักศึกษาสาขาวิชาระดับชั้นแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาระดับชั้น แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ด้านการศึกษาอบรม และด้านข้อดี และข้อบกพร่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ความรู้ด้านอื่น ๆ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นักศึกษาสาขาวิชาระดับชั้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาระดับชั้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาสาขาวิชาระดับชั้นที่มีความคิดแต่ละด้านแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาชีพคุณธรรมศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาระดับชั้นที่มี เจตคติต่อวิชาชีพคุณธรรมศาสตร์ด้านความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้าน ความรู้สึกและด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4. นักศึกษาสาขาวิชาระดับชั้นที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาชีพ คุณธรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาระดับชั้นที่มีเจตคติต่อวิชาชีพคุณธรรมศาสตร์ด้านความคิดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพโดยรวมมีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อ วิชาชีพคุณธรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรู้เกี่ยวกับ อาชีพด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพคุณธรรมศาสตร์โดยรวมอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาค้นคว้า อภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากสมมุติฐานข้อ 1 ที่กล่าวว่า “นักศึกษาที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกัน”

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีระดับชั้นแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ ด้านการศึกษาอบรม และด้านข้อดีและข้อบกพร่อง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน ความรู้ด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้

ผลการศึกษาครั้งนี้ที่พบว่า นักศึกษาต่างระดับชั้นมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างกันน่าจะเป็นผลจาก การที่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเริ่มเข้าสู่วงการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ โอกาสในการศึกษาและเข้าใจถึงสาขาวิชาชีพยังมีน้อยกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งมีโอกาสได้รับข้อมูลทางด้านอาชีพจากแหล่งต่าง ๆ มากกว่า ซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพอาจได้มาจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน ประสบการณ์จากการฝึกงาน การแนะนำ ครู-อาจารย์ ผู้ประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์ สื่อมวลชน เป็นต้น ดังที่ทอมสัน (Thomson, 1973 : 203) กล่าวไว้ว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพนี้อาจได้จากผู้ปกครอง กลุ่มเพื่อน ครู หรือชุมชนรอบตัวเช่น ประกอบกับนักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นสูงกว่า ได้ผ่านการเรียนการสอนทางด้านวิชาชีพมาแล้ว ส่วนนักศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นต่ำกว่า นักศึกษามากส่วนไม่ได้มาจากสายอาชีพคหกรรมศาสตร์โดยตรง อาจจะมาจากสายสามัญหรือสายอาชีพอื่นๆ ซึ่งไม่ได้เน้นในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์ จึงอาจทำให้นักศึกษาขาดข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพได้

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภาภรณ์ เลาหสติถย (2525 : 68) ที่พบว่า นักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันมีทัศนคติต่อโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. จากสมมุติฐานข้อ 2 ที่กล่าวว่า “นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกัน”

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เป็นแหล่งข้อมูลส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันมากนัก และส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ในระดับปานกลาง คือร้อยละ 62 หรืออาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลมาจากการประเมินผลด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ทักษะ ซึ่งเป็นสมรรถภาพทางสมองจากเนื้อหาวิชาที่บรรจุไว้ในหลักสูตร และมีการประเมินความรู้โดยการสอบและมีการตัดสินเป็นเกรดระดับต่าง ๆ ซึ่งทำให้นักศึกษามีแรงเสริมจากการมีความรู้ในเนื้อหาวิชา ส่วนความรู้เกี่ยวกับอาชีพ เป็นความรู้ที่มิได้กำหนดไว้ในหลักสูตร แต่เป็นความรู้ที่นักศึกษาสามารถได้จากแหล่งอื่นๆ และขึ้นอยู่กับความสนใจของเด็กแต่ละคน จึงอาจทำให้นักศึกษาขาดความสนใจ ขาดความเอาใจใส่ ประกอบกับไม่มีแรงเสริมหรือการประเมินความรู้ด้านนี้จึงทำให้นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอาจจะมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพไม่แตกต่างกันได้

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ เอกพจน์ สมุทรานันท์ (2537 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติในวิชาอาชีพ ผลการศึกษาครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ เสาร์ณี ศศิวิมล (2528 : 116) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ศรรภูญา เมฆแก้ว (2536 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์สูงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกัน

3. จากสมมุติฐานข้อ 3 ที่กล่าวว่า “นักศึกษาที่มีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน”

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่านักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีระดับชั้นแตกต่างกันมีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความคิดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความรู้สึกและด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ๗๒

ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า ความแตกต่างของเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ขึ้นอยู่กับระดับชั้นที่แตกต่างกัน ศึกษาที่อยู่ในระดับชั้นสูงได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติซึ่งทำให้นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีประสบการณ์ในวิชาชีพมากกว่า และยังมีโอกาสได้รับข้อมูลหรือการเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์จากแหล่งต่าง ๆ เช่น ครู-อาจารย์ การแนะแนว การเรียน ประสบการณ์จากการฝึกงานในวิชาชีพ เป็นต้น ดังที่ท้าแอนดีส (Triandis, 1971 : 143-145) กล่าวว่าสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น การได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลอื่น สื่อมวลชน หรือการได้รับประสบการณ์โดยตรงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์ประกอบของเจตคติ และที่ เชอร์ริฟ และ เชอร์ริฟ (Sherif and Scherif, 1956 : unpage) ที่กล่าวว่าเจตคติเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ เป็นสิ่งที่คงทนถาวร แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อบุคคลได้รับการเรียนรู้เป็นเวลาระยะหนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการที่นักศึกษาได้เรียนรู้ในสาขาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นระยะที่แตกต่างกัน อาจส่งผลให้นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพที่แตกต่างกันได้ ซึ่งทำให้นักเรียนมีการสำนึกร่วมกัน ค่านิยม ความเชื่อ ความคิดเห็น ความคุ้นเคย ความผูกพันในคุณค่าของวิชาชีพ จนเกิดเป็นทัศนคติต่อวิชาชีพ ดังคำกล่าวของประภาเพ็ญ สุวรรณ(2526 : 65) ที่กล่าวว่า ทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นเกิดขึ้นจากการมีประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับทัศนคตินั้นและคำกล่าวของเชิดศักดิ์ โภวสินธุ (2520 : 39) ที่กล่าวว่า เจตคติก็เกิดจากการรู้จักกับสิ่งเรียนนั้น ๆ การตอบสนอง และการสร้างคุณค่า การเกิดความสำนึกร่วมกัน คุณค่า การซึมซับในคุณค่า จึงเกิดความผูกพันในคุณค่า ซึ่งจะทำให้เกิดเจตคติต่อสิ่งนั้นตามมา

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภากรณ์ เจ้าสติตย์ (2541:68) พบว่านักเรียนที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันมีทัศนคติต่อโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ไม่สอดคล้องกับ รพีพรรณ สราษฎร์กุล (2541 : บทคัดย่อ) พบว่านักศึกษาระดับ ปวช. ที่อยู่ในระดับชั้นต่างกันมีทัศนคติต่อการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นทัศนคติด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนและด้านเพื่อนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีทัศนคติต่อการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ต่ำกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2

4. จากสมมุติฐานข้อ 4 ที่กล่าวว่า “นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีเจตคติต่อ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน”

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่าง กันมีเจตคติต่อ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่มีเจตคติต่อ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความคิดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัย สำคัญทางสถิติซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เป็นแหล่งข้อมูลส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน คือ ส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 62.0 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการ วัดผลจากการเรียนวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และส่วนใหญ่เป็นการวัดทางด้านความรู้ ความเข้าใจ และ ทักษะ ส่วนทัศนคตินั้นเป็นเรื่องของความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ซึ่งเมื่อนำผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนมาเปรียบเทียบกับเจตคติต่อ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ซึ่งอาจทำให้พบว่าไม่มีความ สัมพันธ์กัน ซึ่งแสดงว่านักศึกษาที่มีเจตคติต่อ วิชาชีพซึ่งอาจดีหรือไม่ดีนั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ แตกต่างกัน

การศึกษารั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของสุภารณ์ เลาหสกิตย์ (2525 : 68) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่างกันมีทัศนคติต่อโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องกับการศึกษาของ รพีพรรณ ลุจฉาปัญญา (2541 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาทัศนคติต่อการเรียนวิชาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ พบว่า นัก ศึกษาระดับ ปวช. ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษารั้งนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของมอริส (Morris. 1961 : 23 : อ้างอิงจากศิริรัตน์ ภู่สกลเจริญวงศ์. 2529 : 40) พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันมีนิสัยในการเรียนและ ทัศนคติในการเรียนแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของเบรดโซ (Bledsoe. 1971. 121-122) พบว่า นักศึกษาที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันมีทัศนคติต่อครุต่างกันไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ คายโว (Koivo. 1983 : 2624 - A) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีคะแนนนิสัยและทัศนค ติในการเรียนตีกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของเสาวณีย์ ศิริวัฒ ล (2528 : 116) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ นักศึกษามีความสัมพันธ์กับ ทัศนคติต่อ วิชาภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5. จากสมมุติฐานข้อ 5 ที่กล่าวว่า “ ความรู้เกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์มีความสัมพันธ์กับ เจตคติต่อ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ”

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพโดยรวมมี ความสัมพันธ์กับเจตคติต่อ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อ วิชา ชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า ความแตกต่างของเจตคติต่อ วิชาชีพนั้นขึ้นอยู่กับความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ นักศึกษามีความรู้มา ซึ่งความรู้เกี่ยวกับอาชีพอาจได้มาจากการแนะนำ ครู-อาจารย์ การเรียนการสอน การฝึกงาน ผู้ปกครอง หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ดังคำกล่าวของสุดใจ เหลาสุนทร (2528 : 44) ที่กล่าวไว้ว่า การเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ที่เพียงพอใจ โดยการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจใหม่ ๆ หรือ

ประสบการณ์ใหม่สามารถทำให้เจตคดีเปลี่ยนแปลงได้ ดังคำกล่าวของประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 121) ที่กล่าวไว้ว่าการเกิดเจตคดินั้นเกิดได้หลายวิธี เช่น การเลียนแบบ ประสบการณ์ที่นำความพอใจหรือความทุกข์มาให้ การสังเกต รวมทั้งการได้รับข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังที่ อ้อพ็อป (Hoppock : 111-112) ได้กล่าวไว้ว่า ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพมีผลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของเด็กบุคคล เพราะจะช่วยให้เข้าค้นพบอาชีพซึ่งอาจตอบสนองความต้องการของเขาระบบงช่วยให้เข้าคาดการณ์ได้ว่าอาชีพที่เข้าตัดสินใจเลือกนั้นจะนำความพึงพอใจมาให้เข้าได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะส่งผลให้เขามีเจตคดีที่ดีต่อวิชาชีพของเขาร่วมไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับอาชีพหaramมาสตร์จากแหล่งต่าง ๆ มาก จะส่งผลให้นักศึกษามีเจตคดีที่ดีต่อวิชาชีพคหaramมาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของประเชษฐ ครุไพรศาล (2524 : 224) ที่กล่าวว่าการให้ข้อมูลทางด้านอาชีพนอกจากจะให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ แล้ว ยังต้องการที่จะปลูกฝังให้เด็กมีทัศนคดีที่ดีต่ออาชีพสุจริตทั้งหลายด้วย

การศึกษารังน់สอดคล้องกับการศึกษาของสัญญา จัตตานันท์ (2521 : 66) ที่กล่าวว่าความรู้ เกี่ยวกับอาชีพอิสระมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับเจตคดีต่อวิชาชีพอิสระ สอดคล้องกับการศึกษาของอาวีรัตน์ พัฒนพेण (2529 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการให้ข้อมูลทางด้านอาชีพด้วยโปรแกรมการแนะแนวอาชีพมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคดีต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง อำเภอ บางละมุง จังหวัดชลบุรี สอดคล้องกับการวิจัยของแสร้งระวี จริตพานิช (2529 : 436) ที่พบว่านักศึกษามีปัญหาในการเลือกอาชีพน้อยลงเมื่อได้รับบริการแนะแนวอาชีพโดยใช้ชุดปฏิบัติการแนะแนวอาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของชูลี คเณทร์เดชา. (2534 : 60) เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ด้านอาชีพกับโปรแกรมข้อสัมภาษณ์ทางอาชีพที่มีต่อทัศนคดีในการเลือกอาชีพอิสระทางผลศึกษา ภายหลัง การทดลองพบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีทัศนคดีในการประกอบอาชีพอิสระทางผลศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับกิจกรรม ติริสกุล(2536 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาผลการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคดีต่อวิชาชีพนาฏศิลป์ของนักเรียนนาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ กារพสินธ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มนี้ทัศนคดีต่ออาชีพนาฏศิลป์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนกลุ่มที่ได้รับข้อสัมภาษณ์ทางอาชีพทัศนคดีต่ออาชีพนาฏศิลป์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มนี้ทัศนคดีต่ออาชีพนาฏศิลป์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อสัมภาษณ์ทางอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการวิจัยของปัววรรณ พาลิกา (2541 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อทัศนคดีในการประกอบอาชีพ อิสระทางคหaramมาสตร์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสาวภา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีทัศนคดีในการประกอบอาชีพอิสระทางคหaramมาสตร์ดีขึ้น หลังจากได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพและได้รับการให้ข้อสัมภาษณ์ทางอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ควรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้กับนักศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การปฐมนิเทศ การให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้านอาชีพ การสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพ เป็นต้น
2. ควรมีการส่งเสริมเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้กับนักศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การอบรมสั่งสอน การแนะนำ การปฐมนิเทศ การทัศนศึกษา การสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพ การอภิปรายกลุ่ม เป็นต้น
3. ควรมีการเสริมสร้างเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้กับนักศึกษาโดยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การบรรจุไว้ในหลักสูตร การสอนแทรกไว้ในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้อง การปฐมนิเทศ การจัดป้ายนิเทศ การจัดนิทรรศการแนะนำอาชีพคหกรรมศาสตร์ การบรรยายพิเศษ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพเป็นรายด้านกับเจตคติต่ออาชีพเป็นรายด้านที่เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพด้านนั้น ๆ เพื่อให้ผลที่ได้มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด
2. ควรทำการวิจัยเรื่องนี้กับนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นต้น (ปวช.) ระดับบัณฑิตวิศวกรรมหรือสูงกว่า เพื่อให้ทราบว่าเมื่อระดับการศึกษาสูงขึ้นเจตคติต่อวิชาชีพต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับอาชีพอาย่างไร
3. ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เช่น การอบรมเลี้ยงดู บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล สื่อมวลชน เป็นต้น เนื่องจากตัวแปรเหล่านี้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ
4. ควรศึกษาความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับวิชาชีพอื่น ๆ กับเจตคติต่อวิชาชีพในสาขาอื่น ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพศิลปกรรมศาสตร์กับเจตคติต่อวิชาชีพศิลปกรรมศาสตร์
5. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้สูงขึ้น ได้แก่ การทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาเจตคติ และสร้างชุดแนะนำเพื่อเสริมสร้างเจตคติต่อวิชาชีพ เป็นต้น
6. ควรมีการศึกษาเพื่อหาแนวทางเพิ่มความรู้เกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์ให้สูงขึ้น ได้แก่ การทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับอาชีพ การสร้างชุดแนะนำเกี่ยวกับอาชีพคหกรรมศาสตร์ เป็นต้น
7. ในการสร้างแบบสอบถามจำนวนข้อคำถามในแต่ละด้านควรมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ข้อดีและข้อจำกัด

ข้อดี

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เป็นเรื่องที่ยังไม่ได้มีการศึกษามาก่อนจึงเป็นเรื่องใหม่ที่น่าสนใจ
2. ผลของการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความสำคัญของความรู้เกี่ยวกับอาชีพว่ากับนักศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพด้านใดมากน้อยเพียงใด และควรส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับอาชีพด้านใดเพิ่มเติม
3. ผลของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ทำให้ทราบว่าเจตคติต่อวิชาชีพสามารถสร้างให้เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้โดยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพนั้น ๆ

ข้อจำกัด

1. เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยศึกษาความรู้เกี่ยวกับอาชีพเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน , ด้านลักษณะของงาน , ด้านคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ , ด้านการศึกษาอบรม , ด้านการเข้าประกอบอาชีพ , ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ , ด้านค่าตอบแทน , ด้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ และด้านข้อดีและข้อบกพร่อง แต่นำมาศึกษาความสัมพันธ์กับกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์รายด้าน ดังนี้ คือด้านความคิด , ด้านความรู้สึก และด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม ซึ่งไม่มีความสอดคล้องกัน ถ้าหากศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพโดยแบ่งเป็น 9 ด้านเช่นเดียวกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพ น่าจะให้แนวทางในการพัฒนาเจตคติได้ตรงประเด็นมากกว่า
2. เนื่องจากข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพบางด้านมีจำนวนข้อคำถามไม่เหมาะสม ดังนั้นในการศึกษาต่อไปควรมีการเพิ่มข้อคำถามความรู้เกี่ยวกับอาชีพในบางด้าน ได้แก่ ด้านโอกาสในการได้เข้าทำงาน , ด้านการศึกษาอบรม , ด้านการเข้าประกอบอาชีพ , ด้านความก้าวหน้าของอาชีพ , ด้านค่าตอบแทน , ด้านจำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ และด้านข้อดีและข้อบกพร่อง ให้มากขึ้นเพื่อทำให้ค่าความคลาดเคลื่อนจากการวิจัยลดน้อยลง
3. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยใช้วิทยาเขตพระนครได้เพียงแหล่งเดียวอาจทำให้ผลการวิจัยมีข้อจำกัดในการอ้างอิงไปถึงกลุ่มประชากรอื่น ๆ

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวงศ์. (2528). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศรีเดชาการพิมพ์.
- กองบริการ. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. (2534). รายงานสรุปการประเมินผลเรื่อง ภาระการทางงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2534. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กธิการ ศรีสกุล. (2536). ผลของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อทัศนคติต่อวิชาชีพนาฏศิลป์ของนักเรียน นาฏศิลป์ชั้นกลางปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคลินธ์. ปริญญาในพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนा คำสุวรรณ และ นิตยา เสารัมณี. (2524). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิช.
- เกษนีย์ สิ่มหาศาล. (2531). ผลของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพเป็นรายบุคคลที่มีต่อทัศนคติในการเลือกอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจิรประวัติวิทยาคม จังหวัดนครสวรรค์. ปริญญาในพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยครินทร์ ประสาณมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- คอมเพชร ฉัตรศุภกุล. (2521). บริการสนับสนุน. ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยครินทร์ ประสาณมิตร. อัสดำเนา.
- จรินทร์ ศรีสุวรรณ. (2534). เจตคติของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูนต่อการเติ่งเครื่องดื่มอัลกอฮอล์. ปริญญาในพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยครินทร์ ประสาณมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- จริยา วีไลวรรณ. (2532). ผลของการกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อเจตคติของการเรียนวิชาพลศึกษา. ปริญญาในพนธ์ กศ.ม. (ผลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยครินทร์ ประสาณมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชม ภูมิภาค. (2516). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิช.
- ชนิดา ยอดดี. (2534). บัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระ ของนักเรียนระดับประการศีนบัตรวิชาชีพในวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาในพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนวและการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชูลี คเซนทร์เดชา. (2534). เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพกับโปรแกรมข้อสอนเทคโนโลยีทางอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางพลศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร. ปริญญาในพนธ์ กศ.ม. (ผลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยครินทร์ ประสาณมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ชีพ อ่อนโภคสูง. (2522). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิช.
- ชุครี วงศ์รัตน์. (2530). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. ม.ป.พ.
- เชิดศักดิ์ โมราสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยครินทร์ ประสาณมิตร.
- ดวงเดือน พันธุ์มนวนิวน. (2523). “การวัดทัศนคติ.” ในการวัดทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรม เอกสารการอบรมการวิจัยชั้นสูง. หน้า 1 - 22 . กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

ดวงเดือน พันธุ์มนาวิน และ บุญยิ่ง เจริญยิ่ง. (2518). อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติ ของวัยรุ่น.

รายงานการวิจัยฉบับที่ 18 ของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภา.

เดโช สวนานนท์. (2512). จิตวิทยาในชีวิตประจำวันและจดหมายถึงสุมิตรา. กรุงเทพฯ : โอดีียนสโตร์.

ธรรม แสงจagger. (2525). การศึกษาผลลัพธ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อวิชาสังคมศึกษาเรื่องสิทธิหน้าที่ พลเมืองในสังคม ชั้น ม. 2 โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมมلن์. บริษัทนานาชาติพิมพ์ กศ.ม (การมัชัย ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ธีรุณี ประทุมรัตน์. (2521). การจัดและให้บริการสนเทศ. ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ สงขลา.

ธีระพร อุวรรณโน. (2529). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : เอกสารการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.

น้ำอ้อย แสงระจ่าง. (2540). ผลของการใช้เทคโนโลยีแบบควบคู่กับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและการ เสริมแรงแบบเว้นระยะเพื่อพัฒนาความสามารถในการร่วมและทัศนคติที่มีต่อวิชาคณตรี - นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดสุวรรณาราม เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

บุญเรือง ขาวศิลป์. (2529). วิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปัววรรณ ผลิกา. (2541). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเสวนาฯ กรุงเทพมหานคร. บริษัทนานาชาติพิมพ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร

ประเชฐ ครุพิเศษ . (2537). วิชาชีพคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น (1977).

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2520). ทัศนคติ การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย . กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ประหยัด สายวิเชียร. (2531). ความรู้เรื่องคหกรรมศาสตร์. เชียงใหม่ : ชนบบรรณาธิพิมพ์.

----- (2538). ความรู้เรื่องคหกรรมศาสตร์ เชียงใหม่ : กลางเวียงการพิมพ์.

ปราณี รามสูตร. (2528). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.

ปฏิ วิทยาการ. (2537). ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มต่อการตระหนักรู้ ในอาชีพของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิ์ไทรงามวิทยาคม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

พรรณี ชูชัย. (2522). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรชัย ศุภวิไล. (2534?). เทคนิคการหางานทำและการสอบสัมภาษณ์และการศึกษาต่อ. เชียงใหม่ : ม.ป.พ.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2531). วิชีวิจัยทางพุทธกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล.

พนอม แก้วกำเนิด, สมนึก บำรุง และ ผ่องพรณ เกิดพิทักษ์. (2531). การแนะนำกับการพัฒนาอาชีพ กรุงเทพฯ : สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย.

พัชนี วรกิวน. (2522). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครุภัณฑ์เกษตร.

พิณพิพิญ บริบูรณ์สุข. (2527). ปฐมนิเทศคหกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : คณะคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา.

----- (2538). ปฐมนิเทศคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : เจริญผล.

เพทาย เจริญคุณวิวัฒ. (2535). ผลของการใช้ชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อความสนใจในวิชาชีพนาฏศิลป์ – ดนตรีไทย ของนักศึกษานาฏศิลป์ชั้นต้นปีที่ 2 วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ไฟศาล หวังพาณิช. (2531). วิชีวิจัย. กรุงเทพฯ : งานส่งเสริมวิจัยและตำรา กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร.

มนษา ศรีโพธิ์. (2527). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนและการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดแพร่. ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนวและการศึกษา).

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร

มนิครา โอมะคุปต์. (2535). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการลาออกจากพนักงานธนาคาร. ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนวและการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร

มลิวรรณ นิรമลพิศาล. (2539). ผลของการแนะนำที่มีต่อทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสังกัน(วัฒนานันท์อุปถัมภ์) กรุงเทพมหานคร. ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช. (2533). ประสบการณ์วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หน่วยที่ 1 - 7. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

----- (2535). ประสบการณ์วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หน่วยที่ 8 - 15. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

มาริสา เครื่องพนัส. (2536). ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย . ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ญาติ กาญจน์ชัยวุฒิ. (2525, 16 มิถุนายน). “คหกรรมศาสตร์คืออะไร”, คหกรรมศาสตร์. 26(2) : 6.

ระพีพรรณ สุร้าปัญญาภู. (2541). การศึกษาทักษณคดิต่อการเรียนสาขาวิชากรรมศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาอินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการແນະແນວ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

รัชนี ลาชโกรจน์. (2525). คู่มือครุ “บทเรียนคณะกรรมการศาสตร์สอดแทรกประชากรศึกษาการวางแผนครอบครัวและคุณภาพชีวิต”. กรุงเทพฯ : ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร,

----- (2527). คณะกรรมการศาสตร์ทั่วไป เล่ม 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2528, พฤษภาคม - สิงหาคม). “ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนน

ทดสอบวัดเจตคติแบบเทอร์สโตน แบบลิเคอร์ และแบบօอสกูด”. วารสารวัดผลการศึกษา. 7

(19) ; 40-44

✓ ----- (2530). “เทคนิคการวัดเจตคติ,” เอกสารหมายเลขอ 12.2 วิชาเอกสารประกอบการอบรมการวัดผลและการประเมินผล. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา.

✓ ----- (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สุริยาสาสน์.

✓ วรรณค์ศิริ สุทธอมงคล. (2537). ผลของการใช้ชุดการແນະແນວอาชีพที่มีทักษณคดิในการประกอบอาชีพอิสระ ของนักเรียนอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย. ปริญญาอินพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการແນະແນວ). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

วรรณดี แสงประทีปทอง. (2536, มกราคม - เมษายน). “การวัดเจตคติ”, วารสารการวัดผลการศึกษา.

14(42) ; 52-66

วัชรี ทรัพย์มี. (2523). การແນະແນວอาชีพ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วันเพ็ญ แก่นกระจาง. (2535). ผลของการใช้ชีวิตทักษณ์ที่มีต่อเจตคติทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2. ปริญญาอินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการແນະແນວ). พิชณุโลกา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

วิชชุดา เดียวสกุล. (2528). ผลของการใช้กิจกรรมการແນະແນວกลุ่มต่ออนิสัยในการเรียนและทักษณคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วินัย ณรงค์ฤทธิ์. (2530). เหตุผลเชิงจริยธรรมและทักษณคดิของนักเรียนต่ออาชีพต่าง ๆ. ปริญญาอินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการແນະແນວ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ศานิต ศรีรัตน์. (2535). ความพึงพอใจในการทำงานของนักบินการบินไทย. ปริญญาอินพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการແນະແນວและการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร

ศนิ จันทร์ทองดี. (2538). การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มและแบบรายบุคคล
ที่มีต่อการตระหนักรู้ด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนวัดวนเวชราษฎร์ กรุงเทพมหานคร. บริษัทญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว)
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
สรัญญา เมฆแก้ว. (2536). เจตคติต่อวิชาชีพครุภัณฑ์ บริษัทญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการ
แนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ถ่ายเอกสาร.

ศักดิ์ สุนทรเสนี. (2531). เจตคติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.

ศิริรัตน์ ภู่สกลเจริญศักดิ์. (2531). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ที่มีต่อทัศนคติ
ในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร.
บริษัทญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ศรีนวล โภมลวนิช. (2532, พฤศจิกายน.). “ความเคลื่อนไหวทางคหกรรมศาสตร์กรรมอาชีวศึกษา^{ในปัจจุบัน”}, คหครุณหศาสตร์. 31 (3-4) ; 96-97.

ส. วานา ประวัลพฤกษ์. (2524, กันยายน - ธันวาคม). “ทัศนคติในเอนจิเนียริ่ง”, “วารสารการวัดผล
การศึกษา. 3 (2) ; 1-6.

สงบ ลักษณะ. (2529, กรกฎาคม-กันยายน). “การวัดคุณลักษณะทางด้านการรู้สึก”, วารสารการวิจัยทาง
การศึกษา. 16 (3) ; 41-59.

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. (2534). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช
2534 สายวิชาคหกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : แผนกเอกสารการพิมพ์ วิทยาเขตพระนครใต้.

----- (DG - SEAPO) ธุรกิจขนาดย่อม. เอกสารประกอบการฝึกอบรมวิทยากร รุ่นที่ 1
โครงการพัฒนาผู้ประกอบธุรกิจขนาดย่อม ณ โรงแรมพริวีเดนท์ เชียงใหม่ วันที่ 3-20
ธันวาคม.

สมเกียรติ สุริยะกุล. (2527). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชีสอนในวิชา<sup>สังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการใช้กระบวนการการกลุ่มสัมพันธ์และการใช้
คู่มือแนวการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. บริษัทญาณินพนธ์ กศ.ม.
(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
ถ่ายเอกสาร.</sup>

สมชาย ทองหมื่น. (2541). การศึกษาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. บริษัทญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สมปอง สุขศุংหารกิตติ. (2530). ผลของการใช้ชุดการแนะนำอาชีพที่มีต่อสำนึกรู้ด้านอาชีพของนักเรียน
ชั้นประถมปีที่ 6. บริษัทญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

สรัญญา จัตตามนท์. (2521). ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพอิสระกับความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระ.
บริษัทญาณินพนธ์ กศ.ด. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

สุชา จันทร์โอม และ สุรังค์ จันทร์โอม. (2520). จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิช.

สุดใจ เหลาสุนทร. (2518). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย.

สุนทร พานิชกุล. (252, กันยายน.). “แนวทางที่จะพัฒนาการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์,”

ମହାରାଜାଶ୍ଵର ୩ (୩) ; ୧୨-୧୬.

สุภาพ วัดเดียน . (2525). มาตรกรรมและประเมินผลพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภารัตน์ เจ้าสติตย์. (2536). การวิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับทักษัณคดิต่อโรงเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปริญญาดุษฎีบัตร สาขาวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ ประสารามีตร. ถ่ายเอกสาร.

เสาวนีร์ ศศิวิมล. (2528). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษและทศนคติ์อวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาในเขตการศึกษา 7. ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยคริสต์จักรวิโรฒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑.

แสงระวี จิตพานิช. (2530). การสร้างชุดปฏิบัติการแนะนำอาชีพสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ. ปริญญาโทพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการแนะนำและการศึกษา) กรุงเทพฯ : ร้านตีติววิทยาลัย มหาวิทยาลัยแยกเมืองศาลาธรรมสูร. ป้ายเอกสาร.

ສໍາເນົງ ຂຈກລປ. (2529). ການແນະແນວອາຊີພໃນສາບັນອຸດມຕິກ່າວ. ນគປະມູນ : ໂຮງພິມພົມທາວິທຍາລັບສືລະວັກ

อดิศร แก้วเซ่ง. (2540). การเปรียบเทียบคุณภาพของมาตรฐานด้วยคติแบบลิเครอร์กและแบบอสกุลที่มีรูปแบบต่างกัน. ปริญญาดุษฎีบัตร สาขาวิชาการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปี ๒๕๔๐

គម្រោង សិនកិច្ច (ម.ប.រ.) វិទ្យាការសីកម្ម 122 : វិទ្យាការសីកម្ម វឌីយែនសិទ្ធិ

อมรรัตน์ เจริญชัย. (2535). แนะนำวิชาชีพครุกรรมาธณฑ์. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.

อาภาพรรณ ชีวปรีชา. (2533). คุณลักษณะของนักศึกษาคณิตกรรศาสตร์ของสถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคล. ปริญญาพนัง ป.ศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยคริสต์จักรวรรดิ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
อารีรัตน์ พัฒนาเพ็ญ. (2529). ผลกระทบของความหลากหลายทางชีวภาพกับคุณค่าต่อ

อาชีพอิสระ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. ปริญญาในพนธ. กศ.ม.(จิตวิทยาการແນະແນວ). กรุณເພີ້ມ : ບັນທຶກວິທາລັບ
ມາຮວັດທາລັບຕົວມີຄວາມສຳເນົາ

อุษณา เจริญไวย. (2531). การแนะนำวิชาชีพ. ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ สาขาวิชาการแนะแนว เชิงบูรณาการ วิทยาลัยศรีสามเหลี่ยม จังหวัดเชียงราย

เอกสารนี้ สมุกธรรมานนท์. (2537). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.ปริญญาโท พนธ. กศ.ม.
(จิตวิทยาการແນະແນງ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์กรุงเทพ
ฯ-ราษฎร์บูรณะ.

- อัมพรศรี พรพิทักษ์ดำรง. (2534). บัญชีที่มีผลต่อการเลือกเรียนสาขาวิชากรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดยโสธร. ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ศศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนวและการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- Adam, Elaine P. (1979). *America Foreign Relation : A Documentary Record.* New York University.
- Alexander, Roder Hages. (1980, February). "The Effect of Career Education Curriculums on The Vocation Maturity of Inner City Adolescent Boys," *Dissertation Abstracts International.* 10 : 4551 - A.
- Allport, Gordon W. (1974). *Attitude Reading in Attitude Theory and Measurement*. Edited by Martin Fishbein. New York : John Wiley and son.
- . (1985). "Attitude," C. Merchison ed. *Handbook of Social Psychology*. New York : Clark University Press.
- ✓ Anastasi, Anne. (1988). *Psychological Testing*. 6th ed. New York : Macmillan Publishing.
- Bledsoe, Joseph. (1971, November). "Factors Related to pupil observation Report of Teachers and Attitude Towards Their Teacher," *The Journal of Educational Research.* 65 : 121-122.
- Brolin, D.E. and Gysberg, N.C. (1979, December). Career Education for Persons with Handicaps. *The Personnel and Guidance Journal*. 58 : 260.
- Cronze, Werdel W. (1974). *Essential Psychology*. New York : The Ronel Press Company.
- Edwin, L.H. and Stanley , H.C. (1979). *Career Guidance and Counseling Through The Life Span Systemetic Approaches*. New York : Haper Collins Pubblishhers.
- Fishbein, Martin. (1967). *Reading in Attitude Theory and Measurement*. New York : John Wiley and Sons.
- ✓ Good, Carter Victor. (1959). *Dictionary of Education*. 2nd ed. New York : McGraw- Hill.
- Guilford, J.P. (1965). *Psychometric Methods*. New York : McGraw - Hill.
- Hillgard, Ernest R. (1962). *Introduction To Psychology*. New York : Harcourt Brace.
- Hoppock, Robert. (1967). *Occupational Information*. 3rd .ed., New York : McGraw-Hill. 546 p.
- Hovland, Carl I., Irving L. Janis and Harold H. Kelley. (1953). *Communication Persuation*. New Haven : Yale University Press.
- Insko, Chester A. (1967). *Theories of Attitude Change*. Englewood Cliffs , N.J. Prentice - Hill.
- Isaacson, L.E. (1986). *Career Information in Counseling and Teaching*. 4th ed. Boston : Allyn and Bacon Inc.
- Kagan, Jarom and Haveman. (1968). *Psychology*. New York : Harcourt Brace and Word.
- Koivo, Anne Piblack. (1983, February) , "The Relationship of Student Perceptions of study Habits and Attitude Based on Differences in Sex,Grade, and Academic Achievement, ". *Dissertation Abstracts International.* 43 : 2624 - A.

- Mehrens, William A. and Irvin J. Lehmann. (1984). *Measurement and Evaluation in Education and Psychology*. 3rd ed. New York : Holt , Rinehart and Winston.
- Morris, Charles G. (1990). *Psychology*. 7th ed . Englewood Clifts , New Jersy : Prentice - Hall.
- Newcomb, Theodore M. (1950). *Social Psychology* . New York : The Drydem Press Inc.
- (1954). *Social Psychology* . New York : The Drydem Press Inc.
- Newman Phillip R. and Newman M. (1983). *Principle of Psychology* . Illinois : The Dorsey Press.
- Rosenberg, Milton J. (1965). " Inconnisistency Aroousal and Education in Attitude Change," *In Current Studies in Social Psychology*. p.121 - 134, Edition by Ivon D . Steiner and Martin Fishbein. New York : Holt Rienhart and Winstom.
- Samsael, Ruth Lonise, (1976, December). " Effect of Group Counseling on Career Maturity of Student Grades Seven Through Twelve," *Dissertation Abstract International*. 37(6) : 3428 - A.
- Savenye, Wilhelmina Carolina. (1985) *Effects of Persenting Role Models in Two Media on Student Attitudes Toward Non - Traditional Career*. Degree : Ph.D. Arizona : Arizona State University.
- Sherif, Muzafer and Corolyne W. Sherif. (1964). *Social Psychology*. New York : Harper and Roe.
- Stott, Carrie M. (1963, February). "The Relationship between Intelligence Quotients and Gain in Reading Achievement with Arithmetic Reasoning Social Studies and Science," *The Journal of Education Reasearch*. 55 : 322 - 325.
- ✓ Thurstone, L.L. (1959). "The Measurement of Social Attitudes," *Journal of Abnormal Social Psychology* . 16 (1631) : 249 - 296 ; Reprinted in Thurstone.
- Triandis, Harry C. (1971). *Attitude and Attitude Change*. New York : John Willey and Son.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

จดหมายขอความร่วมมือในการวิจัย

ที่ ทม 1007/๔๓๔๓

รัฐสภาจัดทำขึ้นโดยท่าน

๖๙๗๐ - ๙๖๖ ๐๑, ๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๑

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพะนังคราตี้

สิ่งที่สั่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นางสาวธิดารัตน์ โพธิ์คิรา นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการແນະແນາ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาความสัมพันธ์
ระหว่างความรู้ด้านอาชีพกับเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพะนังคราตี้" โดยมี ดร.นันทา สุรรักษา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.นันทา วงศ์อินทร์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์ ในกรณี นิสิตจำเป็นต้องเก็บ
ข้อมูลจากนักศึกษา โดยขออนุญาตให้นักศึกษาระดับ ปวส. ๑ - ๒ ตอบแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพ
คหกรรมศาสตร์ และความรู้ด้านอาชีพ ในระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๔๑ - มกราคม ๒๕๔๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวธิดารัตน์ โพธิ์คิรา
ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ๘๙

๑๙๖๘

โทร./โทรสาร. 258-4119

๑๙๖๘/๗/๗/๙

๒๖๓๗

๐๘๔๘๓

๑๙๖๘

๗๗ ๐๗.๔

ภาคผนวก ข

- แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
- ตารางแสดงจำนวนข้อของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
- ตารางแสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
- ตารางแสดงค่าความเชื่อมั่นเป็นรายด้านของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
- เฉลยแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
- แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
- ตารางแสดงข้อความทางบวกและข้อความทางลบของแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
คหกรรมศาสตร์ แยกเป็นรายด้าน
- ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
ด้านความคิด
- ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
ด้านความรู้สึก
- ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติ
ต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีด้วยกัน 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป
ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ
ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
-

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย ลงใน [] หน่วยตอบที่นักศึกษาเลือก

1. ระดับชั้น

ปวส. 1

ปวส. 2

2. เกรดเฉลี่ยสะสม

3.00 – 4.00

2.00 – 2.99

0 – 1.99

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักศึกษาเลือกคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมาย ลงในข้อ ก ข ค หรือ ง ในกระดาษคำตอบ

1. ในปัจจุบันความต้องการนักคหกรรมศาสตร์ในหน่วยงานรัฐบาลเป็นอย่างไร
 - ก. เป็นวิชาชีพที่ตลาดไม่ต้องการ
 - ข. เป็นวิชาชีพที่มีความต้องการน้อยมาก
 - ค. เป็นวิชาชีพที่มีความต้องการมาก
 - ง. เป็นวิชาชีพที่มีความต้องการมากเป็นพิเศษ
2. ในหน่วยงานเอกชนธุรกิจประเภทใดที่ยังมีความต้องการนักคหกรรมศาสตร์มาก
 - ก. โรงเรียนอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนปลาย
 - ข. ธุรกิจภัตตาคารโรงแรม
 - ค. ร้านค้าและห้างสรรพสินค้า
 - ง. ธุรกิจแนะนำสินค้าอุปโภคบริโภค
3. อาชีพที่จะเกิดขึ้นใหม่ในอนาคตสำหรับนักคหกรรมศาสตร์ ควรจะเป็นอาชีพใดต่อไปนี้
 - ก. นักวิจัยโภชนาการ
 - ข. นักสังคมสงเคราะห์
 - ค. ผู้ประกอบอาหารในโรงแรม
 - ง. ผู้ให้บริการในครัวเรือน
4. แนวโน้มความต้องการของอาชีพคหกรรมศาสตร์ในอนาคตคาดว่าลักษณะอาชีพจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะใดมากที่สุด
 - ก. เป็นการนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการประกอบอาชีพโดยตรง
 - ข. เป็นการนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการสร้างบทบาทใหม่
 - ค. เป็นการนำความรู้ในสาขาวิชาชีพอื่นโดยมิได้นำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์มาใช้
 - ง. เป็นการนำความรู้ในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์และวิชาชีพอื่น ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกัน
5. งานในข้อใดของนักคหกรรมศาสตร์ที่เกิดจากการนำความรู้ที่ได้รับมาใช้ในการสร้างบทบาทใหม่และเกิดเป็นอาชีพใหม่ได้
 - ก. งานแม่บ้านของธนาคาร
 - ข. งานวิจัยโภชนาการ
 - ค. งานรับเลี้ยงเด็ก
 - ง. งานรับจัดเลี้ยง

6. ตามจุริจงการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาหกกรรมศาสตร์ เป็นคนพูดน้อย ตั้งใจทำงาน ละเอียดรอบคอบ สุขุม นักศึกษาคิดว่าลักษณะงานที่เหมาะสมกับจามจุรีควรเป็นลักษณะงานประเภทใด
- ก. นักแนะนำสินค้า
 - ข. นักฝึกอาชีพสตรี
 - ค. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์อาหาร
 - ง. ผู้ดูแลเด็กในสถานเลี้ยงเด็ก
7. สมควรจะจับสาขาวิชาหกกรรมศาสตร์มีหน้าที่ด้อนรับ ดูแล ให้ความสะดวกแก่ลูกค้าที่มาใช้บริการโดยเฉพาะ ในช่วงสาย บ่าย เย็น ค่ำถึงดึก เพื่อให้ลูกค้าที่มารับบริการได้รับความพึงพอใจมากที่สุด นักศึกษาคิดว่าสมควรคราวประกอนอาชีพอะไร
- ก. นักออกแบบเครื่องแต่งกาย
 - ข. พนักงานภัตตาคารโรงเรม
 - ค. ผู้จัดการฝ่ายฝึกอบรมและสารบັດ
 - ง. ผู้จัดการฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์
8. นักศึกษาคิดว่าอาชีพทางด้านคหกรรมศาสตร์ต่อไปนี้ ที่มีลักษณะงานแตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ มากที่สุด
- ก. เจ้าพนักงานเคหกิจการเกษตร
 - ข. พัฒนากร
 - ค. ประชาสงเคราะห์
 - ง. นักวิจัยโภชนาการ
9. อุบลชอบการศึกษาสาขาวิชาหกกรรมศาสตร์ มีลักษณะชอบพบปะผู้คน กล้าแสดงความคิดเห็น ชอบเสียง และทำงานที่ท้าทายความสามารถ นักศึกษาคิดว่าลักษณะงานที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะของอุบลควรเป็นงานอาชีพใด
- ก. ผู้จัดการร้านอาหาร
 - ข. นักออกแบบลวดลายบนภาชนะ
 - ค. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการขาย
 - ง. ตัวแทนจำหน่ายอาหารเสริมสุขภาพ
10. ชนิษฐา จบสาขาวิชาหกกรรมศาสตร์ มีเวลาทำงานที่ไม่แน่นอน งานที่ทำไม่ซ้ำกันแต่ละครั้งแต่ละวัน งานไม่มีกำหนดตายตัวเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ลักษณะงานเป็นการส่งเสริมให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นักศึกษาคิดว่าชนิษฐาควรประกอบอาชีพอะไร
- ก. พัฒนากรย่าเกอ
 - ข. ผู้จัดการโรงงาน
 - ค. นักออกแบบเครื่องแต่งกาย
 - ง. โภชนากรสาธารณสุข

11. สุนีย์จบสาขาวิชากรรมศาสตร์และมีเวลาเข้างานอุปกรณ์ที่แน่นอน งานที่ทำต้องหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ นักศึกษาคิดว่าสุนีย์ประกอบอาชีพอะไร

- ก. นักเขียนคอลัมน์เกี่ยวกับอาหาร
- ข. อาจารย์วิชาบริการอาหาร
- ค. นักออกแบบเครื่องแต่งกาย
- ง. นักวิจัยโภชนาการ

12. อodicakด้วยสาขาวิชากรรมศาสตร์ ลักษณะงานต้องออกไปติดต่อลูกค้าเป็นประจำ และต้องจัดระบบงานให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า แนะนำบริษัทผลิตภัณฑ์ นักศึกษาคิดว่าสถานที่ทำงานที่เหมาะสมกับลักษณะงานของอodicak ควรเป็นสถานที่แบบใด

- ก. ห้องทำงานปรับอากาศ
- ข. สถานที่จัดงานแสดงสินค้า
- ค. ห้างสรรพสินค้า
- ง. ไม่แน่นอนขึ้นกับที่อยู่ของลูกค้า

13. นักศึกษาคิดว่าอาชีพคหกรรมศาสตร์ข้อใดต่อไปนี้ที่มีสถานที่ทำงานแตกต่างจากอาชีพอื่นมากที่สุด

- ก. ครุภัณฑ์คหกรรมศาสตร์
- ข. นักวิจัยโภชนาการ
- ค. ผู้จัดการห้องอาหาร
- ง. นักออกแบบเครื่องแต่งกาย

14. คุณสมบัติของนักคหกรรมศาสตร์ข้อใดต่อไปนี้ที่ส่งผลให้การประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์ประสบผลสำเร็จมากที่สุด

- ก. ความศรัทธาต่อวิชาชีพ
- ข. ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ค. ความกระตือรือร้น
- ง. ความเสมอต้นเสมอปลาย

15. เมื่อเจ้านายมอบหมายให้รองแรงค์ออกแบบเครื่องแต่งกายพนักงานชุดใหม่หล่อนมักระเลือยชาและทำงานไม่ทันกำหนด นักศึกษาคิดว่ารองแรงค์ขาดคุณสมบัติข้อใดของนักคหกรรมศาสตร์ข้อใด

- ก. ความรับผิดชอบ
- ข. ความขยันหมื่นเพียร
- ค. ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ง. ความกระตือรือร้น

16. ข้อใดต่อไปนี้แสดง ไม่ได้แสดง ให้เห็นว่าผู้จบการศึกษาสาขาวิชากรรมศาสตร์ ได้มีการนำไปใช้ในทางคหกรรมศาสตร์ให้กับผู้อื่น

- ก. กรอกน้ำสบายนักเรียนชุมชนอาหารสัมพันธ์ทำงานถัวเหลือ
- ข. ৎศร้ายได้รับเชิญให้ไปสาธิตการทำเค้กมาตรฐานที่งานแสดงนิทรรศการ
- ค. ดวงใจเขียนคอลัมน์เคล็ดลับแม่บ้านให้กับนิตยสารแม่บ้าน
- ง. นราภรณ์ชุมนารายการโทรทัศน์สาธิตการทำขนมไทยให้กับผู้ดูงาน

17. ทำอย่างไรนักหกกรรมศาสตร์จะได้เชื่อว่าเป็นผู้พัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัยต่อเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา
- มีความศรัทธาต่อวิชาชีพ
 - หมั่นศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ
 - มีความสามัคคีในวิชาชีพ
 - รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองเข้าไปเกี่ยวข้อง
18. ข้อใดต่อไปนี้ที่แสดงให้เห็นว่าผู้จบสาขาวิชาหกกรรมศาสตร์เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล
- จารุพรรณทำขนมเบื้องสูตรโบราณขายให้กับชาวต่างประเทศ
 - อารยาทำขนมลูกชูปูรปแบบใหม่ ๆ นอกเหนือจากรูปผลไม้ที่เคยทำมา
 - จิราภาคิดค้นสูตรเค้กปลาซ่อนเพื่อเป็นของที่ระลึกจากจังหวัดสิงห์บุรี
 - jin tanakaคิดค้นสูตรข้าวผัดไตปลาและข้าวผัดไส้อ้วนเพื่อสนองความต้องการของลูกค้าตัวเองและภาคเหนือ
19. บุคคลในข้อใดต่อไปนี้ที่มีการพัฒนาวิชาชีพหกกรรมศาสตร์ให้สอดคล้องกับสภากาชาดนานั้นของสังคมในปัจจุบันได้ทันต่อเหตุการณ์มากที่สุด
- ขวัญชนกจัดทำ Home Page รับสั่งซื้อเด็กและเบเกอรี่ผ่านทางอินเตอร์เน็ต
 - ขวัญนิตาสั่งซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพในการทำคุ๊กกี้จากต่างประเทศ
 - ลดฤทธิ์ทำขนมไทยชนิดต่าง ๆ ส่งขายยังตลาดต่างประเทศและตินอมริกา
 - มัลลิกาได้ทดลองนำสีจากเปลือกมะพร้าวมาใช้ในการบ้อมผ้าไหม
20. อาจารย์ต้องการทำคุ๊กกี้เสริมแคลเลชั่น จึงทดลองนำกางปลามาเป็นส่วนผสมในคุ๊กกี้เพื่อผลิตคุ๊กกี้เสริมแคลเลชั่นและประสบความสำเร็จ นักศึกษาคิดว่าอาจารย์ มีคุณสมบัติ ของนักหกกรรมศาสตร์ในด้านใด
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - มีความสามารถพิเศษ
 - มีการพัฒนาเทคนิคใหม่ ๆ อยู่เสมอ
 - มีการหาพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ
21. สมถดีทำงานเป็นอาจารย์สอนหกกรรมศาสตร์ หลังจากเลิกงานหล่อนจะทำขนมขายเพื่อหารายได้พิเศษ นักศึกษาคิดว่าสมถดีมีคุณสมบัติข้อใดอย่างไร
- มีมนุษยสัมพันธ์
 - ขยายขั้นแข็ง
 - เชื่อมั่นในตนเอง
 - มีความคิดสร้างสรรค์
22. แม้ว่าสุทธิidaจะมีรายได้จากการขายอาหารมาก เช่นนำเงินจำนวนนั้นไปฝากธนาคารเพื่อเก็บไว้เป็นทุนและใช้ในสิ่งที่จำเป็น นักศึกษาคิดว่าสุทธิida มีคุณสมบัติ ของนักหกกรรมศาสตร์ในข้อใด
- ความขยันขันแข็ง
 - ความอดทน
 - ความซื่อสัตย์
 - ความประยัต

23. ในการประกอบอาชีพขายอาหารนั้น คุณสมบัติในข้อใดที่มีความสำคัญที่สุดที่จะส่งผลให้ลูกค้าพอใจและมารับประทานอาหารในร้านเราลดลงไป

- ก. ความซื่อสัตย์
- ข. ความขยัน
- ค. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ง. ความมีชีวิตชีวา

24. ลักษณะของทำอาหารฝรั่งเศสได้หลาย ๆ ประเภท เชือจีฟีกเฟนทำอาหารฝรั่งเศสอย่างสม่ำเสมอและไม่ยอมท้อแม้ว่าบางครั้งจะเกิดความผิดพลาด จนในที่สุดลักษณะสามารถทำอาหารฝรั่งเศสได้ทุกประเภท นักศึกษาคิดว่าลักษณะ คุณสมบัติ ข้อใด

- ก. ความขยัน
- ข. ความอดทน
- ค. ความซื่อสัตย์
- ง. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

25. เสาనี้มักจะหลีกเลี่ยงการเลือกตั้งคณะกรรมการของสมาคมคหกรรมศาสตร์เสมอ โดยให้เหตุผลว่าเลือกไปก็เท่านั้นสมาคมก็ไม่เห็นก้าวหน้าขึ้นกว่าเดิม นักศึกษาคิดว่าเสานี้ ขาดคุณสมบัติ ของนักคหกรรมศาสตร์ในด้านใด

- ก. ขาดความครรภาระในวิชาชีพ
- ข. ขาดความสามัคคีในวงวิชาชีพ
- ค. ขาดความกระตือรือร้นในวิชาชีพ
- ง. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม

26. สุภาพรยาได้รับเชิญให้ไปสาธิตการทำขนมเค้กลูกตาลในงานแสดงผลงานของสมาคมคหกรรมศาสตร์ซึ่งในวันที่จะต้องสาธิตนั้นตรงกับวันเกิดของตนเอง สุภาพรยาจึงไม่สามารถไปร่วมงานได้ แต่ได้ร่วมสมทบทุนเป็นเงิน นักศึกษาคิดว่าการกระทำของสุภาพรยา ขาดคุณสมบัติ ของนักคหกรรมศาสตร์ในข้อใด

- ก. ความสามัคคีในวงวิชาชีพ
- ข. กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง
- ค. ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ง. คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

27. สำนักงานจดทะเบียนของมหาวิทยาลัยได้รับเชิญให้มาจดทะเบียนสำนักงาน สำนักงานจดทะเบียนนำเอกสารเดมีบางชิ้นที่มีอันตรายมาสมกับอาหารในบริมาณไม่มากนักโดยอ้างว่าได้เคลือดลับเนื้มจากการศึกษาอบรม นักศึกษาคิดว่าการกระทำของสำนักงานจดทะเบียน ขาดคุณสมบัติ ของนักคหกรรมศาสตร์ในข้อใด

- ก. นำความเสื่อมเสียมาสู่วงศ์ตระกูล
- ข. นำความเสื่อมเสียมาสู่สถาบันการศึกษา
- ค. นำความเสื่อมเสียมาสู่ประเทศชาติ
- ง. นำความเสื่อมเสียมาสู่ตนเอง วิชาชีพและสมาชิกวิชาชีพ

28. ปั้นด้ามีหน้าที่วางแผนกำหนดรายการอาหารในโรงพยาบาล การที่ปั้นด้าสามารถเข้าทำงานในหน้าที่นี้ได้ นักศึกษาคิดว่าปั้นด้าจะการศึกษาสาขาห้องร่มศาสตร์ ในวิชาเอกใดจึงจะทำหน้าที่ได้ดีกว่าวิชาเอกอื่น ๆ

- ก. วิชาเอกอาหารและโภชนาการ
- ข. วิชาเอกห้องร่มศาสตร์ทั่วไป
- ค. วิชาเอกพัฒนาการครอบครัวและเด็ก
- ง. วิชาเอกผ้าและเครื่องแต่งกาย

29. อาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาตรีคหกรรมศาสตร์ วุฒิการศึกษาที่อาจารย์จะได้รับคืออะไร

- ก. ค.บ.
- ข. กศ.บ.
- ค. ศศ.บ.
- ง. ศก.บ.

30. กรณีการ์ จบสาขาวิชากหกรรมศาสตร์และต้องการเปิดร้านขายอาหารเป็นของตนเอง นักศึกษาคิดว่า กรณีการ์ครัวมีความรู้เพิ่มเติมในด้านใดเพื่อที่จะให้ร้านอาหารประสบความสำเร็จ

- ก. คอมพิวเตอร์
- ข. ภาษาต่างประเทศ
- ค. การจัดการธุรกิจ
- ง. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

31. ดวงใจทำงานด้านการออกแบบเสื้อผ้าและสิ่งทอในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ เชื่อต้องการขยายตลาดการส่งออก นักศึกษาคิดว่าดวงใจควรศึกษาหาความรู้ด้านใดเพิ่มเติม

- ก. คอมพิวเตอร์
- ข. ภาษาต่างประเทศ
- ค. การจัดการธุรกิจ
- ง. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

32. ผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชากหกรรมศาสตร์สามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้หลายสาขายังไงวันสาขាជึ่งต่อไปนี้

- ก. ศึกษาศาสตร์
- ข. มนุษยศาสตร์
- ค. วิทยาศาสตร์
- ง. ศิลปกรรมศาสตร์

33. นิตยารับสาขาวิชากหกรรมศาสตร์และต้องการเปิดสอนการจัดตokoใหม่ นักศึกษาคิดว่านิตยารมีความรู้เพิ่มเติมในด้านใด

- ก. การจัดการธุรกิจ
- ข. ภาษาต่างประเทศ
- ค. คอมพิวเตอร์
- ง. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

34. อาชีพคหกรรมศาสตร์ในข้อใดต่อไปนี้ครึ่งภาษาต่างประเทศเพิ่มเติมมากที่สุด
- นักออกแบบเครื่องแต่งกาย
 - นักออกแบบเครื่องเรือน
 - นักเคมีอาหาร
 - ผู้อำนวยการห้องอาหาร
35. หลักฐานในข้อใดที่ไม่ต้องนำมาเป็นหลักฐานในการสมัครสอบเข้าทำงาน
- ทะเบียนบ้าน
 - ใบปริญญาบัตร
 - ใบรับรองแพทย์
 - สูติบัตร
36. นักศึกษาคิดว่าหลักฐานในข้อใดที่สามารถทำให้นายจ้างพิจารณาหักศึกษาได้มากเป็นพิเศษ
- ปริญญาบัตร
 - ใบรับรองแพทย์
 - จดหมายรับรองผลการปฏิบัติงาน
 - ความสามารถในการบอกถึงการทำงานของนักศึกษาเอง
37. ข้อใดมีโรคร้ายแรงที่กำหนดไว้เป็นคุณสมบัติในการเข้ารับราชการ
- โรคเรื้อน
 - โรคพิษสุราเรื้อรัง
 - โรคภูมิแพ้ในระยะอันตราย
 - โรคติดยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง
38. ในการสอบแข่งขันเข้ารับราชการ การสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่งจะพิจารณาโดยวิธีใด
- การสอบปฏิบัติ
 - การสอบทฤษฎี
 - การสอบสัมภาษณ์
 - การสอบข้อเขียนและสัมภาษณ์ประกอบกัน
39. ผู้ที่จะถือว่าเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในหน่วยงานราชการจะต้องได้คะแนนรวมกันในแต่ละภาค ไม่ต่ำกว่า ร้อยละเท่าไร
- ร้อยละ 50
 - ร้อยละ 60
 - ร้อยละ 70
 - ร้อยละ 80
40. ข้อใด ไม่ถูกต้องในการพิจารณาผู้สอบแข่งขันได้ในหน่วยงานราชการเข้าทำงาน
- การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้จะเรียงตามคะแนนสูงสุดลงมาตามลำดับ
 - ผู้สอบได้คะแนนสูงกว่าจะได้รับการบรรจุก่อนผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า
 - หน่วยงานต้นสังกัดสามารถพิจารณาเรียกบรรจุได้จากบัญชีรายชื่อเป็นกรณีพิเศษ
 - จะต้องบรรจุไปตามลำดับที่ที่สอบแข่งขันได้

41. การทดสอบสัมฤทธิผลในหน่วยงานเอกชน เป็นการทดสอบเพื่อพิจารณาคุณสมบัติด้านใด
- ก. ความรู้ความสามารถสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สมัคร
 - ข. เชาว์ปัญญาหรือความฉลาดในตำแหน่งที่สมัคร
 - ค. บุคลิกภาพและคุณลักษณะของผู้สมัครในตำแหน่งที่สมัคร
 - ง. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและปฏิบัติงานให้พร้อมต่าง ๆ
42. หน่วยงานใดที่นักหกรณ์สามารถที่จะเข้าทำงานได้
- ก. กรรมการแพทย์
 - ข. กรรมการค้าต่างประเทศ
 - ค. กรรมการปกครอง
 - ง. กรมวิเทศสหการ
43. ความก้าวหน้าของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในหน่วยงานต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับสิ่งใดมากที่สุด
- ก. ขึ้นอยู่กับอายุราชการของแต่ละบุคคล
 - ข. ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล
 - ค. ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาของแต่ละบุคคล
 - ง. ขึ้นอยู่กับโอกาสของแต่ละบุคคล
44. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับความก้าวหน้าของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
- ก. ผู้จัดสาขาวิชาระบบทั่วไปในหน่วยงานรัฐบาลและเอกชนได้
 - ข. นักหกรณ์สามารถศึกษาต่อในสาขาวิชาระบบทั่วไปและต่างประเทศ
 - ค. นักหกรณ์ที่ทำงานในหน่วยงานเอกชนมีความก้าวหน้ามากกว่าทำงานในหน่วยงานรัฐบาล
 - ง. ความก้าวหน้าของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในหน่วยงานต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับความสามารถรู้ความสามารถ
45. ข้อใดไม่สนับสนุนคำกล่าวที่ว่าวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้า
- ก. สามารถลงทุนประกอบการด้วยตนเอง
 - ข. มีโอกาสประสบความสำเร็จมากกว่าวิชาชีพอื่น ๆ
 - ค. สามารถประกอบอาชีพได้กว้างขวางในหน่วยงานของรัฐและเอกชน
 - ง. โอกาสความก้าวหน้าของแต่ละหน่วยงานเป็นไปตามที่แต่ละหน่วยงานกำหนด
46. คุณสมบัติข้อใดต่อไปนี้ที่ส่งเสริมให้นักหกรณ์มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ
- ก. ความขยันหมั่นเพียร
 - ข. ความซื่อสัตย์
 - ค. ความมัธยัสถ์
 - ง. ความสามัคคี

47. วีระจบการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ และสอบแข่งขันเข้าทำงานในหน่วยงานราชการได้ เงินเดือนที่ เขาจะได้รับมีอัตราเท่าใด

- ก. 6,360 บาท
- ข. 6,820 บาท
- ค. 7,250 บาท
- ง. 7,580 บาท

48. บริษัทการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ และเข้าทำงานกับบริษัทขายเครื่องอุปโภคบริโภค เงินเดือน ที่เชื่อควรจะได้รับมีอัตราเท่าใด

- ก. เท่ากับหน่วยงานราชการ
- ข. น้อยกว่าหน่วยงานราชการ
- ค. ขึ้นอยู่กับรายได้ของบริษัท
- ง. ตามข้อตกลงในการรับเข้าทำงาน

49. ข้อใดมีใช้วิธีเพิ่ม รายได้นอกเหนือจากรายได้ประจำของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

- ก. ค่าตอบแทนวิชาชีพ
- ข. รับสอนพิเศษ
- ค. ทำงานนอกเวลา
- ง. เยี่ยนคอลัมน์ลงหนังสือ

50. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับค่าตอบแทนจากการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

- ก. มีรายได้น้อยกว่าวิชาชีพอื่น ๆ
- ข. สามารถหารายได้พิเศษนอกเหนือจากรายได้ประจำ
- ค. มีรายได้จากการทำงานเท่าเทียมกับวิชาชีพอื่น ๆ
- ง. สามารถต่อรองค่าตอบแทนจากหน่วยงานที่เข้าทำงานได้

51. นักศึกษาคิดว่ารายได้ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ควรขึ้นอยู่กับสิ่งใดมากที่สุด

- ก. การเลือกสมัครงานกับหน่วยงานที่มีค่าตอบแทนมาก ๆ
- ข. ความสามารถในการหารายได้พิเศษเพิ่ม
- ค. ภาระจัดซื้อจ่ายเงินและการประหยัดดอด้อม
- ง. ประสบการณ์ในการทำงานของแต่ละคน

52. จากการสำรวจของกองบริการการศึกษา สำนักอธิการบดี สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เมื่อปีการศึกษา 2534 พน.ว่าผู้ประกอบอาชีพทางคหกรรมศาสตร์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลจะอยู่ในหน่วยงานใดมากที่สุด

- ก. บริษัทเอกชน
- ข. หน่วยงานราชการ
- ค. ช่วยบิดาмарดาประกอบอาชีพ
- ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

53. นักศึกษาสามารถทราบการกระจายของจำนวนผู้ประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์จากแหล่งใด

- ก. หนังสือพิมพ์
- ข. หนังสือนิตยสาร
- ค. เอกสารแผ่นปัจจุบัน
- ง. หนังสือเรียน

54. เมื่อนักศึกษาจบการศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์และเข้าสู่ตลาดแรงงาน นักศึกษาคิดว่าจะพบเพื่อนร่วมงานที่จบสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ในหน่วยงานใดมากที่สุด

- ก. โรงพยาบาลเอกชน
- ข. โรงพยาบาลมัชymศึกษา
- ค. โรงงานผลิตอาหารกระป๋อง
- ง. โรงแรมและภัตตาคาร

55. จากการสำรวจของกองบริการการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบร่างหน่วยงานที่มีนักคหกรรมศาสตร์มีการกระจายอยู่น้อยที่สุด

- ก. บริษัทเอกชน
- ข. ลูกจ้างหน่วยงานราชการ
- ค. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ง. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

56. นักศึกษาคิดว่าอาชีพใดต่อไปนี้ที่พบว่าผู้จบสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เข้าทำงานมากที่สุด

- ก. ครุคหกรรมศาสตร์
- ข. เจ้าของร้านอาหาร
- ค. ลูกจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม
- ง. เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล

57. ข้อดีของการประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ข. หารายได้พิเศษนอกเหนือจากการประจำได้
- ค. มีโอกาสประสบความสำเร็จเท่าเทียมอาชีพอื่น ๆ
- ง. มีโอกาสเรียกร้องค่าตอบแทนวิชาชีพจากการทำงานได้ตามความสามารถ

58. ข้อใดคือข้อเสียเปรียบของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เมื่อเปรียบเทียบกับวิชาชีพอื่น

- ก. ทำงานที่ดีได้ยาก
- ข. ไม่มีอาชีพเสริม
- ค. มีรายได้น้อยกว่าวิชาชีพอื่น
- ง. ตำแหน่งครุคหกรรมมีอัตราบรรจุน้อย

59. การทราบข้อดีและข้อบกพร่องของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีประโยชน์ในข้อใดมากที่สุด

- ก. ทำให้ทราบว่าอาชีพแต่ละอาชีพไม่มีอาชีพใดสมบูรณ์ที่สุด
- ข. นำข้อดีข้อเสียมาเป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพ
- ค. เพื่อให้เกิดการเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของอาชีพคหกรรมศาสตร์กับวิชาชีพอื่น
- ง. ทำให้ทราบว่าวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีข้อดีข้อเสียมากน้อยเพียงใด

60. คํากล่าวที่ว่า " ข้อมูลร่องของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ คือ ตำแหน่งงานและบุคลากรไม่เพียงพอ กับ ความต้องการตามแผนงาน " นักศึกษามีความเข้าใจว่าอย่างไร

- ก. บางแห่งใช้บุคลากรที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมด้านคหกรรมศาสตร์ทำงานแทนนักคหกรรมศาสตร์
- ข. บุคลากรที่มีทักษะในแต่ละสาขาวิชา มีจำนวนไม่เพียงพอ
- ค. ผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ขาดทักษะในการถ่ายทอดความรู้
- ง. ตำแหน่งงานที่จะใช้นักคหกรรมศาสตร์ระบุไม่ชัดเจนว่าต้องการเฉพาะนักคหกรรมศาสตร์เท่านั้น

61. ข้อใดสนับสนุนคํากล่าวที่ว่า " ผู้จบสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ "

- ก. รุ่งทิวทำขนมจีนชาวนาขายในห้างสรรพสินค้า
- ข. วิภาวนสอนทำขนมโดยจำดวงให้กับผู้ตั้งงาน
- ค. เสาร์นี้ทำป้าห้องโถงขายก่อนไปทำงานทุกวัน
- ง. ศศิรัก្យทำขนมทองเอกเลี้ยงแขกในวันขึ้นปีใหม่

ขอขอบคุณนักศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบ

ตาราง 10 แสดงจำนวนข้อของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

ตัวนับที่	ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	โอกาสในการได้เข้าทำงาน	5	1 – 5
2	ลักษณะของงาน	8	6 – 13
3	คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ	14	14 – 27
4	การศึกษาอบรม	7	28 – 34
5	การเข้าประกอบอาชีพ	7	35 – 41
6	ความก้าวหน้าของอาชีพ	5	42 – 46
7	ค่าตอบแทน	5	47 – 51
8	จำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ	5	52 – 56
9	ข้อดีและข้อบกพร่อง	5	57 - 61

ตาราง 11 แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

ข้อ ที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (D)	ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (D)
1.	0.275	0.3846	32.	0.65	0.5385
2.	0.40	0.3077	33.	0.625	0.3077
3.	0.325	0.3846	34.	0.625	0.3077
4.	0.325	0.3846	35.	0.70	0.3846
5.	0.25	0.3077	36.	0.65	0.3846
6.	0.70	0.3846	37.	0.35	0.3846
7.	0.55	0.3077	38.	0.50	0.7692
8.	0.525	0.3846	39.	0.55	0.5385
9.	0.575	0.4615	40.	0.50	0.5385
10.	0.55	0.3846	41.	0.425	0.3846
11.	0.375	0.6154	42.	0.425	0.3077
12.	0.65	0.3846	43.	0.725	0.4615
13.	0.525	0.3846	44.	0.65	0.5385
14.	0.325	0.6154	45.	0.475	0.4615
15.	0.425	0.3846	46.	0.60	0.3846
16.	0.475	0.4615	47.	0.50	0.3846
17.	0.55	0.3846	48.	0.50	0.4615
18.	0.70	0.4615	49.	0.60	0.5385
19.	0.35	0.4615	50.	0.625	0.4615
20.	0.625	0.5385	51.	0.475	0.6154
21.	0.75	0.5385	52.	0.45	0.3846
22.	0.75	0.4615	53.	0.40	0.3077
23.	0.40	0.3846	54.	0.475	0.4615
24.	0.65	0.3077	55.	0.50	0.3846
25.	0.50	0.3077	56.	0.60	0.4615
26.	0.575	0.5385	57.	0.525	0.4615
27.	0.675	0.3846	58.	0.45	0.4615
28.	0.65	0.5385	59.	0.725	0.5385
29.	0.55	0.4615	60.	0.625	0.5385
30.	0.65	0.6154	61.	0.60	0.5385
31.	0.625	0.2308			

Reliability = 0.915

ตาราง 12 แสดงค่าความเชื่อมั่นเป็นรายตัวของแบบทดสอบความรู้ด้านอาชีพคหกรรมศาสตร์

ตัวแปร	ค่าความเชื่อมั่น (r)
โอกาสในการได้เข้าทำงาน	0.5077
ลักษณะของงาน	0.5361
คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ	0.7091
การศึกษาอบรม	0.7321
การเข้าประกอบอาชีพ	0.6174
ความก้าวหน้าของอาชีพ	0.5279
ค่าตอบแทน	0.5877
จำนวนผู้ประกอบอาชีพหรือการกระจายของจำนวนผู้ประกอบอาชีพ	0.5348
ข้อดีและข้อบกพร่อง	0.5253

เฉลย แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

1.	ง	32.	ง
2.	ข	33.	ก
3.	ง	34.	ง
4.	ข	35.	ง
5.	ก	36.	ง
6.	ค	37.	ค
7.	ข	38.	ค
8.	ง	39.	ข
9.	ง	40.	ค
10.	ก	41.	ก
11.	ข	42.	ง
12.	ง	43.	ข
13.	ข	44.	ค
14.	ก	45.	ข
15.	ก	46.	ก
16.	ง	47.	ก
17.	ข	48.	ง
18.	ง	49.	ก
19.	ก	50.	ก
20.	ง	51.	ค
21.	ข	52.	ก
22.	ง	53.	ก
23.	ก	54.	ค
24.	ข	55.	ค
25.	ข	56.	ค
26.	ง	57.	ง
27.	ง	58.	ง
28.	ก	59.	ข
29.	ค	60.	ก
30.	ค	61	ง
31.	ค		

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วพิจารณาตอบให้ตรงกับความคิด
ความรู้สึก และแนวโน้มการแสดงพฤติกรรม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลังข้อความที่กำหนดไว้
ให้ โดยแบ่งน้ำหนักไว้ 5 ระดับในการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่เกิดผลเสียได้ ๆ ตอนนักศึกษา ขอให้นัก
ศึกษาตอบให้ตรงกับความจริงให้มากที่สุด

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ด้าน

ก. ด้านความคิด

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดที่แท้จริงของนักศึกษาโดยพิจารณาว่า

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักศึกษามากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักศึกษามาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความคิดของนักศึกษาบางครั้งก็ไม่ตรงกับความคิดของนักศึกษา
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักศึกษามาก
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงกับความคิดของนักศึกษามากที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีรายได้ดี					
2	ข้าพเจ้าคิดว่าสาขาวิชาที่ข้าพเจ้ากำลังศึกษาอยู่มีความสำคัญต่อสภาวะการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบัน					
3	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ควรค่าแก่การศึกษา					
4	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีส่วนพัฒนาสร้างสรรค์สังคมและประเทศชาติ					
5	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ที่เรียนสามารถนำไปเป็นพื้นฐานและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อได้					
6	วิชาชีพที่เรียนสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพหลักได้					

ข้อที่	ข้อความ	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่เห็น ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
7	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้กว้างขวาง					
8	ข้าพเจ้าไม่แน่ใจว่าเมื่อข้าพเจ้าเรียนจบแล้วจะไปประกอบอาชีพอะไร					
9	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ต่าต้อยกว่าวิชาชีพอื่น					
10	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ค่อยมีบทบาทในสังคม					
11	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ค่อยมีผู้สนใจ ต้องการประกอบอาชีพด้านนี้					
12	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่มีอะไรมากไปกว่าการเย็บผ้า การทำอาหาร					
13	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ต้องใช้สมองมาก					
14	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่ช่วยให้บ้านเมืองเจริญ					
15	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ไม่ต้องรับผิดชอบมาก					

ข. ด้านความรู้สึก

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของนักศึกษาโดยพิจารณาว่า

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษา มากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษา มาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษา ปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษา น้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของนักศึกษา น้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่ทำงานด้วยความสนุกสนาน					
2.	ข้าพเจ้าชอบเรียนชั่วโมงคหกรรมศาสตร์มาก เพราะได้ฝึกปฏิบัติสิ่งที่ได้เรียนมาโดยตรง					
3.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการเรียนคหกรรมเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า					
4.	ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจเมื่อได้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
5.	ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาวิชาคหกรรมศาสตร์					
6.	ข้าพเจ้าเบื่อหน่ายเมื่อได้รับมอบหมายให้ศึกษาด้านควาเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
7.	เมื่อถึงช่วงเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย ง่วงนอนจนทำให้ไม่รู้สึกอยากเรียน					
8.	ข้าพเจ้ารู้สึกหงุดหงิดเสมอเมื่อเรียนวิชาคหกรรม					
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคนส่วนมากไม่ชอบเรียนวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
10	ยิ่งนานวันข้าพเจ้ายิ่งรู้สึกว่าข้าพเจ้าไม่ชอบวิชาชีพทางด้านคหกรรมศาสตร์					
11	ข้าพเจ้าไม่มั่นใจในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เพราะรู้สึกว่าต่ำต้อยวิชาชีพอื่น ๆ					
12	ข้าพเจ้าสนใจความเคลื่อนไหวในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เพราะทำให้มีประสบการณ์ในวิชาชีพเพิ่มขึ้น					
13	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจ หนักใจ และเบื่อหน่ายเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานด้านคหกรรมศาสตร์					

ค. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดที่แท้จริงของนักศึกษา

โดยพิจารณาว่า

เป็นประจำ	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักศึกษาตั้งใจที่จะกระทำทุกครั้ง
บ่อยครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักศึกษาตั้งใจที่จะกระทำการเกือบทุกครั้ง
บางครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักศึกษาตั้งใจที่จะกระทำบ้าง
ไม่กระทำบ้าง เท่า ๆ กัน
นาน ๆ ครั้ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักศึกษาตั้งใจที่จะกระทำน้อยครั้งมาก
น้อยครั้งที่สุด	หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับที่นักเรียนตั้งใจที่จะแทนไม่กระทำเลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
1	ข้าพเจ้ารับรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์					
2	เมื่อถึงช่วงโรงเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นและอยากรู้เรียน					
3	ข้าพเจ้าทบทวนบทเรียนคหกรรมศาสตร์เสมอ					
4	ถ้าข้าพเจ้าเลือกสาขาวิชาเรียนได้อีกครั้ง ข้าพเจ้าจะเลือกเรียนสาขาวิชานอกจากว่า					
5	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะเข้ารับการอบรมทางล้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เมื่อมีโอกาส					
6	ในการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของข้าพเจ้าขอเพียงแค่สอบผ่าน					
7	ทุกครั้งที่สอบข้าพเจ้าจะต้องทำความแน่ใจวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้ดีที่สุด					
8	ข้าพเจ้าต้องการศึกษาต่อทางด้านคหกรรมศาสตร์ให้สูงที่สุดเท่าที่สามารถทำได้					
9	ข้าพเจ้าฝึกปฏิบัติวิชาชีพที่เรียนเพิ่มเติมและหาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ เพื่อความสำเร็จในหน้าที่การทำงาน					
10	ข้าพเจ้าเรียนวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้วยความกระตือรือร้น เพื่อความสำเร็จในหน้าที่การทำงาน					
11	ข้าพเจ้าชอบอ่านวารสาร หรือหนังสืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่เรียนนอกเหนือจากตำราเรียน					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆ ครั้ง	น้อยครั้งที่สุด
12	เมื่ออาจารย์มอบหมายงานที่เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้าจะค้นคว้าด้วยตนเองจนสำเร็จ					
13	ข้าพเจ้าหาโอกาสสนทนากับผู้ประกอบอาชีพคหกรรมศาสตร์เสมอ					
14	เมื่อมีการแสดงผลงานทางคหกรรมศาสตร์ข้าพเจ้าขออาสาช่วยงาน					
15	ถ้ามีโอกาสข้าพเจ้าจะไปชมการแสดงผลงานที่เกี่ยวกับคหกรรมศาสตร์					

ตาราง 13 แสดงข้อความทางบวกและข้อความทางลบของแบบสอบถามเขตคิดต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
แยกเป็นรายด้าน

เขตคิดต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ด้านความคิด (15 ข้อ)		
- การเห็นคุณค่า	3	8, 9, 13
- ความสำคัญ	2, 4	11, 14, 15
- ประโยชน์	1, 5, 6, 7	10, 12
ด้านความรู้สึก (13 ข้อ)		
- ความชอบ	1, 2, 4	6, 8, 10, 13
- ความภาคภูมิใจ	3	9, 11
- ความสนใจ	5, 12	7
ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม (15 ข้อ)		
- ความเอาใจใส่	3, 9	4, 6
- การตั้งใจเรียน	2, 7, 8	-
- การเข้าร่วมกิจกรรม	5, 14, 15	-
- การทำงานที่ครุமองบหมาย	12	-
- การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	1, 9, 11, 13	-

ตาราง 14 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามเขตคติ์วิชาชีพครุภัณฑ์
ด้านความคิด

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	1.76
2	2.01
3	1.80
4	2.06
5	3.97
6	3.89
7	3.29
8	2.32
9	3.40
10	2.63
11	2.57
12	2.70
13	2.74
14	3.03
15	3.35

Reliability = 0.7496

ตาราง 15 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามเชิงมิติที่วิชาชีพคหกรรมมาสูตร

ด้านความรู้สึก

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	1.99
2	3.55
3	2.29
4	2.09
5	2.19
6	2.59
7	3.76
8	2.69
9	2.19
10	2.15
11	2.20
12	1.86
13	3.35

$$\text{Reliability} = 0.8041$$

ตาราง 16 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามเจตคติอวิชาชีพครุภัณฑ์มาตรฐานที่จะแสดงพฤติกรรม

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	5.43
2	5.27
3	6.68
4	2.13
5	2.95
6	1.91
7	4.65
8	4.30
9	6.49
10	3.88
11	4.88
12	2.71
13	3.04
14	4.73
15	7.07

Reliability = 0.8976

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวนิตยารัตน์ พธิดารา
วันเดือนปีที่เกิด	14 มิถุนายน 2512
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	27/3 หมู่ 6 ตำบลบางปลา อำเภอทางเลน จังหวัดนครปฐม 73130
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครได้
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2529	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนอุทัยวิทยาคม
พ.ศ.2533	ศษ.บ. (สังคมศึกษา - บริหารธุรกิจ) จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ.2541	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) จาก มหาวิทยาลัย คริสเตียนกรุงโรม ประสานมิตร